

FALKENBERG
Hitta det här

Tätortsnära natur i Falkenberg 2011

Omslagsbild: Humla och backtimjan vid Skrea strand

Beställare: Falkenbergs kommun

Delfinansierat med Naturvårdsverkets statliga bidrag till kommunal och lokal naturvård.

Fältarbete samt text och layout: Peter Nolbrant, BioDivers Naturvårdskonsult.

Foto: Peter Nolbrant. Samtliga foton är tagna från naturen i Falkenberg 2011.

BioDivers
Naturvårdskonsult

Väftegatan 2, 511 63 Skene

Tel. 0320-334 84

e-post. nolbrant@telia.com

Innehåll

Bakgrund	5
Uppdrag och syfte	5
Metod.....	5
Läsanvisning	6
Inledning	7
Skötsel	16
Hot och konflikter	21
Gröna kilar.....	22
Biotopytor	23
Referenser	160
Bilaga 1. Naturvårdsintressanta arter	161
Bilaga 2. Metod för naturvärdesbedömning.....	162
Bilaga 3. Några begrepp	165

Bakgrund

Falkenbergs stad ska ta fram en grönkarta som innefattar en biotopkarta och en sociotopkarta. Målet är att skapa en kunskapsgrund för stadens grönstruktur så att den har möjlighet att utvecklas som en mångfunktionell och integrerad helhet av sociala, kulturella, ekologiska och tekniska funktioner. Grönkartan ska därmed kunna utgöra underlag vid samhällsplanering, de strategiska riktlinjerna för grönstrukturen och deras utveckling.

Uppdrag och syfte

Syftet har varit att ta fram en biotopkarta över Falkenbergs centralort som beskriver de naturtyper, naturvärden och skyddsvärda arter som finns inom området. Dessutom ges skötselråd för områdena. Förslag på skötselplaner för vissa områden redovisas i separat rapport. Avgränsning av området framgår av karta på sidan 13 (fig. 11).

Metod

Inventeringar av området har skett under elva besök mellan maj och september 2011. Samtliga ytor i den tidigare framtagna sociotopkartan besöktes. Även ytterligare områden som inte fanns med på sociotopkartan men som bedömdes intressanta besöktes.

Översiktlig inventering av naturvärden och skyddsvärda arter gjordes inom varje biotopyta. Naturvärdesbedömning har gjorts enligt metod i bilaga 2. Dessutom har inventering av skyddsvärda träd (kriterier enligt Åtgärdsprogrammet för skyddsvärda träd) gjorts.

Befintligt underlag bl a i naturvårdsprogrammet och skogsbruksplanen har utnyttjats. Uppgifter om tidigare inventeringar hämtades från Falkenbergs kommun, ArtDatabanken, Artportalen, Trädportalen, Musselportalen, Skogsstyrelsen, länsstyrelsen, VIVAB och Falkenbergs Golfklubb.

Ett möte genomfördes med Falkenbergs Ornitologiska Förening (Thomas Andersson, Gösta Svensson, Eva Svensson, Jörgen Fagerblom, Maria Sjövall), Falkenbergs Naturskyddsförening (Margareta Bengtsson, Per Sjövall, Lotta Schmidt, Karl-Uno Andersson) och Hallands Botaniska Förening (Nils-Gustaf Nilsson). Under mötet presenterades inventeringsresultat och ytterligare kunskaper samlades in från deltagarna på mötet. Alice Berglund som är svampkunnig kunde inte vara med på mötet utan kontaktades per telefon.

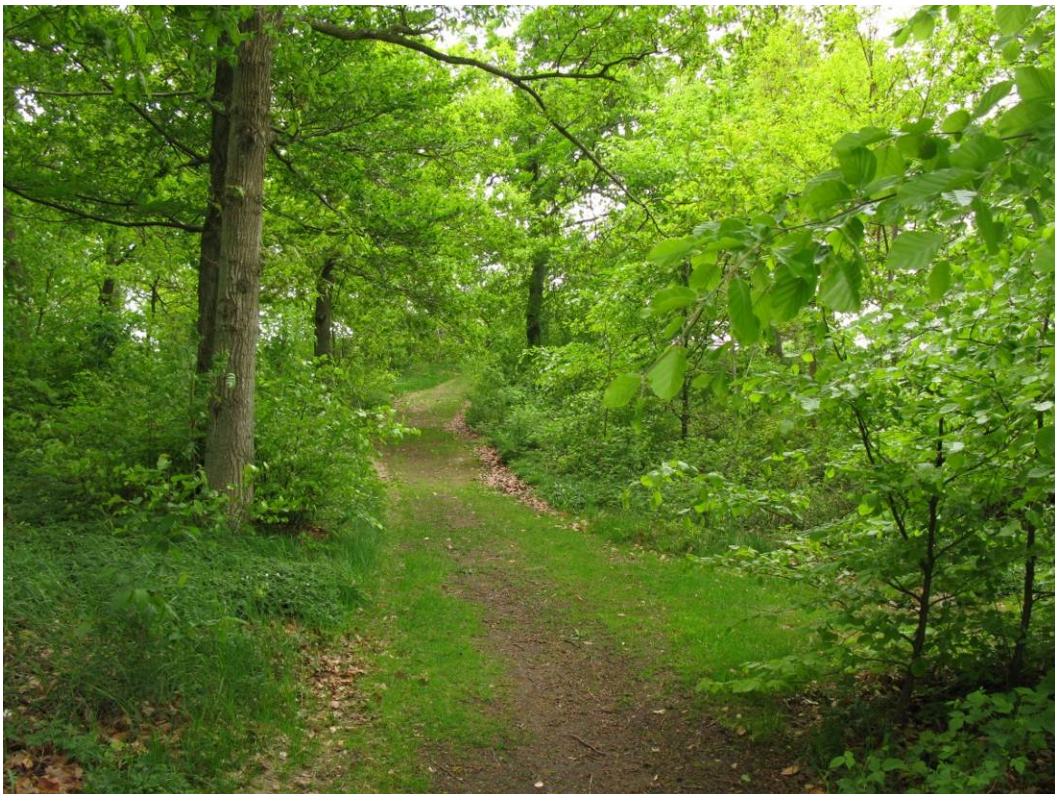
De intressantare miljöerna har fotodokumenterats och finns sparade digitalt hos kommunen. Uppgifter från inventering har lagt in i ett digitalt kartskikt som ritats för områdena och som Falkenbergs kommun har hand om.

I denna rapport redovisas samtliga områden som minst har fått naturvärdesklass 3. Även ett urval av intressantare områden i klass 4 redovisas också.

Skötselplaner har gjorts för biotopytor med höga naturvärden (klass 3 eller högre) eller stor potential till höga naturvärden och som till större delen utgör kommunägd mark. Dessa redovisas i separat rapport, "Sköselförslag för biologisk mångfald i tätortsnära natur i Falkenberg". Här finns också prioriteringslista för skötsel av olika områden. Dessutom har generella skötselinstruktioner för övriga områden som inte har skötselplaner tagits fram.

Läsanvisning

Denna rapport ger en översiktlig bild av den tätortsnära naturen i Falkenberg och de biologiska värden som finns här. De intressantaste områden är med i rapporten samt ett urval som representerar olika naturtyper. Eftersom inte alla de inventerade områdena finns med i rapporten av utrymmesskäl är det viktigt att man även har tillgång till det digitala kartskiktet när man arbetar med den tätortsnära naturen. Man bör också ha tillgång till "Sköselförslag för biologisk mångfald i tätortsnära natur i Falkenberg" där man kan läsa mer om förslag till åtgärder och skötsel av många områden.

Figur 1. Tröingeberg (biotopyta 102).

Inledning

Varje ort eller plats har en natur och ett landskap med speciella särdrag som skapar en egen identitet och känsla. För en ort som Falkenberg är havet, stränderna, sanddynerna, Ätran och det gamla kulturlandskapet med hagmarker och åkrar några särskilt karaktärsskapande delar. För enskilda människor kan det också vara en bäck, skogsdunge eller en parkmiljö som bidrar med identitet, hemkänsla och välbefinnande.

I Falkenberg finns också natur som har mycket höga naturvärden med hotade arter. Ätran och Källstorps våtmarker ingår Natura 2000. Ätran och Skreastrand-Skrea näs är dessutom riksintressen för naturvård.

Finns det några större anledningar att vara rädd om den natur som finns nära oss? Det är en viktig fråga att fundera på när vi planerar samhället. Vardagsnaturen eller närnaturen runt oss där vi bor är ofta något självklart som vi kanske inte ägnar så stor eftertanke. Ibland behöver vi stanna till för att reflektera över det självklara. Genom att ta vara på grönområden på ett bra sätt bidrar detta till att skapa en attraktiv ort och välbefinnande för de människor som bor här.

Figur 2. Skreanäs (biotopyta 88-04).

Vad är närnatur?

Närnatur kan delas in i några typer utifrån hur den används eller hur nära den ligger. Det är viktigt att det finns tillgång till natur som tilltalar människor i alla dessa typer.

Natur vid huset

Denna natur ligger alldeles intill huset eller insprängt mellan husen. Den kan bestå av både gräsmattor, planterade träd eller mer "vild" natur - helst i en blandning. Denna natur ser man så fort man tittar ut, när jag sätter mig utanför huset och den kan användas av små barn och äldre – därför är den särskilt viktig. En variation av buskage, träd och öppna ytor bör finnas. Sikten är ofta god med halvöppen terräng i närmaste omgivningen och de flesta tycker nog det är positivt om det finns vyer så att man ser lite längre.

Natur i staden

Lite längre bort finns natur som man upplever när man t ex går till skolan, bussen eller affären, eller när man motionerar eller rastar hunden. Här kanske de lite större barnen bygger hyddor i någon skogsdunge. Denna natur är också mycket viktig för förskolor och skolor för utflykter och som studieobjekt. Det finns gott om promenadvägar och naturen består av en blandning av öppna ytor, träd och skogsdungar, gärna med vackra områden där man kan stanna till eller sätta sig. Det får gärna även finnas mer vilda, orörda och "ostädade" områden där fåglar och andra djur trivs och som inbjuder till utforskning.

Natur runt staden

Många tar lite längre promenader i omgivande natur runt samhället. Här bör det därför finnas gott om lättgångna stigar och en omväxlande natur med odlingslandskap och skog. Även denna natur är viktig som utflyktsmål för t ex skolor. Oftast upplevs en varierad natur med betesmarker, blommande örter, gamla träd, träddungar, varierad äldre och halvöppen skog, rikt fågelliv, vatten och fina vyer som mest positivt. Det är särskilt viktigt att ta vara på natur med höga naturvärden eftersom den ofta är både vacker, spännande och pedagogisk. Tilltalande och intressant natur är här särskilt viktigt eftersom det inspirerar till promenader och utflykter.

Natur i kommunen

Även naturen i kommunen som helhet är också på sätt och vis närnatur. Här kan fin och intressant natur locka till cykelturer eller utflykter med bilen. Även här bör man ha tillgång till en varierad, tilltalande och intressant natur med odlingslandskap, betesmarker, sjöar, vattendrag och skog

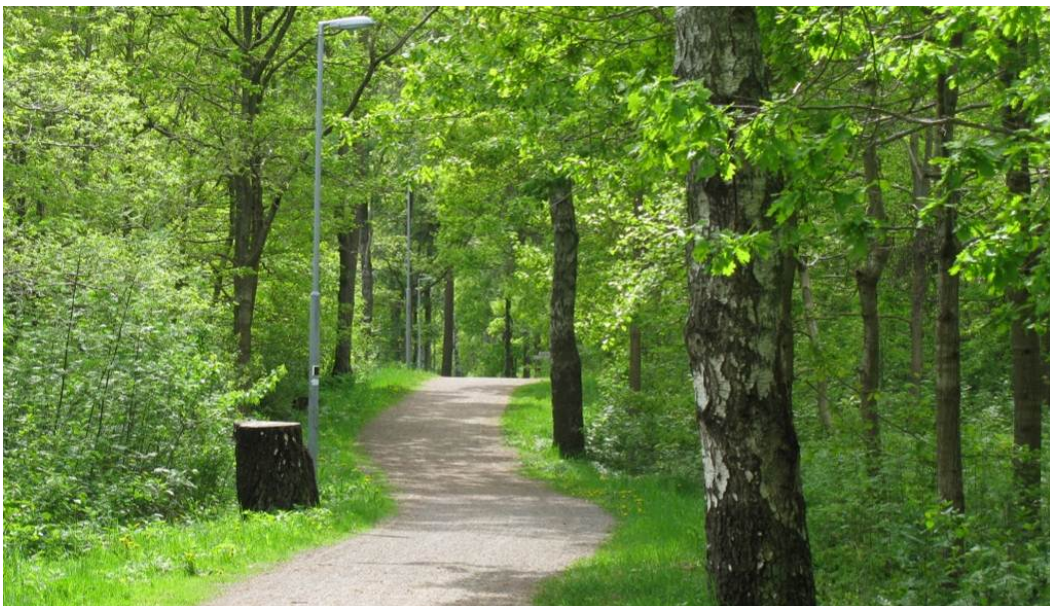
Varför behövs närnatur?

En plats för hälsa

De flesta håller nog med om att det känns skönt i både själ och kropp när man på våren hamnar i en vitsippsbacke, känner dofterna från blommorna och hör fåglarna sjunga.

Forskning visar också att upplevelser av natur omedelbart påverkar vår kropp genom att blodtryck sänks och stresshormoner minskar. Särskilt tydligt verkar naturljud som exempelvis fågelsång påverka oss positivt. Utöver detta ger oss rörelsen i naturen också motion och träning för kroppen. Naturen används för rekreation, avkoppling och för intressen som svamplockning, fiske och fågelskådning.

För folkhälsan är det alltså av största vikt med gott om naturområden i omedelbar närhet där vi bor, helst med inbjudande stigar, gångvägar och cykelvägar. Det är också viktigt att naturområdena är variationsrika med hög biologisk mångfald så att det finns ett rikt liv av exempelvis fåglar och blommande örter.

Figur 3. Tröingeberg (biotopyta 107-12).

Pedagogiskt lärorum

För barnen är en variationsrik närnatur särskilt viktig. Här skapas relationerna till naturen och förståelsen för samband och miljöfrågor. Här kan barnen upptäcka gökärten, humlorna och stararna på egen hand. Det har också visat sig att barnens lek och rörelse i naturen är viktig för deras motoriska utveckling och inlärningsförmåga.

Närnaturområden intill skolor kan utnyttjas som mycket värdefulla pedagogiska lärorum. Det är viktigt med en variationsrik, spännande natur som stimulerar nyfikenheten. Här bör finnas både lättillgängliga miljöer och områden som får utvecklas fritt med exempelvis kullfallna träd och hålträd där intressanta arter kan leva.

En länk till historien

Landskapet och naturen är den synliga länken till historien. Genom att läsa landskapets former, sammansättningen av arter och trädens utseende kan man säga mycket om hur landskapet sett ut för flera hundra år sedan och hur det utnyttjades av människorna.

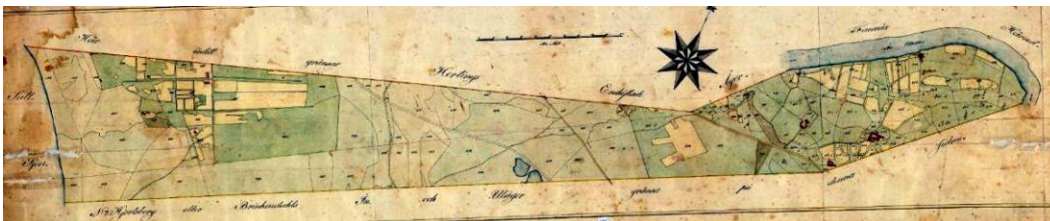
Rester av sandhedar, örtrika ängar och grova hagmarksekar visar på en historia där Falkenberg dominerades av ett uråldrigt kulturlandskap med sandhedar, ängar och gamla hagmarksträd. Märgelgravar och stenbrott vittnar också om det hårda slit som människor utstått för att få mat och inkomst. Spåren kan läggas samman med rester från kvarnar, torp och forntida boplatser så att en spännande bild av historien växer fram.

Figur 4. Stenmur och två märgelgravar vid Källstorp (biotopyta 130-13).

Figur 5. Betesmarker vid Gruebäck (biotopyta 126-02).

Figur 6. Skifteskarta över Ågård 1825. Kustlinjen ses till vänster och Ätran till höger. Gult är åkrar och grönt är slättermark och hagmark.

Ekosystemtjänster

Den biologiska mångfalden bidrar med oersättliga ekosystemtjänster. Ekosystemen renar luft och vatten och producerar föda och material. Även på lokal nivå är ekosystemen viktiga. I våtmarker och dagvattendammar renas vatten. En rik fauna av vildbin och andra insekter ger större skördar av grödor, bär och frukter genom sin pollinering. Träd och buskar fångar in partiklar och renar luften.

Figur 7. Sommarsandbi (*Andrena nigriceps*) på renfana (biotopyta 3-08).

Figur 8. Dagvattendamm vid Kristineslätt (biotopyta 70).

Biologisk mångfald

Även i tätortsnära natur kan det finnas hög biologisk mångfald. I Falkenberg finns flera mycket värdefulla miljöer med sällsynta och hotade arter. Sverige har genom internationella konventioner åtagit sig att bevara den biologiska mångfalden inom landet. Ett 40-tal rödlistade arter förekommer i Falkenberg. Vissa av arterna är skyddade och har egna nationella åtgärdsprogram.

Genom Ätran vandrar varje år lax, öring och de hotade arterna havsnejonöga och ål. På vintrarna kan man se vattendragen juvel kungsfiskaren blixtra förbi. I Källstorps våtmarker både rastar och häckar en rad ovanliga våtmarksfåglar. I dammar finns ett rikt liv av amfibier med bl a den större vattensalamandern. På sandhedar närmare havet

hittar man ovanligare blommor som backtimjan och hotade insekter som bibagge och havsmurarbi. Den hotade backsippan kan också hittas i ängsmarksrester på några platser i Falkenberg och i vägrenar hittar man det rödlistade vädssandbiet. Mitt i Falkenberg hittar man också ovanliga skogslevande arter som linnea, knärot, spindelblomster och mindre hackspett. I buskrika marker förekommer hasselmus. Även stadens byggnader används av ovanliga arter. Pilgrimsfalk häckar sedan några år inne i Falkenberg på byggnader som ersättning för de bergstup som de annars häckar i.

Figur 9. Påfågelläga och mindre tåtelsmygare på åkervädd (biotopyta 42-04).

Identitet

Ätran, kusten, sanddynerna, hagmarkerna, blommorna, de gamla träden, lövträden, fåglarna, tallskogarna och våtmarker skapar tillsammans ett landskap med karaktär som blir en identitet för orten och som därför är viktigt att ta vara på.

Källa till kreativitet

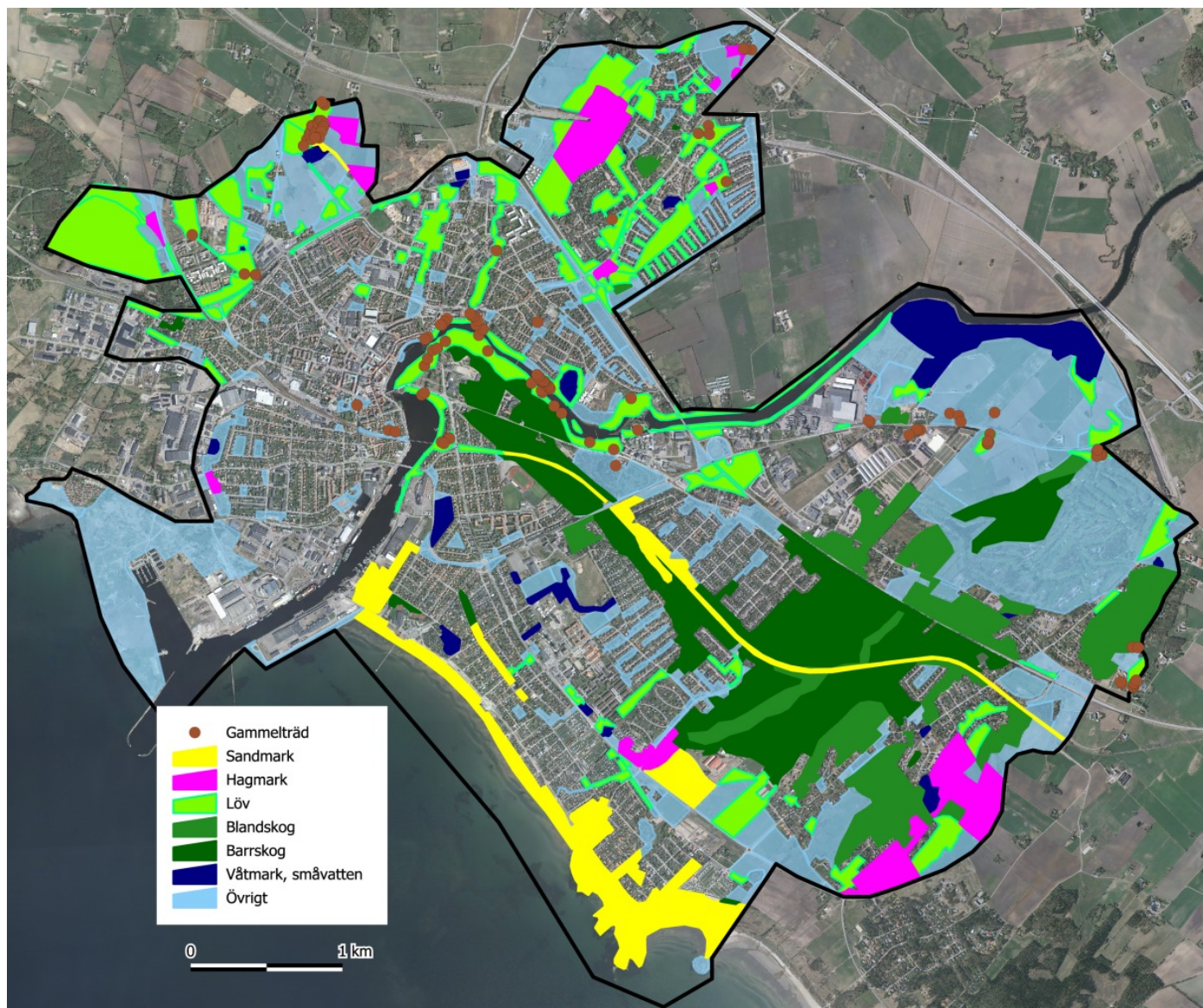
Naturen har i tusentals år gett oss upplevelser som vi använt i t ex konst, poesi och hantverk. Den har också gett oss berättelser som vi använt för att förstå tillvaron och oss själva. Det är förmodligen fortfarande på det sättet; naturen runt oss är en viktig källa till inspiration och kreativitet för människan.

Figur 10. Falkagård (biotopyta 3-06).

Naturen i Falkenberg

I Falkenberg finns det flera värdefulla naturtyper. Några miljöer som är särskilt karakteristiska och viktiga i Falkenberg är Ätran, kustlinjen, sanddynerna och sandmarkerna samt de kvarvarande hagmarkerna. Under nedanstående rubriker beskrivs kort de värdefulla miljöer som finns i området.

Figur 11. Biotyporna indelade i olika naturtyper samt grova gammelträd.

Ätran

Ätran är mycket viktig för Falkenbergs identitet, för rekreation och sportfiske. Naturvärdena är också mycket höga genom att ån är vandringsväg för ätranlax, havsöring, ål och havsnejonöga. Ål är akut hotad (CR) och havsnejonöga nära hotad (NT). Ett större projekt pågår med att skapa fria vandringsvägar för fisk förbi Hertigen.

Sandstränder, sanddyner och sandmark

Sanden, sanddynerna och kustlinjen är också identitetsskapande för Falkenberg och viktiga för turism och rekreation. De miljöer som sanden skapar hyser dessutom en särpräglad flora och fauna med många ovanliga arter. Närmast havet finns sandstränder och innanför stranden ligger sanddyner. Sandhed finns kvar vid Skrea näs (88-04) och ytterligare rester på några andra platser. Vid ridklubbens hoppbana (67-25) finns sandiga hagmarker. Dessa miljöer är nödvändiga för en lång rad marklevande skalbaggar, vildbin och andra gaddsteklar varav flera numera är ovanliga och hotade. Det starkt hotade havsmurarbiet finns strax söder om underökningsområdet och skulle troligen kunna etablera sig vid Skrea näs (88-04). Även den gamla banvallen (55-04, 67-08 till 10, 128-33) som går genom Falkenberg har rikblommade partier och gott om bar sand som är värdefull för många insekter. Den rödlistade sexfläckiga bastardsvärmaren sågs här.

Våtmarker och småvatten

Kusten fungerar som en ledlinje för sträckande fåglar under vår och höst. Våtmarker som Källstorps våtmark (130-03) är därför en värdefull rastplats för ett stort antal arter av våtmarksfåglar. En rad ovanliga fåglar häckar även i våtmarken. Den långgrundna kusten är en mycket viktig rastplats för en stor mängd vadare, måsfåglar och andfåglar. Särskilt kuststräckan norr om Falkenberg är en värdefull sträcka där många fåglar både rastar och övervintrar. På stränder med vass häckar gräshoppsångare, sävsångare och kärrsångare (1-02, 88-05).

Ett större antal dagvattendammar har grävts i Falkenberg. Dessa utnyttjas av grodor, paddor och salamandrar samt många arter av bl a dykare och trollsländor. Skyddsvärda arter som större vattensalamandern och smådopping finns i flera småvatten och dagvattendammar i Falkenberg (4-12, 126-12, 128-28). Arterna indikerar att dammarna har en rik och värdefull fauna. Större vattensalamander är skyddad genom EU:s habitatdirektiv.

Livet i våtmarker och dammar intresserar både barn och vuxna. Med kikare kan man studera fåglar, grodor och trollsländor. Fågelskådning är en fritidsaktivitet på frammarsch. Dessutom är dagvattendammar och våtmarker viktiga vattenrenare och flödesutjämnare.

Hagmark

Områden med ogödslade hagmarker och rik flora finns kvar på några platser. Vid Stomma kulle (4-22) finns ett område där det bl a växer backsippa och ängsvädd. Vid Mannaberg finns ett större mosaiklandskap där delar fortfarande har en rik ängsflora med darrgräs, brudbröd, svinrot mm samt ängssvampar (128-16, 128-19, 128-20, 128-23, 128-24). Dessutom är fågelfaunan rik med sångare. Under våren ses ofta den ovanliga ringtrasten rast på väg upp till fjällen.

Hagmarker bidrar till att skapa inbjudande och vackra landskap. De nämnda områdena ligger höglänt med fin utsikt och i uppskattade promenadområden.

Buskrika marker

I Falkenberg finns hasselmus inom ett område (3-09 och 2-02). Arten är skyddad genom EU:s habitatdirektiv. Den behöver buskrika marker gärna med mycket björnbär och hallon. Två andra tänkbara områden där arten skulle kunna finnas är 4-11 och 126-01. Buskrika marker utnyttjas av en mängd småfåglar, särskilt under flyttningen vår och höst.

Grova träd

På några platser finns grova ekar, almar och askar (fig. 11). Särskilt värdefulla är dessa träd när de får stamhåligheter där en stor mängd arter av skalbaggar, blomflugor och harkrankar kan bo. Här häckar även fåglar som kattuggla och fladdermöss söker skydd.

Längs Ätran växer gott om gamla klibbalar. Dessa är inte så grova men många har stamhåligheter. Även dessa kan vara värdefulla för vedlevande insekter och lavar som gynnas av den fuktiga luften vid vattnet.

Gamla träd har karaktär, de stämmer till eftertanke och bidrar till att skapa tilltalande landskap.

Vägrenar

Rikt blommande vägrenar som är värdefulla för många örter och fjärilar finns på flera ställen. Ofta finns även bar sandig jord i skärningar och vägrenar där insekter kan bygga bo. Detta gör dessa miljöer särskilt viktiga för en rad vildbin bl a det rödlistade våddsandbiet som hittades på två platser (4-17, 128-26).

Tallskog

Centralt ligger ett område där tall har planterats på de öppna sandmarker som tidigare funnits här (exempelvis 67-11 till 15 och 67-31). I biotopyta 67-31 växer den rödlistade orkidén knärot samt den ovanliga linnean. Välanvända motionsslingor och ridstigar finns i områdena. Sandiga solbelysta gläntor är mycket värdefulla för många ovanligare insekter (67-13).

Lövskog, sumpskog och bäckmiljöer

Områden med lövskog finns längs Gruebäcken (45-01) och Kvicksandsbäcken (67-16). Björksumpskog finns vid Falkenbergsmossen (2-01). I dessa miljöer uppstår tämligen snabbt döda träd till gagn för insekter och fåglar. Fågellivet är rikt och den rödlistade mindre hackspetten häckar i flera av lövområdena. Stigar visar att människor regelbundet är i områdena som kan upplevas som lummiga oaser.

Flera områden domineras även av ekskog och bokskog med inslag av äldre träd. Dessa finns främst vid Falkagård samt söder om Ätran (54-01). Gång- och cykelvägar passerar genom områdena och mycket folk rör sig genom områdena.

Ruderatmark

Ruderatmark är värdefull för ett stort antal konkurrenssvaga arter varav många rödlistade och hotade växter som ädelmynta, riddarsporre och kavelhirs (1-01). Även många fåglar trivs i det öppna landskapet som sånglärka. Småtärna är en art som ofta häckar i kolonier på öppen mark och som bl a har häckat i område 1-01.

Även i område 1-01 finns vägar som en hel del folk tar sig ut på.

Skötsel

Vid skötseln bör man sträva efter att bevara eller återskapa de naturtyper som nämnts ovan.

Mat och boplatser

Grunden för en artrik natur är tillgång till olika födoresurser och variation i landskapet där olika arter finner boplatser och skydd. En nyckel till hög biologisk mångfald är en artrik flora. Detta ger bl a ett artrikt liv av insekter som i sin tur ger en rik fauna av fåglar. Blomrikedom genom blommande örter, buskar och träd är en av de viktigaste födoresurserna för insekter. Vissa arter av blommor är särskilt omtyckta och viktiga. Många insektsarter är dessutom specialiserade på en eller några växtarter. Sandvita, fibblor, blåklockor, backtimjan, klöver och vadd är exempel på några särskilt viktiga blommor.

För att ängsblommorna ska överleva krävs att näringsnivån hålls låg. Ingen tillförsel av matjord eller gödsling får därför ske. Vid slåtter bör det slagna gräset föras bort för att ängsväxterna inte ska kvävas och så att mer näring förs bort från marken. Ytterligare en viktig faktor är förekomsten av betande kreatur. Många hagmarksväxter och fåglar är beroende av att djuren håller öppet landskapet.

Dessutom behövs boplatser. Många arter som vildbin bygger bo i sandig solbelyst mark med bara sandblottor. En stor mängd andra arter som skalbaggar gnager hål och lever i döda trädstammar och grenar eller i ihåliga träd. Vildbin bygger sedan bon i gångarna skalbaggar lämnar efter sig. Mångfalden är stor. I Sverige finns ca 4000 arter av skalbaggar och närmare 300 arter av vildbin.

Tillgången till vatten i form av vattendrag och våtmarker är också mycket viktigt i landskapet. I vattendragen lever fisk och småkryp som dagsländor och nattsländor av olika slag. I våtmarker lever grodor och salamandrar samt en stor mängd småkryp som dykare och trollslänoder. Från vattnet kläcks en mängd sländor av olika slag som i sin tur är viktig föda för fåglar och fladdermöss i landskapet.

Exempel på några blomrika marker

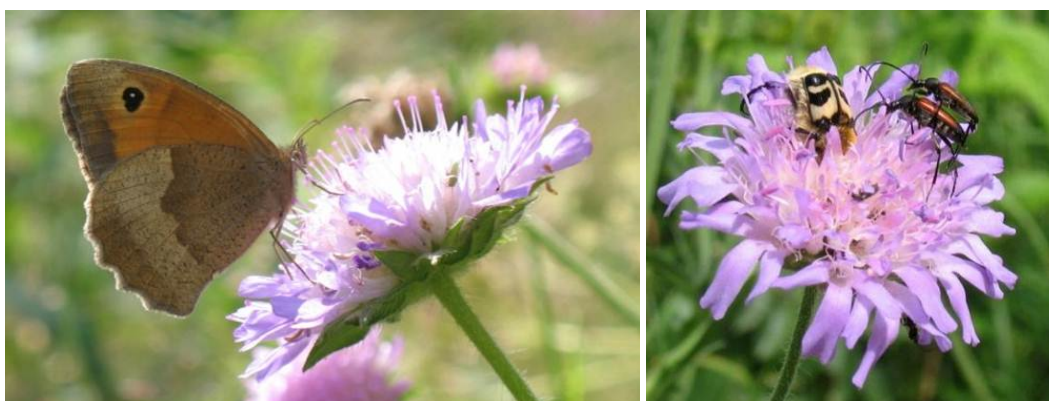
Figur 12 och 13. T.v. Naturlig flora med bl a backtimjan och flockfibbla på sandmark vid Klitterbadet (biotopyta 89-01). T.h. blomrik mager väggen med käringtand och mindre blåklocka vid Hjortsberg (biotopyta 80-02).

Figur 14. Oslagen blomrik gräsyta med gulmåra, skogsklöver och kråklöver i park vid Arvidstorp (biotopyta 27).

Figur 15 och 16. Kolonilotter med trädgårdsblommor vid Slätten (biotopyta 52-02) och vall med rödklöver vid Skrea (biotopyta 128-07).

Figur 17 och 18. Slättergräsfjäril (*Maniola jurtina*) i vägren (biotopyta 128-26) och de vedlevande skalbaggar humlebagge (*Trichius fasciatus*) och allmän blombeck (*Stenurella melanura*) i åkervädd längs den gamla banvallen.

Figur 19 och 20. Ängstapetserarbi (*Megachile versicolor*) i åkervädd (biotopyta 16-05) och tandsandbi (*Andrena denticulata*) samt flyttblomfluga (*Episyrphus balteatus*) i renfana (biotopyta 3-08).

Exempel på viktiga bomiljöer

Figur 21 och 22. T.v. Bara sandiga och solbelysta ytor som vid sandmarker, stigar eller grustag är viktiga bomiljöer för bl a en lång rad av vildbin (notera bohålen). T.h. Död ved används av ett stort antal arter av vedlevande skalbaggar vars larver utvecklas i veden. Spåren på bilden kommer troligen från föränderlig spegelbock (*Phymatodes testaceus*). Hålen i veden används i sin tur av många arter av vildbin för bobygge (biotopyta 98-01).

Figur 23 och 24. T.v. En gammal grov poppel vid Fajans med stora stamhåligheter är värdefull en stor mängd vedlevande insekter samt fåglar och fladdermöss (biotopyta 94-01). T.h. Döda trädstammar är också värdefulla för vedinsekter samt hackspettar. På bilden syns bohål i död bok från den rödlistade mindre hackspetten vid Falkagård (biotopyta 3-06).

Var rädd om det som tar tid!

Generellt kan man säga att natur som tar lång tid att utveckla har särskilt höga värden. En gräsmatta tar ett par år att anlägga och en björkskog börjar se ut som en björkskog efter ca 40 år. Även våtmarker och dammar som kan hysa en hel del ovanliga och intressanta arter kan skapas på några år. Däremot tar det minst 100 år att skapa en välutvecklad och artrik ängsflora med t.ex. svinrot, backsippor, slättegubbar och ängsvioler med alla de insektsarter som är beroende av ängen. En ihålig grov ek är en mycket viktig livsmiljö för bl a en mängd vedlevande skalbaggar och lavar. För att utveckla en sådan ek tar det minst 300 år. När arter försvinner från ett landskap på grund av att exempelvis lämpliga ängar eller gamla ekar försvunnit tar det ännu längre tid för vissa av dessa arter att återkomma, kanske många hundra år eller tusentals år.

Skötsel eller inte?

Mycket av naturen behöver skötsel för att miljöer och arter ska kunna finnas kvar. Detta beror på att många är anpassade att leva i ängar och hagar som hölls öppna av bönderna och deras kreatur. Genom slåtter och bete hölls marken mager så att en stor mängd ängsblommor kunde trivas. Djurens tramp gjorde att det fanns gott om sandblottor där en mängd vildbin och andra insekter kunde bo. Innan böndernas tid hölls marker öppna av stora hjordar av vilda växtätare.

Även grova hagmarksekar behöver skötsel så att de inte växer igen av andra träd och buskar. I annat fall skadas de och kan dö i förtid. Många arter som lever på och inuti de gamla ekarna behöver också ljus och värme.

Våtmarkernas djur som grodor, salamandrar, snokar och trollsländor behöver solbelysta och varma våtmarker. Även här behövs alltså röjningar för att dammar inte ska växa igen och beskuggas.

Andra arter trivs i igenväxande buskrika marker som hasselmus och många småfåglar. Även buskmarkerna växer så småningom igen till skog om inte röjningar görs.

Slutligen finns också en rad arter som trivs i skogar och som helst vill ha gamla skogar med gott om gamla träd och döda trädstammar. Bara ett av många exempel är den mindre hackspetten som vill ha orörda lövskogar.

Slutsatsen blir att det behövs en variation av olika natur allt från marker som hålls öppna, till buskrika marker och mer orörda skogar. Nyckeln till ett artrikt landskap är olika skötsel i olika områden.

Mer om skötsel kan läsas i "Sköselförslag för biologisk mångfald i tätortsnära natur i Falkenberg, 2011".

Hot och konflikter

Exploatering

Största hotet mot den närnatur som finns kvar är troligen behovet av mark för vägar och byggnader. Värdefulla områden riskerar att försvinna och korridorer mellan olika miljöer skärs av ytterligare.

Vid exploatering tillförs ofta matjord och anläggningar av gräsmattor sker. Näringen gör att artrikedomen av blommande örter minskar radikalt. Dessutom försvinner områden med gles vegetation där många insekter trivs och bygger bo. De näringsrika gödslade markerna med tät gräsvegetation kräver också betydligt mer skötsel än magra naturliga marker.

Störning

Många växter och insekter är beroende av störning genom marksplitage vid t ex stigar för att kunna finnas kvar och för att lämpliga ytor för bobygge ska finnas. Problemet är ofta det motsatta att marksplitaget är alltför litet vilket gör att den sandiga marken växer igen.

Vid badstranden och i angränsande sanddynor kan störningen dock bli alltför intensiv vilket gör att insektsfaunan blir utarmad. Även häckande våtmarksfåglar som tärnor, måsar, ejder och vadare är känsliga för störning från människor.

Parskötsel

De värdefullaste träden är de som är gamla och som får stamhåligheter. Även döda träd och grenar är mycket värdefulla. Ofta städas ihåliga träd och döda träd bort, särskilt om de står nära gångvägar. Många gånger kan man dock beskära träd och grenar så att de inte utgör någon fara. Trädstammar och grenar kan läggas på lämpliga platser så att de får utgöra boplatser för insekter (faunadepåer). Detta kan uppfattas som skräpigt. Informationstavlor i samband med detta är därför viktigt.

Tidig slåtter av blomrika marker gör att värdefulla blomresurser försvinner alltför tidigt och insekter svälter ihjäl. Genom att spara de blomrikaste delarna kan blomresursen bevaras längre.

Vid röjning av undervegetation i skogsdungar och buskar på öppna marker är det lämpligt att spara en del snår och buskage som skydd för insekter och småfåglar.

Igenväxning

Områden som bli över och inte längre används växer så småningom igen. Buskrika områden är värdefulla för många småfåglar och för hasselmus. Ängsblommorna och solbelysta sandblottor försvinner dock som är viktiga för många insekter. Här finns en konflikt mellan olika naturvårdsintressen. Ofta kan man skapa en mycket värdefull variation av öppna örtrika och sandiga ytor omväxlande med snår och buskage.

Införel av främmande arter

I Falkenberg finns ett flertal införda arter där vissa förekommer i stor mängd. Följande arter har noterats vid inventeringen: Vresros, häggmispel, tysklönn, jätteloka, parkslide, jätteslide, blekbalsamin, kanadensiskt gullris, sjögull och rönnspirea.

Vissa arter som slide (område 40-10 och längs Åtrans norra strand) och jätteloka (område 1-01) kan ställa till stora problem med igenväxning och bör snarast avlägsnas där de förekommer. Vresros är också en art som hotar att ta över längs kustens sandmarker så att dessa växer igen. Andra arter som blekbalsamin, häggmispel och tysklönn har spritt sig och blivit mycket allmänna i området och blekbalsamin och häggmispel dominerar ofta inom många områden. Kanadensiskt gullris är ofta ett problem eftersom de kan ta överhand på öppna ytor. Sjögull har tidigare observerats med några exemplar i dagvattendammen vid Falkagård (3-05). Detta är en mycket problematisk invasiv art när den kommer ut i vattenmiljön varför man bör vara vaksam. Vid planteringar bör man i första hand använda sig av inhemska arter och helt undvika arter som kan betecknas som invasiva.

Minken är också en införd art som ställer till problem genom att den dödar fåglar och plundrar fågelbon. Detta är ett stort problem för exempelvis änder, måsar, tärnor och vadare.

Gröna kilar

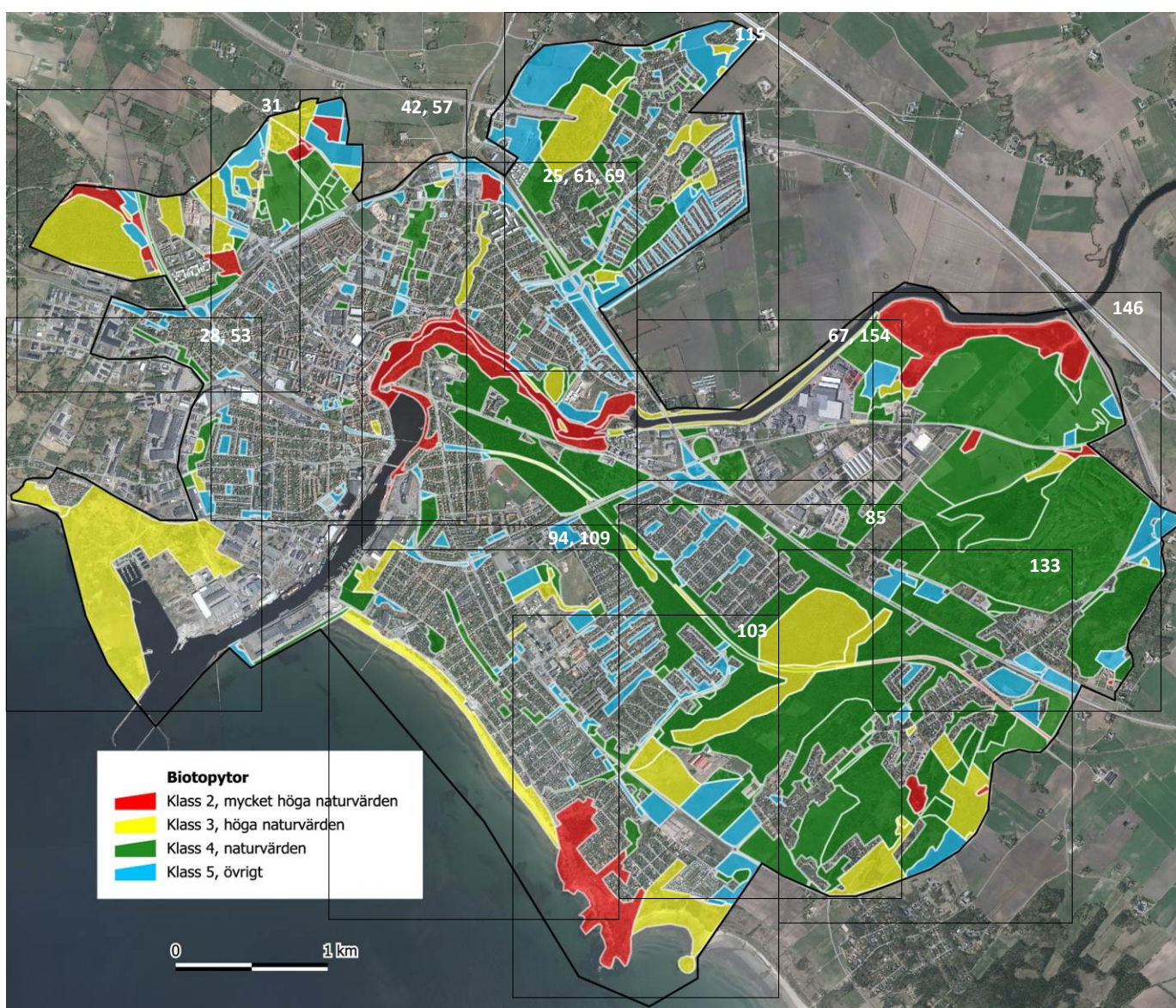
Det är viktigt att bevara grönområden som sträcker sig som kilar in i bebyggelsen. Dessa skapar kontakt mellan olika områden i staden och områden utanför staden för både människor, djur och växter. Människor har på så sätt möjlighet att röra sig genom större grönområden och även förflytta sig inom staden genom att utnyttja grönytorna.

De gröna kilarna är också viktiga för att olika djur och växter ska kunna sprida sig och förflytta sig mellan olika miljöer. Det man bör tänka på är dock att olika arter har olika krav på vilken naturtyp som ska finnas för att arten ska kunna sprida sig. Hasselmus gynnas av buskrika marker där den ska ta sig fram medan vildbin gynnas av blomrika öppnare marker. Olika arter har också olika svårt att passera hinder. En hårt trafikerad väg kan vara ett mycket allvarligt hinder för grodor, paddor och salamandrar och även hasselmus medan fåglar och vindburna växtfrön lätt tar sig förbi. För att arter ska kunna leva kvar inom området bör man försöka se till att miljöerna hänger ihop så mycket som möjligt. Det är också viktigt man försöker knyta samman en viss naturtyp som t ex blommande och sandiga marker (som sandmarker, hagmarker och vägrenar) så mycket som möjligt. För att få en överblick över utbredningen av olika naturtyper kan man använda sig av kartor som på sidan 12 (fig. 11).

Gröna kilar behandlas mer i sociotopskartan som tagits fram för Falkenberg.

Biotopytor

Totalt har ca 445 biotopytor dokumenterats och ritats in i en digitaliserad karta som tillhandahålls av Falkenbergs kommun. En översikt över alla områden kan ses på kartan nedan. På följande sidor presenteras samtliga områden med klass 2 eller 3 samt ett urval områden med klass 4, vilket totalt är ca 130 stycken. Urvalet har gjorts så att olika naturtyper ska representeras. Av dessa har 50 biotopytor, som ligger på kommunal mark och som saknar någon form av skötselplan, fått förslag till skötselplaner som presenteras separat i "Skötsel förslag för biologisk mångfald i tätortsnära natur i Falkenberg, 2011".

Figur 25. Naturvärdesklassning av biotopytor. Kartutsnitt är markerade och i deras övre högra hörnet finns hänvisningar till sidor i rapporten

Förklaringar

Under beskrivningarna av biotopytorna används några begrepp och förkortningar som förklaras nedan.

Naturvärdesklassning av biotopytor har gjorts i en femgradig skala (se bilaga 2) och bedömning av utvecklingspotential för naturvärden har gjorts.

Vid inventeringen har en tregradig skala använts för att ge en uppfattning om arters förekomst eller om förekomsten av viktiga strukturer; 1 = enstaka/sporadisk, 2 = tämligen vanlig/tämligen spridd, 3 = mycket vanlig/mycket spridd. I de fall siffran saknas innebär det att förekomsten inte är bedömd.

Under rubriken Intressantare arter används några förkortningar. NT, VU, EN eller CR förekommer vilket står för olika rödlistekategorier (se faktarutan nedan). Om det står EU innebär att arten är upptagen i EU:s fågeldirektiv eller habitatdirektiv.

Årtal efter artnamnet innebär att uppgiften är hämtad från ArtDatabankens utdrag eller från Artportalen. Uppgifterna är senare än 1985. Årtalet anger vilket år arten senast är observerad. Om uppgifterna är lämnade av föreningar visas detta genom förkortningar. (FOF = Falkenbergs Ornitologiska Förening, FNF = Falkenbergs Naturskyddsförening, HBF = Hallands Botaniska Förening). Då uppgifterna kommer från tidigare inventering från området anges det med förkortningen ref samt årtal för referensens. Då varken årtal eller föreningsförkortningar finns har arten observerats vid inventeringen 2011.

Under skötselplan står ja eller nej vilket anger om biotopytan finns upptagen i rapporten "Skötselplan för biologisk mångfald i tätortsnära natur i Falkenberg, 2011". Ibland står Vivab (Vatten & Miljö i Väst AB). Detta gäller dagvattendammar och anger att de ansvarar för skötseln av dessa och har en enkel skötselplan för dammarna.

Rödlistade arter

Rödlistekategorierna är ett internationellt system som utarbetats för att bedöma risken för arters utdöende. Arter som är hotade eller nära hotade upptecknas på den så kallade rödlistan. En nationell rödlista har utarbetats och är nyligen uppdaterad (Gärdenfors 2005). Det finns även en *global rödlista* som tar upp arter vilka hotas av global utrotning. Några av rödlistekategorierna är följande.

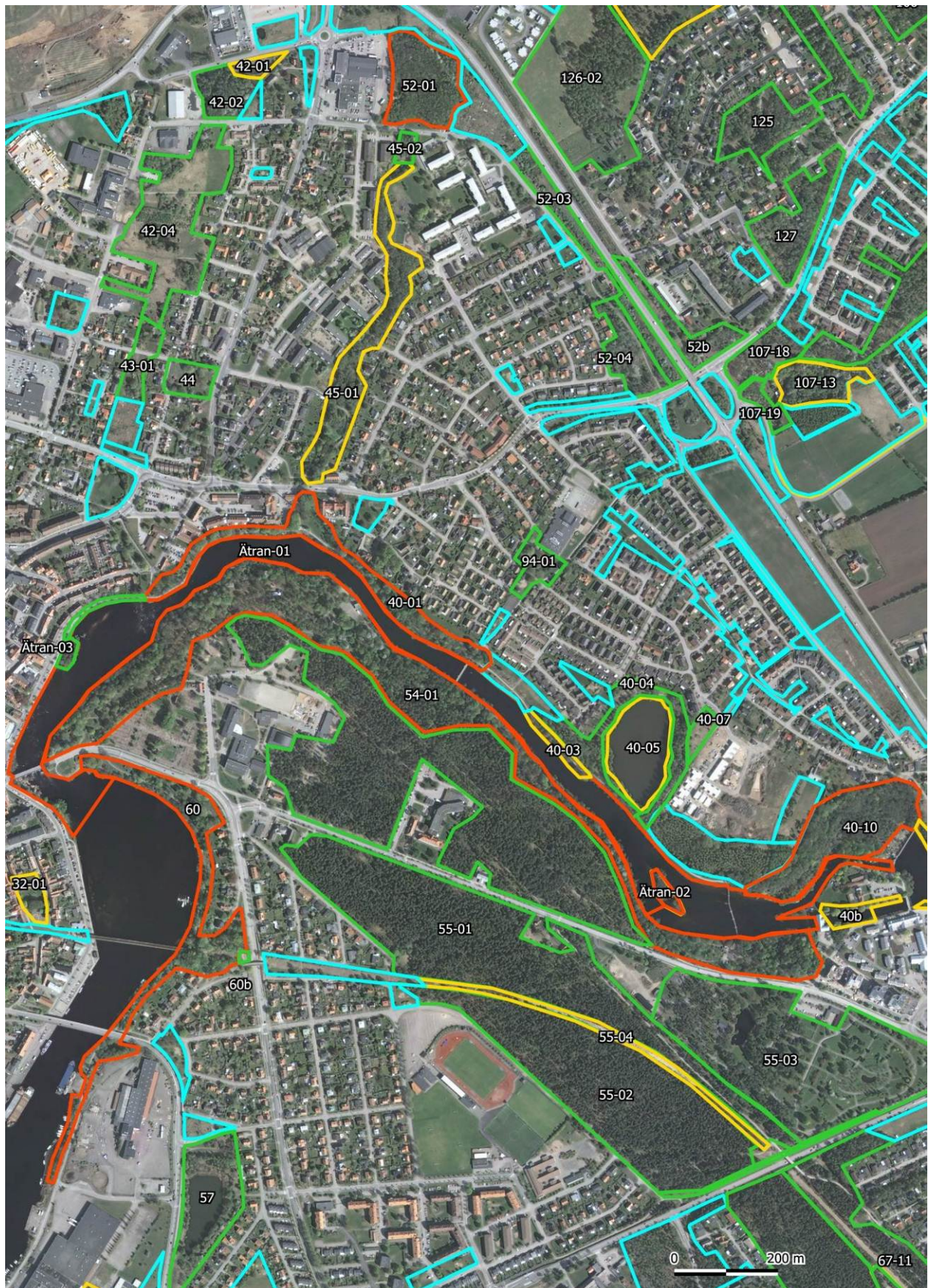
CR Akut hotad *Critically Endangered*. När arten löper en extremt stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en mycket nära framtid.

EN Starkt hotad *Endangered*. När arten löper mycket stor risk att dö ut i vilt tillstånd inom en nära framtid.

VU Sårbar *Vulnerable*. När arten löper risk att dö ut i vilt tillstånd i ett medellångt tidsperspektiv.

NT Missgynnad *Near Threatened*. När arten inte uppfyller något av ovanstående kriterier men är nära kriterierna för sårbar.

Beskrivningar av biotopytor Ätran-01 till 03

Biotopyta Ätran-01

Area: 13 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Ätran

Värdebeskrivning: Ätran är mycket viktig för havsvandrande fisk som lax, havsnejonöga och ål. Värdefulla strömsträckor för fisk och artrik värdefull bottenfauna finns inom området. Lek av havsnejonöga förekommer längs sträckan. Inom sträckan finns Sveriges enda kända förekomst av nattsländan *Setodes punctatus*.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Sälv 1, gul näckros 1

Intressantare arter: Lax, havsnejonöga NT lekande (2008), ål CR (2008), havsöring, bäcksländan *Brachyptera braueri* VU (1993), nattsländan *Setodes punctatus* VU (2002), stor dammussla (2005), kungsfiskare VU (vinter, FOF), backsvala (födosökande) NT, gråtrut NT, drillsnäppa NT (2006)

Värdefulla strukturer: Strömsträckor

Hävd: -

Hot: Reglering och vandringshinder

Förslag: De planerade åtgärderna med att skapa fria vandringsvägar är viktiga.

Övrigt: Inom den närmaste tiden planeras att bygga fria vandringsvägar för fisk vid Hertingen.

Referenser: ArtDatabanken 2011, Recipientkontrollen, Elfiskeregistret, Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång), Natura 2000, Riksintresse för naturvård NN12

Biotopyta Ätran-02

Area: 0,2 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog

Värdebeskrivning: Ö med äldre träd och död ved samt sandbankar som är värdefullt för insekter.

Trädskikt: Pil, klibbal

Buskskikt: Salix

Fältskikt: Starr

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Sandbankar, grövre träd, död ved

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång)

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta Ätran-03

Area: 0,1 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog

Värdebeskrivning: Lövträdsbevuxen ö.

Trädskikt: Pil 3, ask 2, klibbal 1

Buskskikt: Hägg

Fältskikt: -

Intressantare arter: Ask VU

Värdefulla strukturer: Död ved 2

Hot: Askskottsjuka

Förslag: Fri utveckling.

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång)

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Nej

Beskrivningar av biotopytor 1-01 och 1-02

Biotopyta 1-01, Lövstavik

Area: 63 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Igenväxningsmark, utfyllnad, ruderatmark

Värdebeskrivning: Stort öppet utfyllnadsområde som domineras av bergör och med ett flertal rödlistade växter som behöver ruderatmark. Även intressant fågelfauna samt förutsättningar för intressant insektsfauna som behöver ruderatmark.

Trädskikt: Björk, pil, sälg

Buskskikt: Vresros 1, fläder 1, vide 1

Fältskikt: Bergör 3, praktkungsljus, alsikeklöver, renfana, brännässla, sandvita, åkertistel, sommargyllen, baldersbrå, käringtand, nattljus, vägtistel, vildmorot, rosendunört, röllika

Intressantare arter: Kavelhirs NT (2010), riddarsporre NT (2004), åkerrättika NT (2001), ädelmynta EN (2005), ekorkorn, småtärna VU (FOF), sånglärka NT (2009), stenskvätta, hämpling VU, kärrsångare, törnsångare, gräshoppsångare NT (2010), raphöna NT (2009), backsvala (bo) NT 2009, silltrut NT (2009), kornknarr NT (2007), rosenfink VU (2005)

Värdefulla strukturer: Blomrik väggen, jordupplag, ruderatmark, bangård, buskage, blommande örter, träd och buskar

Hävd: -

Hot: Igenväxning av bergör, några ex av jätteloka (NNV om småbåtshamnen och ca 40 m från landsvägen) och vresros

Förslag: Jättelokan bör snarast avlägsnas. Fortsatt uppföljning av småtärnehäckning. Uppföljning av rödlistade växter. Inventering av insekter. Grävning/harvning för att upprätthålla ruderatmark och öppen mark. Mer öppen ruderatmark i södra halvan ger bättre förutsättningar för sällsynta växter och småtärna. Spara täta buskage som är värdefulla för småfåglar.

Övrigt: Projekt med område som har iordningställts för häckning av småtärna, ingen häckning verkade ske 2011.

Referenser: ArtDatabanken, Hallands Botaniska Förening, Falkenbergs Ornitologiska Förening FOF

Biotopyta 1-02, Stafsingestrand

Area: 3,8 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Havsstrand

Värdebeskrivning: Sandstrand med ovanliggande låga dyner beväxna med hög vegetation där det finns ovanligare fåglar som gräshoppsångare och sävsångare. Trampade stigar och blommor är värdefulla miljöer för vildbin.

Trädskikt: -

Buskskikt: Rönn 1

Fältskikt: Vass3, brännässla 3, strandråg 3, gräs, renfana, röllika, flädervänderot, älggräs

Intressantare arter: Gräshoppsångare NT (2010), sävsångare (FOF), kärrsångare (FOF), skäggmes (vinter, FOF), sånglärka NT (2009), raphöna NT (2009)

Värdefulla strukturer: Låga sanddyner, sandstrand, stigar, blommande örter

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Ingen förändring, för att gynna sångare som trivs i hög ört- och vassvegetation. Fortsatt slitage från besökare bra för insekter.

Övrigt: Stigar

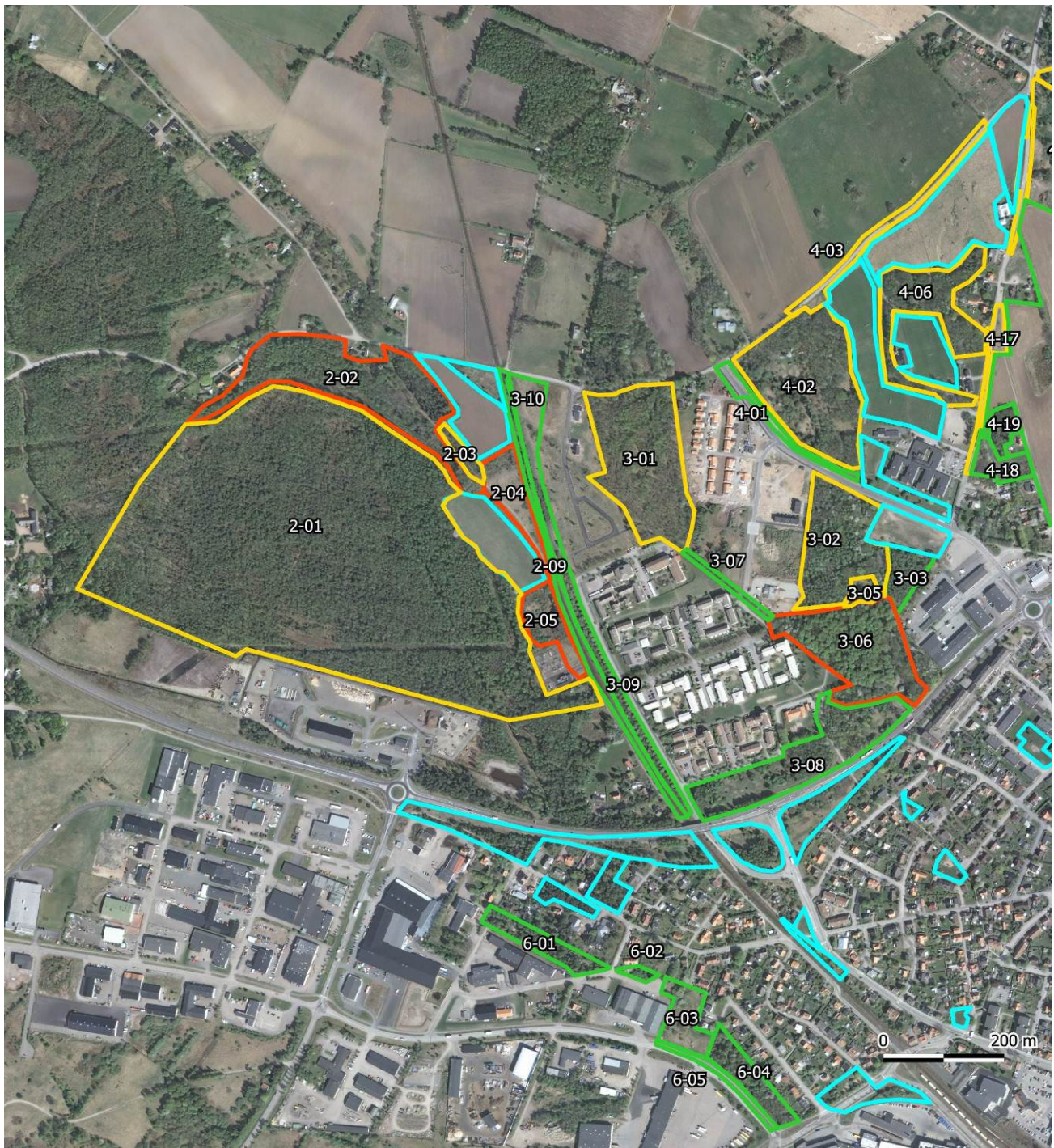
Referenser: ArtDatabanken, Falkenbergs Ornitologiska Förening (FOF)

Ägare: Falkenbergs kommun (halva)

Potential: -

Skötselplan: -

Beskrivningar av biotopytor 2-01 till 2-05, 2-09, 3-01, 3-02, 3-5, 3-06 och 3-08

Biotopyta 2-01, Falkenbergs mosse

Area: 26 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Lövsumpskog, blandsumpskog

Värdebeskrivning: Tämligen ung sumpskog som domineras av björk men där mängden död ved har blivit stor vilket ger bra förutsättningar för vedinsekter, hackspettar och andra fåglar. Vattensamlingar ger bra miljö för amfibier. I väster finns en mosse som domineras av tall och där nattskärta häckar.

Trädskikt: Björk 3, tall 2, klibbal 2, ek 1

Buskskikt: Rönn

Fältskikt: Vitsippa 2, blåståtel, revlumner, blåbär, kruståtel, kråkris, lingon, odon, vattenblink (diket)

Intressanta arter: Mindre hackspett NT (ref 2005), nattskärta NT (2009), skvattram (stort bestånd, HBF), mindre vattensalamander (ref 2005), vanlig groda (ref 2005).

Värdefulla strukturer: Död ved 3, diken med vatten, torvgravar

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling i den östra lövsumpskogen. Öppna luckor i den västra delen som gynnar nattskärta.

Övrigt: Torvgravar i området, torvtäkt har skett, stigar. Enligt ref. 1999 bör området skötas som rekreationsområde främst med inriktning på flora och fauna.

Referenser: Sumpskogsinventeringen, Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005, ArtDatabanken, Hallands Botaniska Förening HBF, Naturvärden och naturvårdsråd i områden tillhörande Falkenbergs kommun 1999.

Biotopyta 2-02, Falkenbergs mosse

Area: 3,7 ha

Ägare: Falkenbergs kommun

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Potential: Hög på lång sikt

Naturtyp: Blandlövskog

Skötselplan: Ja

Värdebeskrivning: Fuktig blandlövskog med rikt fågelliv och hasselmus i öppnare buskrika miljöer.

Trädskikt: Björk 3, asp 2, ek 1, rönn

Buskskikt: Brakved, rönn

Fältskikt: Vitsippa, ekorrhör, getrams, blekbalsamin

Intressantare arter: Hasselmus EU (2011), härmsångare

Värdefulla strukturer: Ledningsgata, blommande träd och buskar

Hävd: -

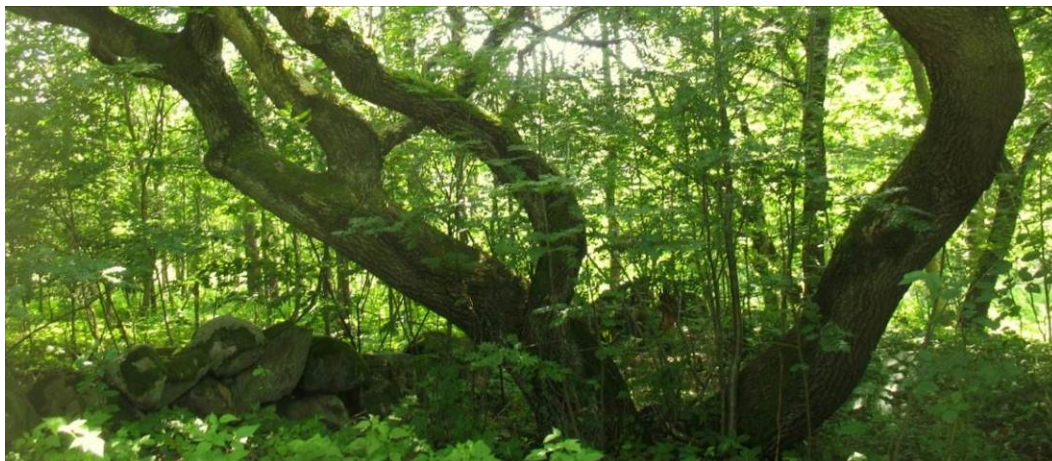
Hot: -

Förslag: Rönjningar av träd för att skapa buskrika marker mellan stig och ledningsgata. Hela ledningsgatan bör inte röjas vid ett tillfälle. I övrigt fri utveckling.

Övrigt: Stig, väg. Enligt ref. 1999 bör området skötas som rekreationsområde främst med inriktning på flora och fauna.

Referenser: Artportalen, Naturvärden och naturvårdsråd i områden tillhörande Falkenbergs kommun 1999.

Biotopyta 2-03, Falkagård

Area: 0,2 ha

Ägare: Falkenbergs kommun

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Potential: Hög på lång sikt

Naturtyp: Ädellövskog

Skötselplan: Ja

Värdebeskrivning: Skogsbyn med senvuxna gamla ekar.

Trädskikt: Ek 3

Buskskikt: Rönn, hallon

Fältskikt: Liljekonvalj

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Senvuxen ek

Hävd: -

Hot: Igenväxning

Förslag: Rönjning runt ek.

Övrigt: Stig, stenmur. Enligt ref. 1999 bör området skötas som rekreationsområde främst med inriktning på flora och fauna.

Referenser: Naturvärden och naturvårdsråd i områden tillhörande Falkenbergs kommun 1999.

Biotopyta 2-04, Falkagård

Area: 0,8 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Hagmarksrest, buskmark

Värdebeskrivning: Rikblommande hagmarksrest och buskrika marker i kraftledningsgata. Lämplig hasselmusbiotop samt värdefull miljö för gaddsteklar och fjärilar.

Trädsikt: Rönn, björk

Busksikt: Hagtorn, nypon, hallon

Fältsikt: Alsikeklöver, röllika, johannesört, kråklöver, vitklöver, blåmunkar, renfana

Intressantare arter: Åkervädd 2, bockrot 2, slåttergräsfjäril, vitfläckig guldvinge

Värdefulla strukturer: Grusväg, kraftledningsgata, rikblommigt (örter, buskar, träd), buskage

Hävd: -

Hot: Igenväxning

Förslag: Gräva sandblottor, sen slåtter tidigast den 15 augusti och ihopsamling av gräs. Spara buskar.

Övrigt: Promenad-/cykelväg. Enligt ref. 1999 bör området skötas som rekreationsområde främst med inriktning på flora och fauna.

Referenser: Naturvärden och naturvårdsråd i områden tillhörande Falkenbergs kommun 1999.

Biotopyta 2-05, Falkagård

Area: 0,9 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Buskmark, gräsyta

Värdebeskrivning: Igenväxningsmark med mycket björnbär där hasselmus bygger bo. Mycket lämplig miljö för arten.

Trädskikt: -

Buskskikt: Björnbär 3

Fältskikt: Renfana, gulmåra, liten blåklocka (vid ställverket)

Intressantare arter: Hasselmus EU (2011)

Värdefulla strukturer: Täta buskage, rikblommande på hösten, gott om bär

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Ta bort träd som växer in i buskmarken.

Övrigt: Stigar. Enligt ref. 1999 bör området skötas som rekreationsområde främst med inriktning på flora och fauna.

Referenser: Naturvärden och naturvårdsråd i områden tillhörande Falkenbergs kommun 1999, Artportalen

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Ja

Biotopyta 2-09 , Falkagård

Area: 1,0 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Banvall

Värdebeskrivning: Sydvästvänd tämligen blomrik banvall med värde för bin och fjärilar.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Renfana, gulmåra

Intressantare arter: Liten blåklocka, bockrot

Värdefulla strukturer: Sydvästvänd, blomrikedom

Hävd: Slätter

Hot: -

Förslag: Sen slätter tidigast den 15 augusti. Bortförel av slaget gräs.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta 3-01, Falkagård

Area: 3,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: Större område med ädellöv som delvis består av ekkrattskog med senvuxen gammal ek. I norr växer yngre bok. Brand har skett i en del av området där det växer gott om blåbär.

Trädskikt: Ek 3, bok (norra delen)

Buskskikt: Rönn, en 1

Fältskikt: Blåbär, kruståtel, liljekonvalj, ängskovall

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Senvuxen ek 2, stenmur, död ved, markbrand

Hävd: -

Hot: -

Förslag: I huvudsak fri utveckling. Viss röjning längs stigar och friställning av gamla ekar i brynmiljöer.

Övrigt: Stigar och grillplats. Delar av området har brunnit varvid mer öppen ekkrattskog bildats. Enligt Grön skogsbruksplan är huvuddelen målklassen NS (Naturvårdsmål-skötsel).

Referenser: Grön skogsbruksplan

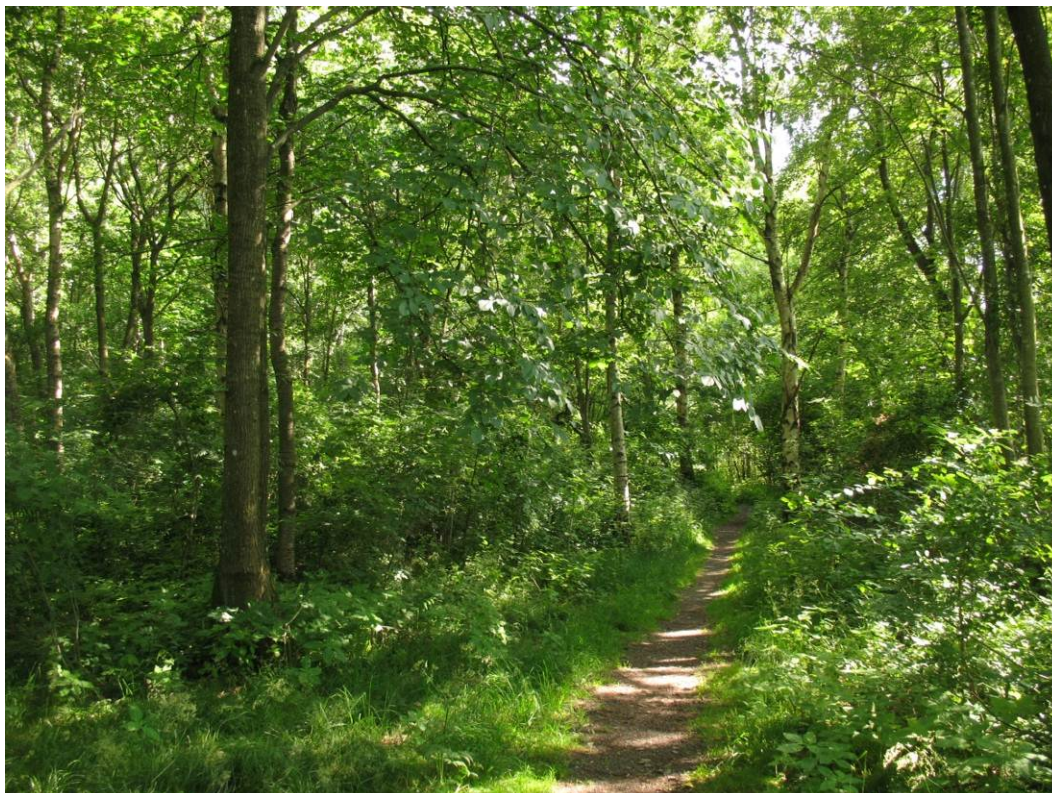
Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 3-02, Falkagård

Area: 2,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: Större område med ädellövskog med ek och bok i norra delen. Bra förutsättningar för rikt fågelliv. Andelen björk ökar i södra delen.

Trädskikt: Bok 2, ek 2, björk 2, asp 2, alm 1, fågelbär

Buskskikt: Kaprifol 2, rönn 2

Fältskikt: Blekbalsamin

Intressantare arter: Alm VU

Värdefulla strukturer: Senvuxen ek 1, torraka av ek, tätt buskskikt, blommande träd och buskar

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Ta bort yngre björk och gynna utveckling av grövre ädellöv. Frihugg ekar i kanterna och skapa brynmiljöer. Lämna buskskikt som är värdefullt för fågellivet.

Övrigt: Stig. Enligt Grön skogsbruksplan PF (Produktionsmål-förstärkt naturhänsyn – 20 % naturvård).

Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 3-05, Falkagård

Area: 0,2 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Grund våtmark med rik förekomst av amfibier och vattenlevande småkryp.

Trädskikt: Ek 3, bok (norra delen)

Buskskikt: -

Fältskikt: Kaveldun

Intressanta arter: Vanlig groda (stor leklokal, ref 2005), mindre vattensalamander (ref 2005)

Värdefulla strukturer: Senvuxen ek 2, stenmur, död ved, markbrand

Hävd: -

Hot: Sjögull observerad tidigare, troligen utgången. Grund våtmark med stor uttorkningsrisk.

Förslag: Återkommande röjningar av sly längs kanterna. Fördjupning av vissa delar av dammen.

Övrigt: Stigar

Referenser: Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 3-06, Falkagård

Area: 2,6 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: Äldre ädellövskog med bok och ek och förekomst av bl a mindre hackspett och andra hålhäckande fåglar.

Trädskikt: Bok 3, ek 2, klibbal 1, ask 1, fågelbär

Buskskikt: Bok 2, ask

Fältskikt: Blekbalsamin, ekorrbar, getrams

Intressantare arter: Mindre hackspett NT (bohål), rödstjärt, entita, ask VU

Värdefulla strukturer: Grov låga, grov högstubbe, grövre ekar (hagmarksekar), bohål (mindre hackspett), grövre klibbal, hålträd

Hävd: -

Hot: Igenväxning av grov ek, avverkning har skett av två grova ekar i SO

Förslag: Rökning runt hagmarksekar (6 st i södra delen), i övrigt fri utveckling.

Övrigt: Stigar. Enligt Grön Skogsbruksplan PF (Produktionsmål-förstärkt naturhänsyn – naturvård 30 %). SÖ delen med grova ekar NS (Naturvård skötsel).

Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 3-08, Falkagård

Area: 2,6 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Ruderatmark, högörtvegetation, buskmark, ädellövträd

Värdebeskrivning: Mosaik med öppen blomrik mark, torra jordblottor och träd ger bra förutsättningar för ett rikt insektliv av bin och fjärilar.

Trädskikt: Björk, ek, lönn, ask, alm

Buskskikt: -

Fältskikt: Praktkungsljus 2, renfana 2, åkertistel 2, kråkvicker, brännässla 2

Intressantare arter: Tandsandbi, gott om insekter, ask VU, alm VU

Värdefulla strukturer: Döda almar, sydvänt läge, bar sandig mark, blomrikedom (örter och träd)

Hävd: -

Hot: Almsjuka

Förslag: Bevara mosaiken genom att ta bort främst ung björk. Sen slätter i vissa ytor. Störning för att behålla bara jordblottor.

Övrigt: Gång-/cykelväg. Enligt Grön skogsbruksplan NS Naturvårdsmål-skötsel. Skyddszon mot bebyggelse.

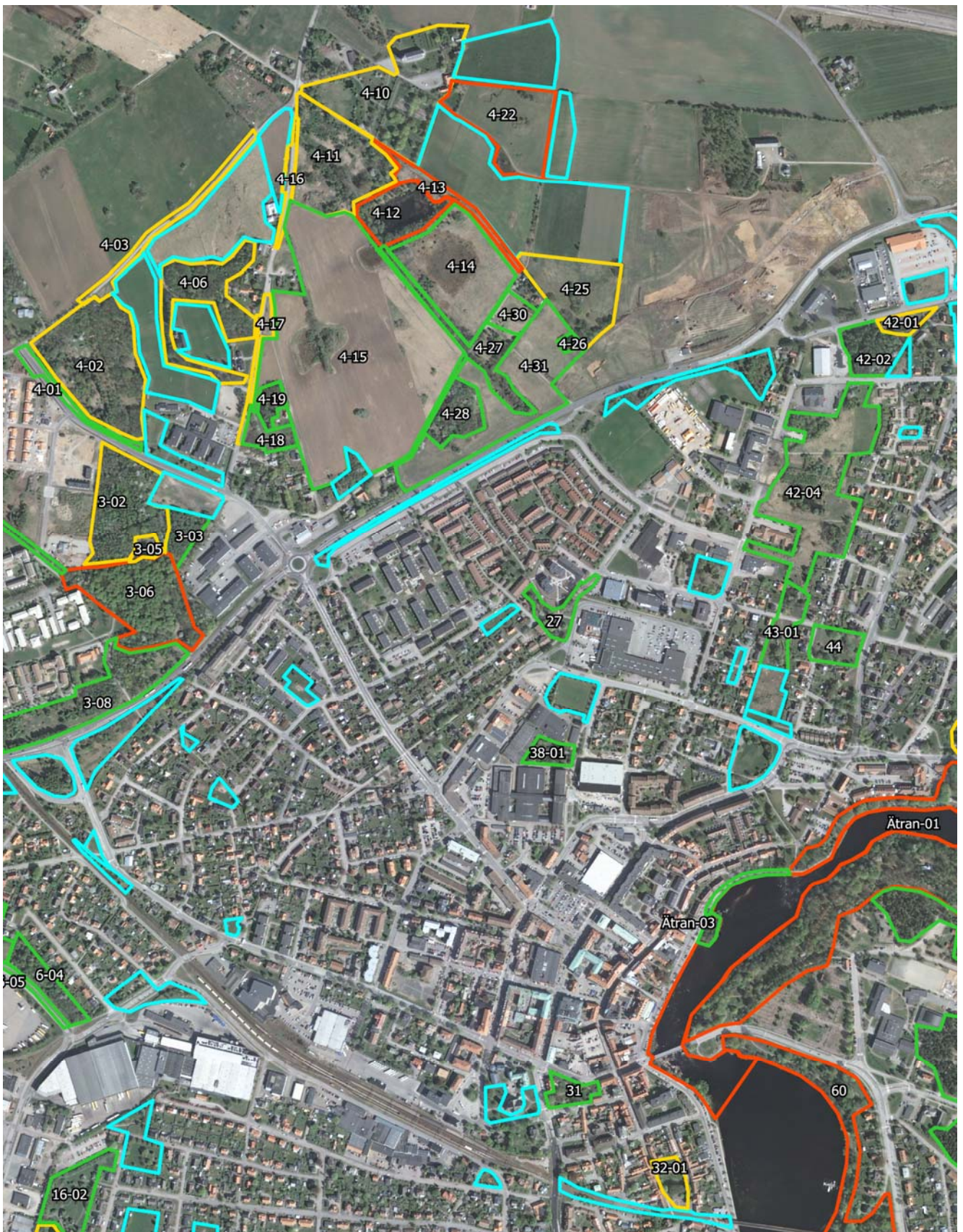
Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Nej

Beskrivningar av biotopytor 4-02, 4-03, 4-06, 4-10 till 4-14,
4-16, 4-17, 4-22, 4-25 till 4-27

Biotopyta 4-02, Solhaga

Area: 3,7 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog

Värdebeskrivning: Större område med blandlövskog som domineras av ek.

Trädskikt: Ek 3, björk 2, tall 2, ask, asp

Buskskikt: Björnbär, kaprifol

Fältskikt: Nysört, ekorrbär, getrams, ängskovall, liljekonvalj, blekbalsamin

Intressantare arter: Liten blåklocka 1, ask VU

Värdefulla strukturer: Viss blomrikedom (örter och buskar)

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Gynna ek genom viss gallring av ung björk. Håll öppet öppna ytor genom röjning och/eller sen slåtter. Skapa brynmiljöer genom gallring. Om möjligt friställ grövre ekar i brynmiljöer.

Övrigt: Grusväg, friluftsteater. Enligt Grön skogsbruksplan NS (Naturvård-skötsel) i östra halvan och PF (Produktion-förstärkt naturhänsyn – naturvård 50 %) i västra halvan.

Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-03, Solhaga

Area: 0,7 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Vägren

Värdebeskrivning: Blomrik vägren med gott om ängsväxter och som är värdefull för vildbin och fjärilar.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Johannesört, renfana, röllika, gullris

Intressantare arter: Bockrot 3, åkervädd 2, liten blåklocka 3, slåttergräsfjäril

Värdefulla strukturer: Blomrikedom

Hävd: Vägslåtter

Hot: Tidig slåtter

Förslag: Sen slåtter efter 30 augusti.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-06, Gustavsberg

Area: 2,0 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: Tämligen stort område med ekskog som är värdefull för bland annat fåglar.

Trädskikt: Ek 3

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Tämligen grov ek

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Røj bort eventuell björk till förmån för ek. Røj fram grövre ek i brynmiljöerna.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-10, Stafsinge kyrka

Area: 3,8 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Kyrkogård, ädellövträd

Värdebeskrivning: Kyrkogård med 26 värdefulla ädellövträd av lönn och alm med omkrets mellan 136 och 255 cm. Träden har stamhåligheter vilket gör dem värdefulla för vedinsekter.

Trädskikt: Lönn, alm

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: Kyrkogårdslav (trädportalen), alm VU

Värdefulla strukturer: Hålträd, blommande träd (lönn)

Hävd: Parkskötsel

Hot: -

Förslag: Avverka om möjligt inte hålträd utan beskär i första hand om det finns risk för instabilitet.

Övrigt: -

Referenser: Trädportalen

Ägare: Svenska kyrkan

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 4-11, Gustavsberg

Area: 2,9 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Buskmark, högrörtvegetation, lövträd

Värdebeskrivning: Snårig mark med gott om blommande träd och buskar samt död ved. Bra förutsättningar för fåglar, hasselmus och vedinsekter samt blombesökande insekter.

Trädskikt: Alm, björk, fågelbär, ek, poppel, sälg, lönn, tysklönn

Buskskikt: Fläder 2, druvfläder, rönn, fågelbär, björnbär, nypon, hassel

Fältskikt: Brännässla 3, åkertistel, bergrör, blekbalsamin, hundkåx, vass

Intressantare arter: Näktergal (FOF), alm VU

Värdefulla strukturer: Döda almar, jätteträd, blomrikedom (örter, buskar och träd)

Hävd: -

Hot: Almsjuka

Förslag: Gynna blommande träd och buskar genom att röja bort björk. Inventering av hasselmus.

Övrigt: -

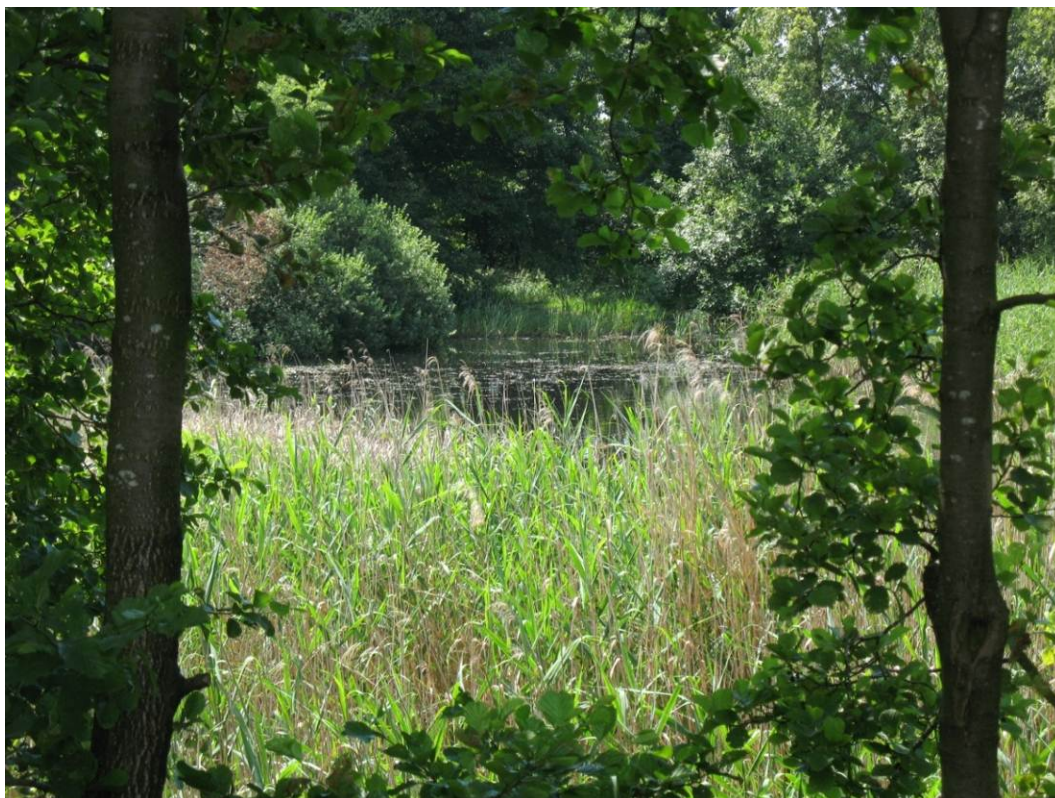
Referenser: Trädportalen, Falkenbergs Ornitologiska Förening (FOF)

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämigen hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-12, Gustavsberg

Area: 1,2 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Våtmark

Värdebeskrivning: Vegetationsrik damm som omges av lövsnår. Rikt fågelliv och mycket trollsländor. Troligen gott om amfibier. Bra förutsättning för större vattensalamander.

Trädskikt: Klibbal, björk, fågelbär, sälg

Buskskikt: -

Fältskikt: Vass 3

Intressantare arter: Smådopping (FOF), brun kärrhök (FOF), näktergal (FOF), sothöna (häckande), rörhöna (FOF), trollsländor (rikligt)

Värdefulla strukturer: Rik vattenvegetation, blommande träd

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Inventering av större vattensalamander.

Övrigt: Närhet till snåriga lövområden i norr och fuktiga öppna områden i söder ger bra förutsättning för amfibier. Dammen har uppstått i ett gammalt grustag.

Referenser: Falkenbergs Ornitologiska Förening FOF

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-13, Gustavsberg

Area: 0,6 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Sandmark

Värdebeskrivning: Sandig sydvästvänd sluttning med gott om blommor samt sandig stig med värdefulla bomiljöer för gaddsteklar.

Trädskikt: Fågelbär, ek, oxel, apel, päron

Buskskikt: Rönn 1

Fältskikt: Johannesört, kärleksört, röllika, gråfibbla, blåmunkar, fetknopp, gullris

Intressantare arter: Liten blåklocka, rotfibbla

Värdefulla strukturer: Sandblottor, grustag, stig, bohål, sydvästvänd sluttning, blommande örter och träd

Hävd: -

Hot: Igenväxning av bergrör

Förslag: Håll undan träd och buskar som skuggar sluttningen. Skapa sandblottor genom grävning/harvning. Vårbränning. Inventering av gaddsteklar. Upprepad röjning av bergrör med röjsnöre under sommaren.

Övrigt: Gammalt grustag.

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-14, Gustavsberg

Area: 3,4 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Gräsmark, högörtvegetation

Värdebeskrivning: Ohävdad betesmark med blöt sänka som är värdefull för amfibier.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Fuktig sänka

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Skapa våtmark i den blöta sänkan. Sen slåtter och bortförsl av gräs alternativt vårbränning.

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-16 och 4-17, Gustavsberg

Area: 0,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Vägren

Värdebeskrivning: Blomrik väggen med det rödlistade vädssandbiet.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Renfana, kråkvicker, johannesört, getväppling, harklöver

Intressantare arter: Vädssandbi NT 1 hona (4-17), åkervädd 2, liten blåklocka

Värdefulla strukturer: Blomrikedom

Hävd: Vägslåtter

Hot: Tidig slåtter

Förslag: Sen slåtter efter 30 augusti

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Ja

Biotopyta 4-22, Stomma kulle

Area: 2,3 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Hagmark med ängsvädd och backsippa. Betet är hårt så att blomningen är liten. Blomning sker främst i vägrenar. Sandig mark ger bra förutsättningar för vildbin.

Trädsikt: Ek, rönn

Busksikt: Nypon, druvfläder, björnbär

Fältsikt: Röllika, baldersbrå, gulmåra, johannesört, gråfibbla, vitklöver, kärleksört, röllika, blodrot, blåbär

Intressanta arter: Liten blåklocka, ängsvädd 2, backsippa 1 VU, knägräs 1, åkervädd, hämpling VU

Värdefulla strukturer: Sandiga gropar, gravkulle, blomrika vägrenar

Hävd: Bete (häst)

Hot: Hårt bete

Förslag: Betesuppehåll under sommaren för rikare blomning. Stängsla bort områden med ängsvädd för ännu senare bete efter den 15 augusti. Inventering av gaddsteklar.

Övrigt: Fornlämningar

Referenser: TUVÅ 937-KWZ

Ägare: Privat

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 4-25, Gustavsberg

Area: 1,9 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark, ädellövträd

Värdebeskrivning: Betad hagmark med gravhögar och grövre ekar.

Trädskikt: Ek

Buskskikt: -

Fältskikt: Röllika 3, ljung 1, gråfibbla

Intressantare arter: Liten blåklocka 2, ängsvädd 1, stor blåklocka 1

Värdefulla strukturer: Senvuxen ek 1, grövre ek, bara jordfläckar i gravhögen

Hävd: Bete (häst)

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete.

Övrigt: Fornlämningar

Referenser: TUV AEA-BZK

Ägare: Privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 4-26, Gustavsberg

Area: 0,1 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd

Värdebeskrivning: Dunge med grövre ekar.

Trädskikt: Ek 3, björk 1

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: -

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Ta bort björk för att gynna utvecklingen av grövre ek i dungen.

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 4-27, Gustavsberg

Area: 1,2 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Lövridå, ädellövträd

Värdebeskrivning: Tämligen grova ädellövträd och blommande träd som är viktiga för fåglar och nektarsökande insekter.

Trädskikt: Ask 2, asp 2, ek 2, fågelbär 2, oxel, kastanj, apel

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Grövre ask, fågelbär och kastanj. Blommande träd.

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Låt grövre ädellövträd få utvecklas, spara död ved.

Referenser: -

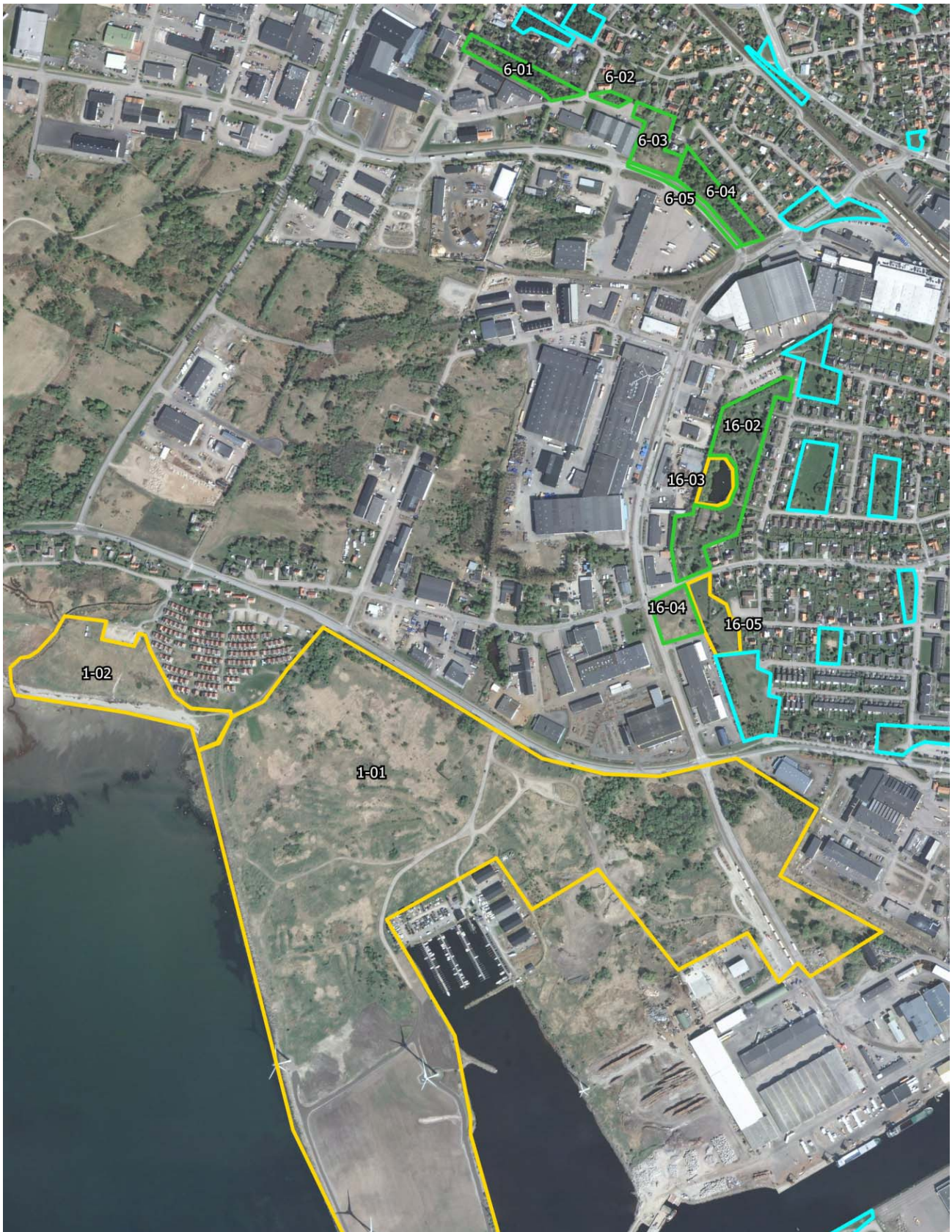
Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämligen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Beskrivningar av biotopytor 16-02, 16-03 och 16-05

Biotopyta 16-02, Västra gärdet

Area: 2,3 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Park

Värdebeskrivning: Omväxlande park med träd och buskage i närheten av dagvattendamm ger högt värde för amfibier.

Trädskikt: Apel, tysklönn, lönn, oxel, björk, lärkträd

Buskskikt: Syren, hassel, spirea, kornell

Fältskikt: Röllika, knölklocka

Intressantare arter: Liten blåklocka, turkduva (2008)

Värdefulla strukturer: Tätare buskage, oklippta ytor, blommande träd och buskar

Hävd: Gräsklippning

Hot: -

Förslag: Fortsatt skötsel så att det finns variation med buskage och oslagna ytor.

Övrigt: Gång- och cykelbana

Referenser: ArtDatabanken

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: -

Biotopyta 16-03, Lyckebacksdammen

Area: 0,5 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Dagvattendamm med rik våtmarksvegetation samt gott om trollsländor och mindre vattensalamander.

Trädskikt: Pil, klibbal, björk

Buskskikt: Klibbal, vide, björk

Fältskikt: Kaveldun, gäddnate, gropnate

Intressantare arter: Rörhöna (ref 2004), vanlig groda (lek, ref 2005), mindre vattensalamander (ref 2005), backsvala NT (jagande)

Värdefulla strukturer: -

Hävd: -

Hot: Förekomst av karpfisk.

Förslag: Återkommande röjning av sly mellan dammen och gångvägen.

Övrigt: -

Referenser: Flora- och faunautveckling i Falkenbergs dagvattendammar 2004, Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 16-05, Västra gärdet

Area: 0,7 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmarksrest

Värdebeskrivning: Blomrik gräsyta som är värdefull för vildbin och fjärilar.

Trädskikt: Oxel 2, apel

Buskskikt: Syren, häckspirea

Fältskikt: Röllika 2, renfana 2, johannesört, bergör

Intressantare arter: Åkervädd 3, liten blåklocka 3, sandvita 2, blåmunkar 2, slättergräsfjäril, ängstapetsarabi

Värdefulla strukturer: Sandig stig, bohål, blomrikedom (örter, buskar och träd)

Hävd: -

Hot: Igenväxning av bergör

Förslag: Sen slåtter efter 30 augusti och bortförel av gräs. Slitage genom stigar. Eventuell harvning eller grävning för att skapa bomiljöer för vildbin. Upprepad röjning av bergör med röjsnöre under sommaren.

Övrigt: Stig.

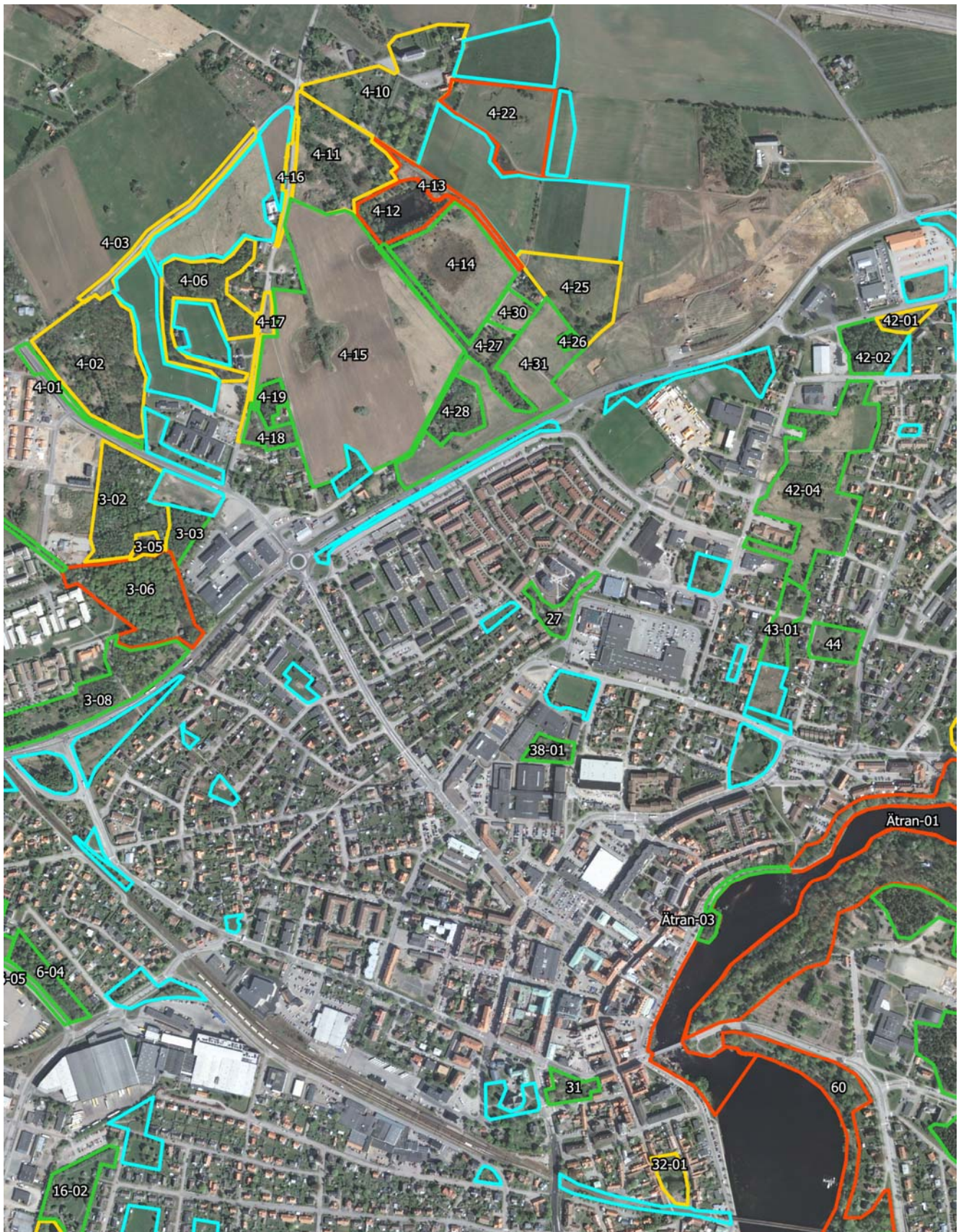
Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt.

Skötselplan: Ja

Beskrivningar av biotopytor 27, 31 och 32-01

Biotopyta 27, Arvidstorp

Area: 0,5 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Park

Värdebeskrivning: Park med lövträd varav vissa börjar bli något grövre.

Trädskikt: Sälg, björk, ask, lönn

Buskskikt: Syren, hassel, spirea, kornell

Fältskikt: Gräsmatta

Intressantare arter: Ask VU

Värdefulla strukturer: Grövre lönn, blommande träd och buskar

Hävd: Gräsklippning

Hot: -

Förslag: Låt grövre träd och hålträd få utvecklas. Då träd bedöms som riskabla bör man överväga avlastningsbeskärning.

Övrigt: Gång- och cykelbanor

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: -

Biotopyta 31, centrum

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Park

Värdebeskrivning: Park med grova ädellövträd.

Trädskikt: Alm, kastanj, blodbok, lönn, lind

Buskskikt: Syren

Fältskikt: Gräsmatta, rabatter

Intressantare arter: Alm VU

Värdefulla strukturer: Jätteträd, grövre ädellövträd, blommande träd, buskar och rabatter

Hävd: -

Hot: Almsjuka

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: -

Biotopyta 32-01, S:t Laurentii kyrka

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Park

Värdebeskrivning: Park med grova lindar och kastanjer med håligheter som är värdefulla för vedinsekter.

Trädsikt: Lind, lönn, kastanj

Busksikt: -

Fältsikt: Gräsmatta

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Jätteträd, hålträd, blommande träd

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Låt grövre träd och hålträd få utvecklas. Då träd bedöms som riskabla bör man överväga avlastningsbeskränning.

Övrigt: -

Referenser: Gammelträdsinventering 2011

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämligen hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 40-01, Fajans norr om Ätran

Area: 2,7 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog, park

Värdebeskrivning: Äldre lövträd längs Ätran varav flera har stamhåligheter som är viktiga för vedlevande skalbaggar och andra insekter. Förutsättningar för rikt fågelliv.

Trädskikt: Klibbal 3, ask 2, björk 2, asp 2, tysklönn 2, ek, bok, lönn

Buskskikt: Hägg, alm

Fältskikt: Kirskål, harkål, flädervänderot

Intressantare arter: Murgröna, ask VU, alm VU

Värdefulla strukturer: Jätteträd, grövre klibbal, hålträd, torraka, blommande träd, buskar och örter

Hävd: Parkskötsel

Hot: Askskottsjuka

Förslag: Döda träd som utgör risk bör om möjligt beskäras på grenar istället för att avverkas. Död ved bör lämnas i möjligaste mån alternativt föras till lämplig plats i området.

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång), Trädportalen

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 40-03, Fajans norr om Ätran

Area: 0,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd

Värdebeskrivning Ett flertal gamla och grova lindar.

Trädsikt Lind 3

Busksikt: -

Fältsikt: Kirskål

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Grov lind, död ved, hålträd 1, blommande träd och örter

Hävd: Parkskötsel

Hot: -

Förslag: Gallring av träd längs den norra sidan av vägen av sådana träd som konkurrerar om utrymmet med lindarna. Eventuell avlastningsbeskrning av lindarna.

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång), Trädportalen

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 40-04, Fajanshålan

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog

Värdebeskrivning: Lövskog i anslutning till Fajanshålan med förekomst av groddjur.

Trädskikt: Klibbal 2, björk 3, ask 1, lind 1

Buskskikt: Hallon, avenbok 1

Fältskikt: Kirskål 3, brännässla, rödblåra

Intressantare arter: Mindre hackspett NT (ref 2008), ask VU

Värdefulla strukturer: Torraka 1, hackspetthål 1

Hävd: -

Hot: Parkslide, rönnspirea

Förslag: Låt gamla och grövre träd få utvecklas. Då träd bedöms som riskabla kan man överväga avlastningsbeskränning eller att skapa högstubbar. Grövre trädstammar som faller lägga gärna på lämplig plats i området. Idag öppna ytor hålls lämpligen öppna med återkommande röjning och slåtter.

Övrigt: -

Referenser: Flora- och faunautveckling i Falkenbergs dagvattendammar 2004, Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005, Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång)

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 40-05, Fajanshålan

Area: 2,2 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Tegelbruksdamm med tre arter av amfibier.

Trädskikt: Klibbal, björk

Buskskikt: -

Fältskikt: Vass 2, svärdslija 1, videört 2

Intressanta arter: Mindre vattensalamander (ref 2004), vanlig groda (ref 2004), vanlig padda (ref 2004).

Värdefulla strukturer: -

Hävd: -

Hot: Gräskarp äter upp våtmarksvegetationen.

Förslag: Ytterligare gräskarp bör inte planteras in och effekterna av detta följas upp.

Övrigt: Promenadväg omger dammen.

Referenser: Flora- och faunautveckling i Falkenbergs dagvattendammar 2004, Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 40-10, vid Hertingens kraftverk

Area: 3,3 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövsskog

Värdebeskrivning: Näringsrikare sluttning mot Ätran med blandlövsskog som innehåller äldre träd och hålträd. Skogliga signalarter förekommer. Vid Ätran finns alsumpskog.

Trädskikt: Klibbal 2, ek 2, ask, björk, pil, fågelbär, gråal

Buskskikt: Ask, lönn, tysklönn, fläder, humle, hägg, olvon, gråvide

Fältskikt: Blekbalsamin 3, nejlikrot 2, rödblåra 2, vitsippa 2, harsyra, flädervänderot

Intressantare arter: Storräms, kärrfibbla, skärmstar, lundarv 2, stenknäck, mindre hackspett NT (2010), göktyta NT (2008), ask VU

Värdefulla strukturer: Äldre klibbal med hål, grövre ask, död ved 2, hålträd 2, jätteträd (ek omkrets 360 cm), blommande träd och buskar

Hävd: -

Hot: Jätteslide

Förslag: Røj runt jätteek och gräv bort slide. I övrigt fri utveckling.

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång), Gammelträdsinventering 2011

Beskrivningar av biotopytor 40-11, 40b och 40c

Biotopyta 40-11 och 40c, Ätran

Area: 1,0 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Lövridå

Värdebeskrivning: Bård längs Ätran med äldre klibbal som är värdefulla för insekter och fåglar. Överhängande grenar är viktiga för kungsfiskare.

Trädskikt: Klibbal 3, pil, ask

Buskskikt: Rönn, hallon

Fältskikt: Brännässla

Intressanta arter: Kungsfiskare VU (vinter, FOF), mindre hackspett NT (2010), göktyta NT (2008), ask VU

Värdefulla strukturer: Äldre klibbal

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång), Falkenbergs Ornitologiska Förening

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämigen hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 40b, Hertingens kraftverk

Area: 0,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd

Värdebeskrivning: Grövre lönnar längs Ätran där vissa har stamhåligheter som är värdefulla för insekter.

Trädskikt: Lönn 3, tysklönn

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Grövre lönn, stamhål, blommande träd (lönn)

Hävd: -

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

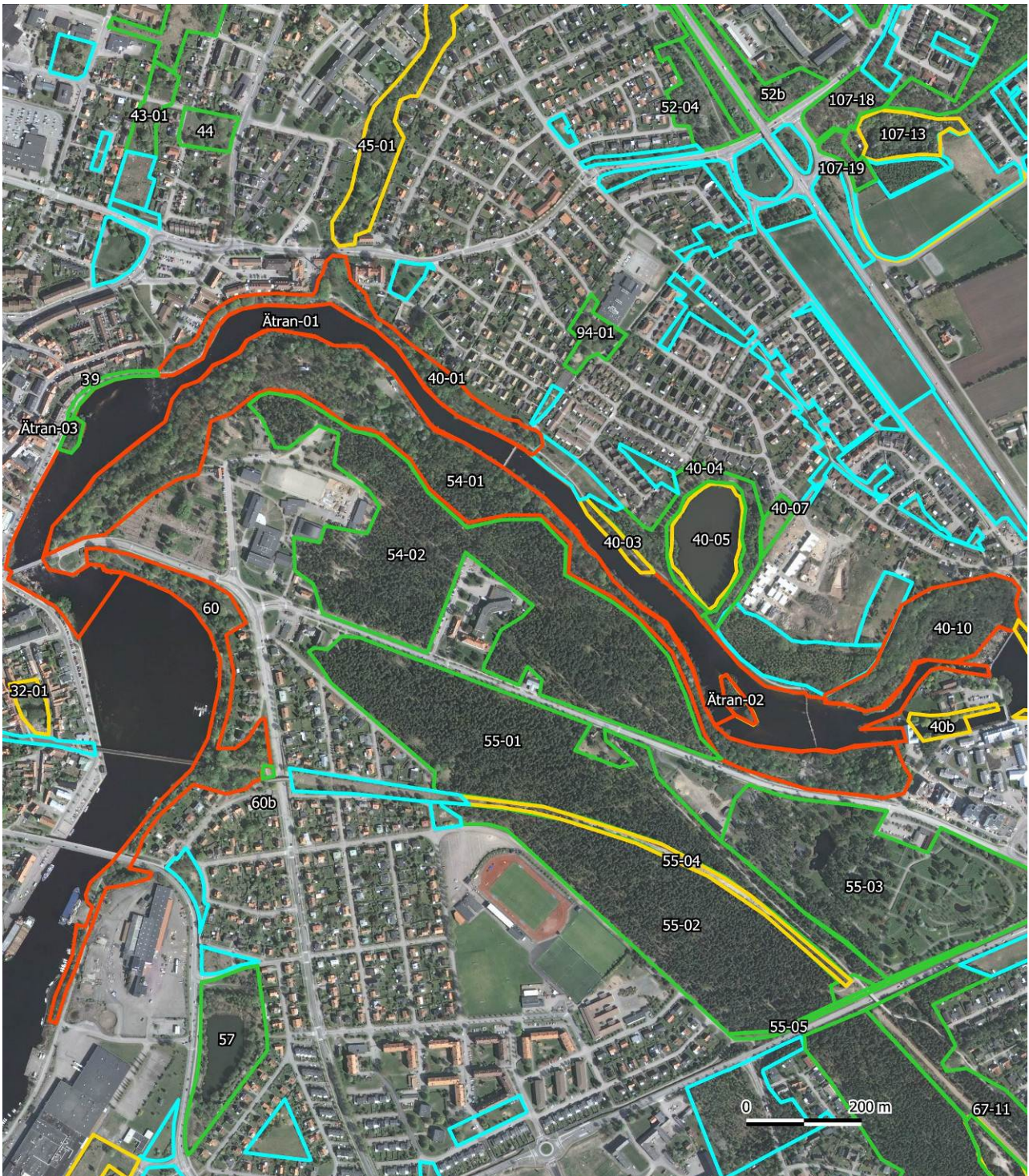
Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång), gammelträdsinventering 2011

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Ja

Beskrivningar av biotopytor 42-01, 42-02, 42-04, 43-01, 44,
45-01, 52-01, 52b, 54-01, 54-02, 55-01, 55-03 och 55-04

Biotopyta 42-01, Tångadammen

Area: 0,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Dagvattendamm med rik våtmarksvegetation och gott om vattenlevande småkryp samt rörhöna.

Trädskikt: -

Buskskikt: Klibbal 2

Fältskikt: Gäddnate 3, kavedun, svärdsilja, fackelblomster, skogssäv, vasstarr

Intressantare arter: Rörhöna (FNF), vippstarr (HBF), slokstarr (HBF)

Värdefulla strukturer: Fisktomt vatten med rik våtmarksvegetation, rikblommande slänter.

Hävd: Røjning/slåtter

Hot: -

Förslag: Røjning för att hålla öppet kanterna. Sen slåtter av örter då dessa blommat över.

Övrigt: -

Referenser: Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005, Hallands Botaniska Förening

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 42-02, Östra gärdet

Area: 0,9 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog

Värdebeskrivning: Tämligen ung fuktig skog som domineras av klibbal i anslutning till dagvattendamm.

Trädskikt: klibbal 3, sälg, jolster, fågelbär 2, björk, asp, alm

Buskskikt: Gråvide, spirea

Fältskikt: Blekbalsamin 3, nejlikrot 2

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Lövlågor 1, klen död ved 2, blommande träd och buskar.

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: Diken går genom området

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämligen hög på kort sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 42-04, Östra gärdet

Area: 4,3 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Högörtvegetation, våtmark, lövdunge

Värdebeskrivning: Mosaik av lövdungar och öppna ytor med tämligen stor blomrikedom till förmån för vildbin och fjärilar.

Trädskikt: Asp 2, björk 2, lönn, oxel, alm, ronn, poppel 2

Buskskikt: Björk 3, gråvide, hallon 2

Fältskikt: Kanadensiskt gullris 2, renfana 2, åkertistel 2, mjölkört 2, hundäxing 3, gullris, gulsporre 1, kärleksört 1

Intressantare arter: åkervädd 1, alm VU

Värdefulla strukturer: Småvatten, blommande träd, buskar och örter

Hävd: -

Hot: Igenväxning med kanadensiskt gullris

Förslag: Sen slåtter efter att örter blommat över och bortförel av gräs.

Övrigt: Stigar

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun, en del privat

Potential: Tämligen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 43-01, Östra gärdet

Area: 0,7 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Lövdunge, gräsyta, ädellövträd

Värdebeskrivning: Omväxlande öppna blomrikare ytor, ädellövträd och buskage som gynnar fågelliv, fjärilar och vildbin.

Trädskikt: Björk, fågelbär, alm, lind, lönn, apel

Buskskikt: En, asp

Fältskikt: Knölklocka, renfana, kanadensiskt gullris, kirskaål

Intressantare arter: Alm VU

Värdefulla strukturer: Högstubbe, låga, blommande träd

Hävd: Slätter

Hot: Almsjuka

Förslag: Sen slåtter efter 15 augusti och bortförsl av gräs.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämlichen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 44, Östra gärdet

Area: 0,6 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Park

Värdebeskrivning: Parkmiljö med medelgrova ädellövträd. Vissa delar av ytan är inte klippt och är blomrikare.

Trädskikt: Tysklönn, kastanj, lind, alm, lönn

Buskskikt: Hagtorn, nypon

Fältskikt: Gulmåra, kråklöver, gräsmatta

Intressantare arter: Skogsklöver, alm VU

Värdefulla strukturer: Hällar, oslagna delar, blommande träd, buskar och örter

Hävd: -

Hot: Almsjuka

Förslag: Sen slåtter i vissa delar och bortförel av gräset.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämmligen hög på lång sikt

Skötselplan: -

Biotopyta 45-01, Gruebäcken

Area: 2,9 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog, bäck

Värdebeskrivning: Naturligt slingrande bäck som omges av lövträd vara flera äldre med håligheter. Området är värdefullt för fåglar och insekter.

Trädskikt: Fågelbär 2, klibbal 3, björk 2, pil, ask, alm 1, pil

Buskskikt: Alm, hägg, fläder

Fältskikt: Älggräs 2, kirskaål 3, brännässla, jättebalsamin, blekbalsamin, snårvinda

Intressantare arter: Forsärla, kungsfiskare (vinter, FOF), mindre hackspett NT (2008), drillsnäppa NT (2005), turkduva NT (2005), strutbräken, alm VU, ask VU

Värdefulla strukturer: Äldre klibbal, hålträd 1, bäck, grövre låga 1, torraka 1, blommande träd och buskar

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling längs bäcken.

Övrigt: Spigg finns i bäcken

Referenser: Falkenbergs Ornitologiska Förening FOF

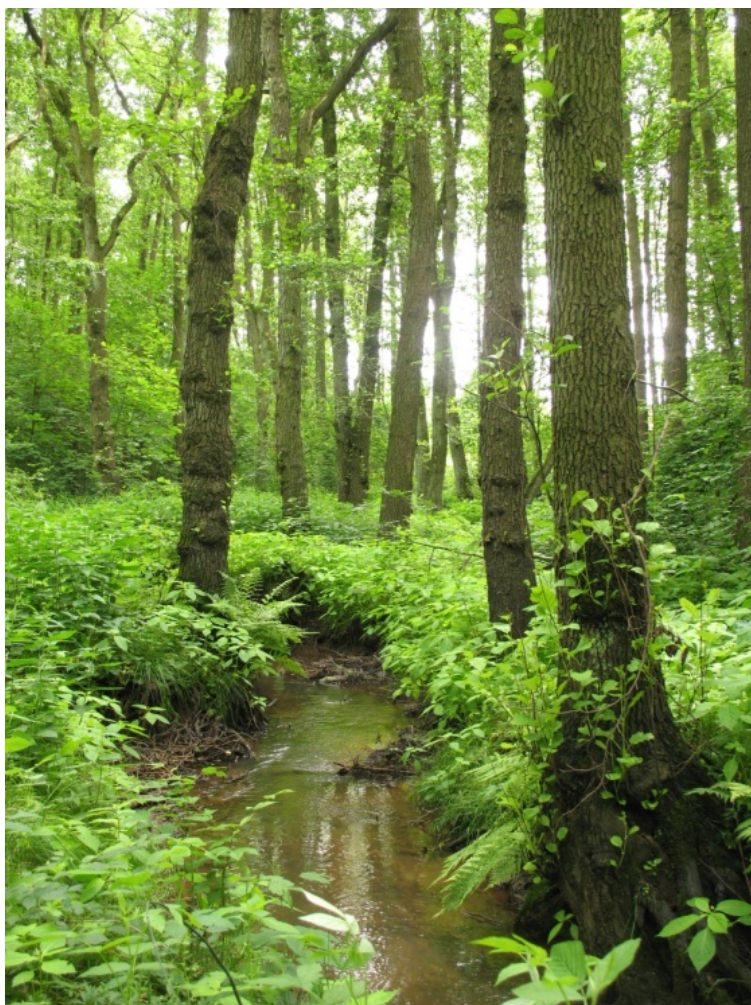
Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 52-01, Gruebäcken

Area: 2,9 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog, bäck, lövsumpskog

Värdebeskrivning: Gammal lövsumpskog och meandrande bäck. Bra förutsättningar för rikt fågelliv, hackspettar och vedinsekter. Bestånd av skavfräken.

Trädskikt: Klibbal 3, asp 2

Buskskikt: Hägg, fågelbär, lönn, rönn, vinbär

Fältskikt: Brännässla 2, blekbalsamin 2, skavfräken 2, vitsippa 2, älggräs 2, tuvtätel, kabbleka, jättebalsamin 1

Intressantare arter: Mindre hackspett NT, kungsfiskare (vinter, FOF), härmsångare, forsärla, skavfräken

Värdefulla strukturer: Bäck, meandring, hålträäd 2, äldre klibbal, högstubbe

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: Näckmossa och storspigg finns i bäcken. Stigar i området.

Referenser: Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg, 2005, Falkenbergs Ornitologiska Förening FOF

Biotopyta 52b, Tröingeberg

Area: 1,1 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Mosaik, lövträd, högörtvegetation

Värdebeskrivning: Mosaik med öppna ytor, buskar och träd varav många blommande som är värdefulla för insekter och fåglar.

Trädskikt: Björk 2, asp 2, fågelbär 2, ask 2, lönn, kastanj, rönn

Buskskikt: Hassel, snöbär, hagtorn, vresros, nypon, alm, rönn

Fältskikt: Kanadensiskt gullris, stånds, vallmo, stormåra, renfana, såpnejlika, blekbalsamin, brännässla

Intressantare arter: Ask VU, alm VU

Värdefulla strukturer: Mosaik, rikblommande (träd, buskar, örter)

Hävd: -

Hot: Almsjuka

Förslag: Låt gamla träd få utvecklas. Bevara mosaik med buskar och öppna ytor. Gynna blommande träd och buskar. Spara död ved.

Övrigt: Gång- och cykelväg

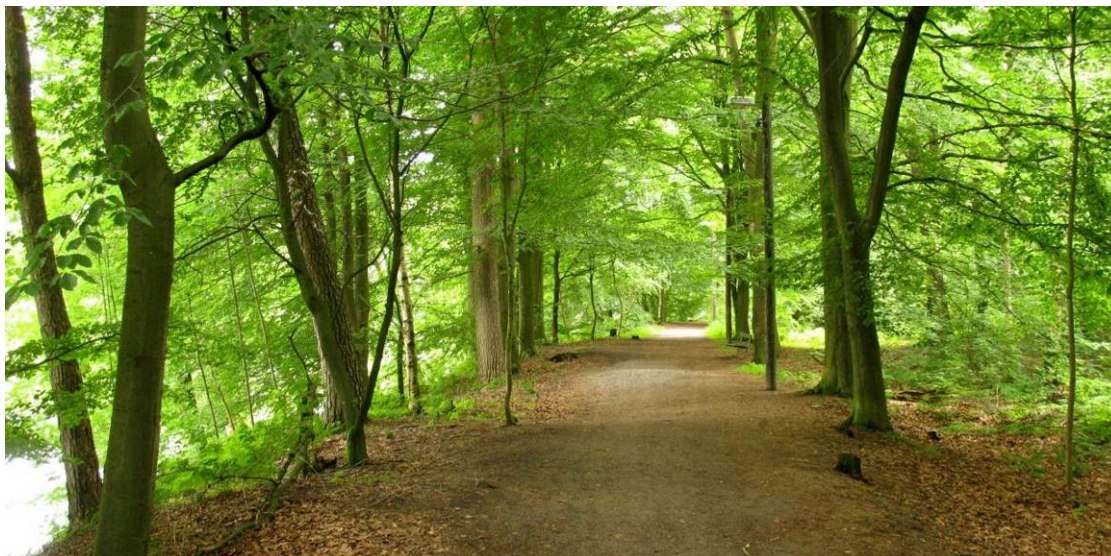
Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämmligen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 54-01, Fajans söder om Ätran

Area: 13 ha

Ägare: Falkenbergs kommun

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Potential: Hög på kort sikt

Naturtyp: Blandlövskog

Skötselplan: Ja

Värdebeskrivning: Större område med gott om ädellövträd samt en del grova träd och hålträd som är värdefulla för vedinsekter och fåglar.

Trädskikt: Ek 2, tall 2, klibbal 2, björk 2, ask 2, bok, fågelbär, lönn, alm, tysklönn, rönn

Buskskikt: Hägg, rododendron

Fältskikt: Blekbalsamin, majbräken, hundkåx, rödblåra, flädervänderot, smörblomma, kardborre

Intressantare arter: Lundarv, rödstjärt, blanksvart trädmyra 1, ask VU

Värdefulla strukturer: Äldre klibbal, jätteträd 1, grövre talltorraka, grövre tall, grövre tall, hålträd 2 (längs stranden), grov lövlåga, jätteträd 1, blommande träd och buskar

Hävd: Parkskötsel, röjning, gräsklippning inom vissa delar

Hot: -

Förslag: Döda träd som utgör risk bör om möjligt beskäras på grenar istället för att avverkas. Död ved bör lämnas i möjligaste mån alternativt föras till lämplig plats i området.

Övrigt: Gång-/cykelvägar

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång), Gammelträdsinventering 2011, Trädportalen

Biotopyta 54-02, Tallgläntan

Area: 15 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Tallskog

Värdebeskrivning: Ung tall- och björkskog.

Trädskikt: Tall 3, björk 2, ek 1

Buskskikt: Rönn 2, björk 2

Fältskikt: Kruståtel, stensöta, liljekonvalj

Intressantare arter: Dvärgserradella EN (1998), gulhämpling VU (2007)

Värdefulla strukturer: -

Hävd: -

Hot: Almsjuka

Förslag: Låt gamla träd få utvecklas, spara död ved.

Övrigt: Gång- och cykelväg

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämmligen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 55-01, Tallgläntan

Area: 12 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Tallskog

Värdebeskrivning: Tallskog på sandig mark.

Trädskikt: Tall 3, björk 1

Buskskikt: Rönn, björk, ek, lönn

Fältskikt: Kruståtel 3

Intressantare arter: Rödstjärt

Värdefulla strukturer: Sandig mark

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Låt gamla träd få utvecklas. Öppna upp gläntor med solexponerad sandig mark. Spara död ved. Stigar i området skapar bar sandig mark.

Övrigt: Gång- och cykelväg. Enligt Grön skogsbruksplan målklass PF (Produktion-förstärkt naturhänsyn – naturvård 20 %)

Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 55-03, Skogskyrkogården

Area: 10 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Kyrkogård

Värdebeskrivning: Område med vissa äldre träd samt dammar.

Trädskikt: Tall 3, klibbal, björk 3, oxel 2

Buskskikt: Hassel, snöbär, hagtorn, vresros, nypon, alm, rönn

Fältskikt: Gräsmatta, vattenpest (i den stora dammen)

Intressantare arter: Gulhämpling VU 2007, turkduva NT 2007, mindre hackspett NT 2007, alm VU

Värdefulla strukturer: Dammar, hålträd 1, blommande buskar och träd

Hävd: Gräsklippning

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: Trädportalen

Ägare: Kyrkan

Potential: -

Skötselplan: -

Biotopyta 55-04, banvallen

Area: 0,9 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Sandmark, vägbank

Värdebeskrivning: Sandig järnvägsbank med tämligen riklig blomning. Värdefullt område för bl a vildbin.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Strimsporre 2, käringtand, rödblära, getväppling, blåeld, blåmunkar, sandvita, renfana, styvmorsviol, gråfibbla

Intressantare arter: Spenslig sandstekel, vägsteklar, vildbin (5 arter), åkervädd, rotfibbla

Värdefulla strukturer: Solexponerad sandig mark, vindskydd

Hävd: -

Hot: Igenväxning, beskuggning

Förslag: Røj på sydsidan, spara eventuella blommande buskar som sälg och vide. Slitage genom fotgängare och cyklister är positivt.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 57, Lerhålan

Area: 2,6 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm, tegelbruksdamm

Värdebeskrivning: Större damm med våtmarksfauna. Gott om fisk försämrar förutsättningar för amfibier och våtmarksfåglar.

Trädskikt: Björk 2, klibbal 2, sälg, asp, oxel, bok 1

Buskskikt: -

Fältskikt: Vass 3, bergör 3

Intressantare arter: Vanlig padda (ref 2005), dvärgryggsimmare (ref 2005), turkduva NT 2009

Värdefulla strukturer: Blommande träd.

Hävd: -

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: Flora- och faunautveckling i Falkenbergs dagvattendammar 2004, Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 60, Herting vid Ätran

Area: 3,8 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog, park

Värdebeskrivning: Äldre lövträd längs Ätrands strand varav vissa är hålträd som är värdefulla vedlevande skalbaggar

Trädskikt: Klibbal 3, bok 2, ask 2, alm 1, pil 1, lönn 1, tysklönn 1

Buskskikt: Klibbal

Fältskikt: Kirskål, brännässla, älggräs

Intressantare arter: Alm VU, ask VU, murgröna

Värdefulla strukturer: Grövre al, jätteträd, hålträd, blommande träd och örter

Hävd: Slätter längs cykelbana.

Hot: Almsjuka

Förslag: Döda träd som utgör risk bör beskäras på grenar istället för att avverkas. Död ved bör lämnas i möjligaste mån alternativt föras till lämplig plats i området.

Övrigt:-

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrands dalgång)

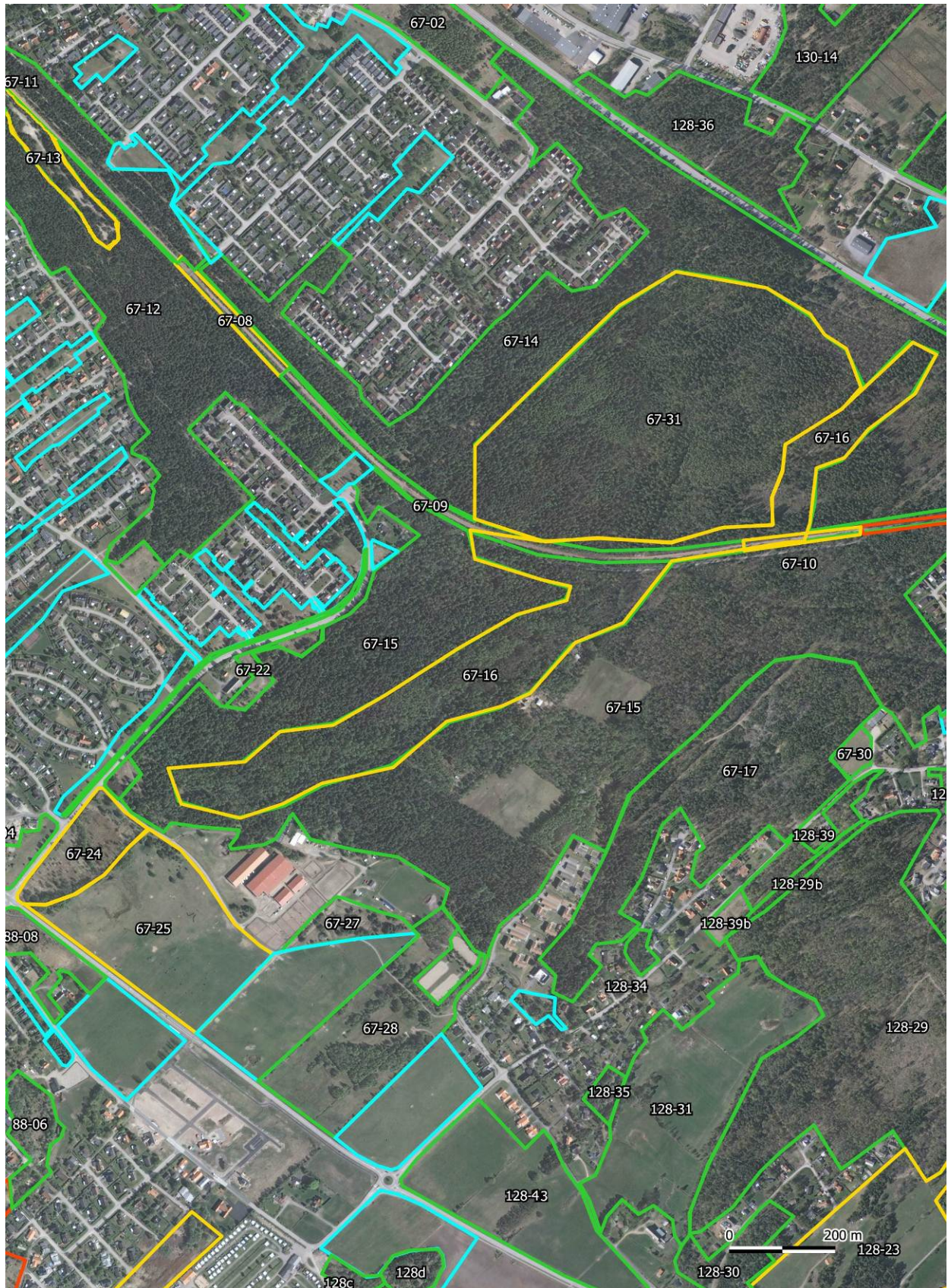
Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt.

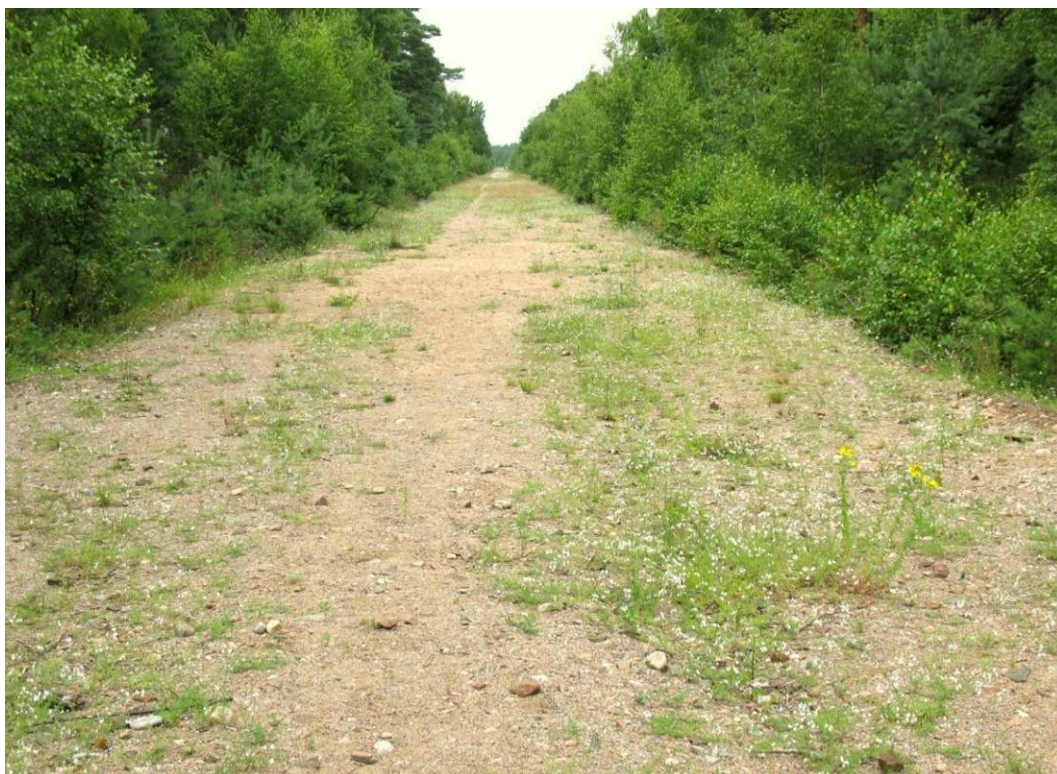
Skötselplan: Ja

Beskrivningar av biotopytor 67-08, 67-10 till 17, 67-24 och 67-25

Biotopyta 67-08 och 67-10, banvallen

Area: 1,0 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Banvall, sandmark

Värdebeskrivning: Blomrikare del av den sandiga banvallen som är värdefull för vildbin, andra gaddsteklar och fjärilar.

Trädskikt: -

Buskskikt: Häggmispel

Fältskikt: Strimsporre 2, getväppling 2

Intressantare arter: Silverstreckad pärlemorfjäril, storfläckig pärlemorfjäril, spenslig sandstekel, blombockar, rovsteklar, åkervädd, liten blåklocka 2

Värdefulla strukturer: Solexponerad sandig mark, vindskydd, blommande örter

Hävd: -

Hot: Igenväxning, beskuggning

Förslag: Rójning längs kanterna, spara vide och sälj samt död ved. Inventering av sandmarksfauna

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Storfläckig pärlemorfjäril

Biotopyta 67-11, 67-12, 67-14, 67-15, tallskog Kristeneslätt-Rydbergstorp

Area: 5,7+21+70+77 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Tallskog, blandskog, sandmark

Värdebeskrivning: Tämligen ung tallskog med inslag av björk. Tallskog på sandig mark med förutsättningar för värdefull sandmarksfauna. Inslag av vissa öppnare miljöer som är värdefulla som bomiljöer för vildbin och andra gaddsteklar

Trädskikt: Tall 3, björk 2, klibbal, gran 1

Buskskikt: Rönn 2, pors, gråvide, ek

Fältskikt: Ljung, ängskovall, krustätel, blåbär 2, majbräken, hultbräken, lingon, odon, hundstarr, stjärnstarr

Intressantare arter: Härmsångare, grönsångare, stjärtmes, rik svampflora

Värdefulla strukturer: Sanddyner, sandig stig, torraka 1, lågor 1, sandig banvall

Hävd: Slitage från fotgängare och hästar är värdefullt.

Hot: -

Förslag: Öppna flera solexponerade och sandiga gläntor på vardera 0,2-0,5 ha

Övrigt: Ridstigar, gångstigar, motions slinga. Enligt Grön skogsbruksplan dominerar målklassen PF (Produktionsmål- förstärkt naturhänsyn-naturvård 20 %). Även vissa delar med NS (Naturvårdsmål-skötsel) och NO (Naturvårdsmål-orört) finns.

Referenser: Alice Berglund, Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenberg, mindre del privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 67-13, Hjortsberg

Area: 1,5 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: sandmark, sanddyner

Värdebeskrivning: Sandigt solexponerat område som är värdefullt för gaddsteklar och annan sandmarksfaunan.

Trädskikt: Tall

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Bara sanddyner

Hävd: Slitage från fotgängare är värdefullt.

Hot: -

Förslag: Inventering av sandmarksfauna. Låt grövre tallar och död ved utvecklas.

Övrigt: Enligt Grön skogsbruksplan målklass NO (Naturvårdsmål – orört).

Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Ja

Biotopyta 67-16, Kvicksandsbäcken

Area: 17 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Blandsumpskog, bäck

Värdebeskrivning: Bäckmiljö och sumpskog med grövre alar och signalarten glansfläck samt intressant flora med spindelblomster.

Trädskikt: Tall 2, björk 2, klibbal 2, gran 1

Buskskikt: Rönn 2, pors, gråvide

Fältskikt: Blåbär 2, majbräken, hultbräken, lingon, odon

Intressantare arter: Spindelblomster (HBF), glansfläck, alticka, stjärtmes

Värdefulla strukturer: Naturlig bäck, sandig stig, äldre klibbal 1, torraka 1, lågor 1, vattenspeglar

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling.

Övrigt: Enligt Grön skogsbruksplan målklass NO (Naturvårdsmål – orört) längs bäcken.

Referenser: Sumpskogsinventeringen, Hallands Botaniska Förening (HBF), Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 67-17, Mannaberg

Area: 13 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandskog, bergbrant

Värdebeskrivning: Bergbrant och bergknalle bevuxen med blandskog och gott om svamp. Gott om stenbrott varav en del vattenfyllda. Området ingår i ett större skogsområde.

Trädskikt: Björk 3, tall 3, rönn, sälg, asp

Buskskikt: Alm, asp, rönn, björk, brakved, gråvide, ek, en

Fältskikt: Blåbär, kruståtel, stensöta, harris, majbräken

Intressantare arter: Mindre vattensalamander (FNF), grodor (FNF), snok (FNF), huggorm (FNF)

Värdefulla strukturer: Bergbrant, stenbrott, småvatten, låga, torraka, högstubbe, sandig stig.

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: Gott om marksvamp. Ek kommer underifrån. Enligt Grön skogsbruksplan målklass PF (Produktionsmål – förstärkt naturhänsyn – 20 % naturvård) samt NO (Naturvårdsmål – orört) i norra delen.

Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun (större delen)

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Örsopp

Biotopyta 67-24, Källstorp

Area: 2,5 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Betad hagmark med en del blommande ängsflora.

Trädskikt: Rönn 2, klibbal, björk, tall

Buskskikt: Björnbär 2, björk 2

Fältskikt: Knapptåg 3, röllika, blodrot, hundstarr, ljung, harklöver, blåmunkar

Intressantare arter: Rotfibbla 2, knägräs 2, stagg 1, slättergräsfjäril

Värdefulla strukturer: Blommande träd, buskar och örter.

Hävd: Røjning, bete

Hot: Igenväxning

Förslag: Fortsatt bete, betesuppehåll mellan 1 juni och 15 augusti

Övrigt: Enligt Grön skogsbruksplan målklass NS (Naturvårdsmål – skötsel) i norra delen.

Referenser: TUVÅ 41A-QPA, Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämlichen hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 67-25, Källstorp

Area: 8,1 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark, sandmark, vägren

Värdebeskrivning: Hoppbage för hästar med sandig mark och gott om blommande örter. Värdefull för vildbin, andra gaddsteklar, skalbaggar och fjärilar.

Trädskikt: Tall 1, rönn 1

Buskskikt: -

Fältskikt: Röllika 2, höstfibbla 3, gulsporre, nattljus, harklöver 2, vallmo 2, renfana, vitklöver, kråkvicker, gulmåra, femfingerört, johannesört, getväppling

Intressantare arter: Liten blåklocka 2, sandvita 2, blåmunkar, rotfibbla, vitfläckig guldvinge, vildbin, tofsvipa

Värdefulla strukturer: Sandblottor 2, blommande örter

Hävd: Svagt bete, slitage från hästar.

Hot: -

Förslag: Fortsatt svagt bete, inventering av insekter. Grävning av sandblottor.

Övrigt: -

Referenser: -

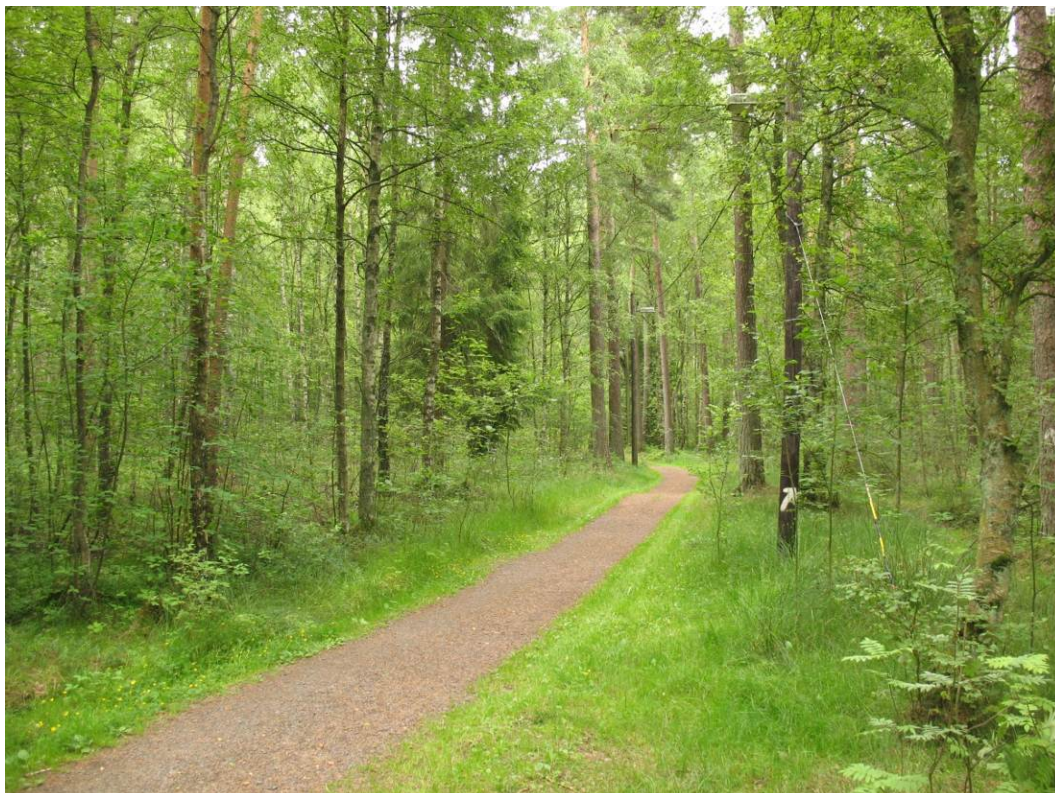
Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Ja

Biotopyta 67-31, motionsslinga Rydbergstorp

Area: 25 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden (osäker bedömning)

Naturtyp: Tallskog

Värdebeskrivning: Tallskog på sandig mark och med bestånd av knärot.

Trädskikt: Tall 2, björk 2, klibbal 1

Buskskikt: Vide 1, ek 2, gran 1

Fältskikt: Blåbär, lingon, ängskovall, ljung, odon, hundstarr, stjärnstarr

Intressantare arter: Knärot NT (HBF), linnea (centrala delarna av elljusspåret, HBF)

Värdefulla strukturer: Gamla sanddyner

Hävd: -

Hot: -

Förslag: På lämpliga ställen kan solexponerade gläntor öppnas upp för att gynna sandmarksfauna (dock ej där knärot förekommer).

Övrigt: Motionsslinga, avgränsning för knärot är osäker. Enligt Grön skogsbruksplan dominerar målklassen PF (Produktionsmål- förstärkt naturhänsyn-naturvård 20 %).

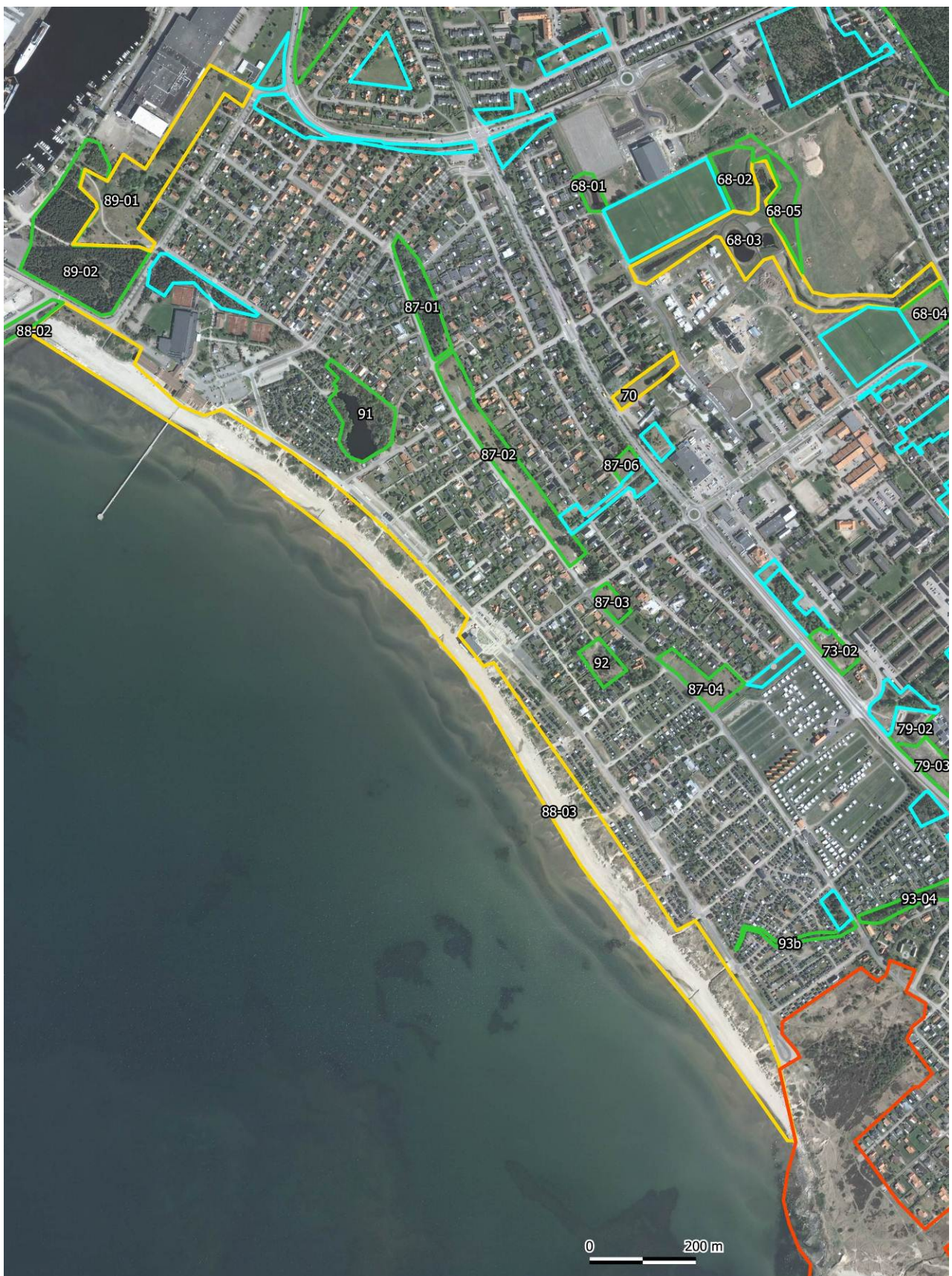
Referenser: Grön skogsbruksplan, Hallands Botaniska Förening

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Beskrivningar av biotopytor 68-01, 68-03, 70, 73-02, 79-02, 79-04, 87-02, 88-02 och 88-03

Biotopyta 68-01 och 68-03, Kristineslätt

Area: 2,9 ha

Ägare: Falkenbergs kommun

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Potential: -

Naturtyp: Dagvattendamm, mägergrav

Skötselplan: Vivab

Värdebeskrivning: En serie med vattenmiljöer med rik våtmarksvegetation, amfibier och vattenlevande småkryp

Trädskikt: Björk

Buskskikt: Vide, fläder

Fältskikt: Fackelblomster, gropnate, kaveldun. Dammarnas kanter: flockfibbla, gullris, blåmunkar, johannesört, gråfibbla

Intressantare arter: Dykaren *Rhanthus notaticollis* (ref 2004), groda (lek, ref 2005), dvärgryggsimmare (ref 2004), rörhöna, stenskvätta, svart rödstjärt (ref 2005), backsvala (häckar i jordhögarna) NT, hämpling VU, liten blåklocka, rotfibbla

Värdefulla strukturer: Mägergrav, fisktomma vatten med rik våtmarksvegetation, blommande örter och buskar

Hävd: Slätter runt dammar. Gräsklippning av gräsmattor.

Hot: -

Förslag: Sen slätter efter 1 september och helst bortförsel av gräs runt dagvattendammar

Övrigt: -

Referenser: Bedömning av flora och fauna i åtta nyanlagda dagvattendammar i Falkenberg 2009, Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005, Flora- och faunautveckling i Falkenbergs dagvattendammar 2004

Biotopyta 70, Kristineslätt

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm, gräsyta

Värdebeskrivning: Dagvattendamm med rik våtmarksvegetation samt intilliggande sandig blomrik mark.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Kaveldun, vattenbläddra, gropnate, fackelblomster. På sandmarken: Renfana, röllika

Intressantare arter: Rörhöna (ref 2009), mindre vattensalamander (ref 2009), groda (lek, ref 2009), dvärgryggsimmare (ref 2009), liten blåklocka 2

Värdefulla strukturer: Fisktom. Rik våtmarksvegetation. Sandig mark. Blommande örter.

Hävd: Rójning och slåtter runt dammen.

Hot: -

Förslag: Sen slåtter efter 1 september och bortförsel av gräs. Grävning av sandblottor

Övrigt: -

Referenser: Bedömning av flora och fauna i åtta nyanlagda dagvattendammar i Falkenberg 2009

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 73-02, Hjortsberg

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm, gräsyta

Värdebeskrivning: Damm med rik våtmarksvegetation och bra förutsättning för andra våtmarksarter.

Trädskikt: -

Buskskikt: Klibbal

Fältskikt: Stor igelknopp, kaveldun, fackelblomster, gäddnate, harklöver, rödklöver

Intressantare arter: Liten blåklocka 2

Värdefulla strukturer: Fisktom. Rik våtmarksvegetation. Magra slänter. Blommande örter.

Hävd: Röjning runt dammen

Hot: Omges av vägar

Förslag: Sen slåtter efter 1 september och bortförsl av gräs.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 79-02, Hjortsberg (karta sidan 103)

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm, gräsyta

Värdebeskrivning: Damm med rik våtmarksvegetation med bra förutsättningar för våtmarksarter. Sandiga sydvända slänter med rik blomning ger bra förutsättningar för vildbin och andra gaddsteklar.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Gropnate, gäddnate, kavedun, skogssäv, stor igelknopp

Intressantare arter: Vanlig padda (ref 2009), sjöranunkel, slokstarr

Värdefulla strukturer: Fisktom. Rik våtmarksvegetation. Sydvänd sandig slänt.

Hävd: Røjning runt dammen

Hot: Igenväxning av sandiga slänter

Förslag: Håll öppet sandiga slänter.

Övrigt: -

Referenser: Bedömning av flora och fauna i åtta nyanlagda dagvattendammar i Falkenberg 2009

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 79-04, Hjortsberg (karta sidan 103)

Area: 1,8 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Rest av hagmark med mager mark och vissa ängsväxter.

Trädskikt: Tall 2, björk, apel, rönn

Buskskikt: En

Fältskikt: Flockfibbla, ljung 2, renfana, röllika, harklöver, höstfibbla

Intressantare arter: Rotfibbla 2

Värdefulla strukturer: Hällar, stenmur, fuktig mark, mager mark, vattenhål, blommande örter och träd

Hävd: Røjning

Hot: -

Förslag: Årlig sen slåtter, återkommande røjning

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämligen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 87-02, Skrea strand

Area: 1,8 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Hagmarksrest, buskmark

Värdebeskrivning: Magra gräsytor med rik blomning av örter och som inte klipps tillsammans med träddungar. Värdefullt för insekter.

Trädskikt: Björk, rönn, tall

Buskskikt: Nypon, hagtorn

Fältskikt: Bergrör 3, renfana 2, kråkvicker 2, flockfibbla 2, röllika 2, sandstarr 2

Intressantare arter: Backnejlika 2, skogsklöver 2, axveronika 2

Värdefulla strukturer: Stig, sandblottor, blomrikedom (örter, buskar, träd)

Hävd: Slitage genom stig

Hot: Igenväxning av bergrör

Förslag: Sen slåtter efter 1 september, saml ihop och för bort slaget gräs. Grävning av sandblottor.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämigen hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Axveronika

Biotopyta 88-02, Skrea strand

Area: 1,9 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Buskmark

Värdebeskrivning: Rastplats för insträckande småfåglar.

Trädskikt: Tall 2, oxel 2

Buskskikt: Vresros 3, havtorn 2, Salix

Fältskikt: Rödklöver, gullris

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Blommande träd och buskar, buskage

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Låta buskage utvecklas.

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs Ornitologiska Förening FOF

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta 88-03, Skrea strand

Area: 15 ha

Ägare: Falkenbergs kommun

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Potential: -

Naturtyp: Sandstrand, sanddyner

Skötselplan: Ja

Värdebeskrivning: Sandstränder och sanddyner där förutsättningar finns för intressant sandmarksfauna. Störning från människor är dock stor.

Trädskikt: -

Buskskikt: Vresros 2

Fältskikt: Strandråg 3, marviol

Intressantare arter: Bibagge NT (2007), fältpiplärka EN (1987), hämpling VU (2009)

Värdefulla strukturer: Sanddyner

Hävd: -

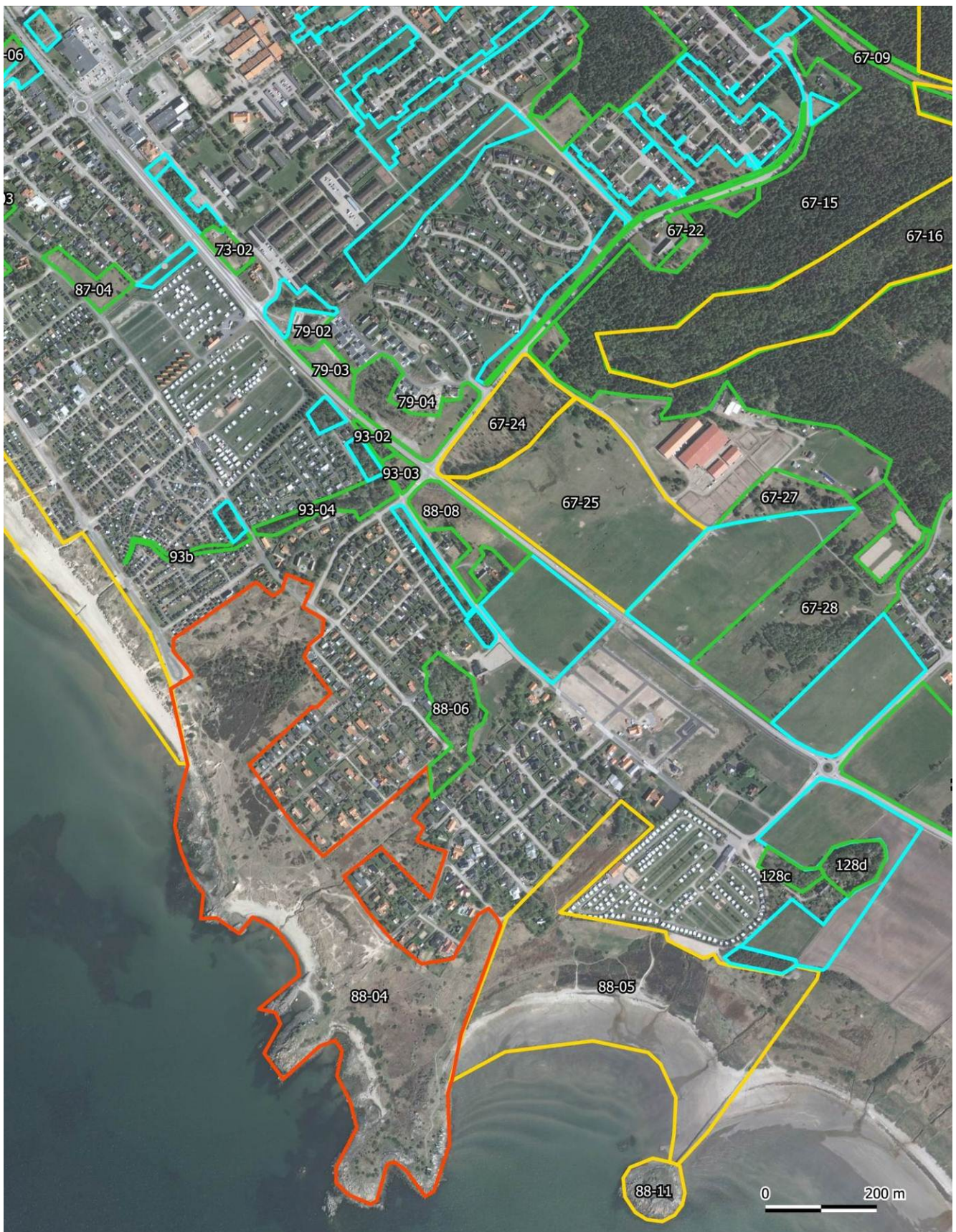
Hot: Igenväxning av vresros, stark störning från människor

Förslag: Røjning av vresros

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan

Beskrivningar av biotopytor 68-01, 68-03, 70, 73-02, 79-02,

Biotopyta 88-04, Skreanäs

Area: 27 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Sandhed, sandmark, sandstrand, hållmark

Värdebeskrivning: Sandhed bl a sandstarr och ljung med bra förutsättningar för sällsynta gaddsteklar och fjärilar. Strandmiljöerna och bäckutflöden har också en intressant och värdefull flora.

Trädskikt: Björk

Buskskikt: Vresros 2 (främst i sydost), björnbär 2, vide

Fältskikt: Strandråg 2, sandstarr 3, ljung 2, kråkbär 2, trift 2, käringtand 1, renfana, röllika, gulsporre, styvmorsviol, flockfibbla, mjölkört, rör, gåsört, kråkvicker, vitklöver, strandaster

Intressantare arter: Sexfläckig bastardsvärmare NT, spenslig sandstekel, vildbin, vitfläckig guldvinge, backtimjan 1, källgräs VU (2005), strandkål, hämpling VU, stenskvätta, ejder NT, gråtrut NT, större strandpipare, strandkål, liten blåklocka, bäckmärke (HBF), vippstarr (HBF), sträv ambrosia (HBF), sandmålla CR (tidigare, HBF), snok (FNF)

Värdefulla strukturer: Sandblottor, stigar, hållar, blomrikedom, småvatten

Hävd: Bränning, grävning, slitage av besökare

Hot: Igenväxning av vresros

Förslag: Bortgrävning av vresros, värdefullt med fortsatt slitage av besökare

Övrigt: Det hotade havsmurarbiet finns strax söderut utanför området och området är en potentiell lokal för denna art.

Referenser: Hallands Botaniska Förening HBF, Falkenbergs Naturskyddsförening HNF, Falkenbergs naturvårdsplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Mycket hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

Backtimjan

Biotopyta 88-05, Hansagårds camping

Area: 15 ha

Ägare: Privat

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Potential: -

Naturtyp: Sandstrand, vassar, högrörtvegetation

Skötselplan: Nej

Värdebeskrivning: Långgrund sandstrand med fåglar som småtärna och fisktärna. På land finns vassar och högrörtvegetation som är värdefull får sångare som sävsångare och kärrensångare.

Trädskikt: Tall 1

Buskskikt: Vresros 2

Fältskikt: Vass 2, brännässla 2, hundkäv 2, kvanne 2, rör 3, renfana

Intressantare arter: Småtärna VU, fisktärna EU, gråtrut NT, hämpling VU, sävsångare, kärrensångare, rosenfink VU (2010), källgräs VU (2008)

Värdefulla strukturer: Långgrund strand, vassar, stigar, blommande örter

Hävd: Slitage vid stigar

Hot: -

Förslag: Fortsatt slitage från besökare är värdefullt, gräv bort vresros

Övrigt: -

Referenser: Riksintresse Skreastrand, Falkenbergs naturvårdsplan.

Biotopyta 88-06, Hansagård

Area: 1,5 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Hällmark, buskmark

Värdebeskrivning: En höjd glest bevuxen med buskar och träd. Öppna ytorna med en viss blomrikedom som är värdefull för insekter.

Trädskikt: Rönn 2, asp 2, björk 3, tall 2, fågelbär

Buskskikt: Nypon, en

Fältskikt: Ljung 3, flockfibbla, gråfibbla, kruståtel 3, röllika

Intressantare arter: Rotfibbla

Värdefulla strukturer: Berghällar, vattensamlingar, blommande örter, buskar och träd

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Håll öppet ytor så att örterna kan fortsätta blomma. Spara buskage som skydd för bl a fåglar. Spara en och blommande träd/buskar.

Övrigt: Stenbrott

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta 88-11, Skreaholm

Area: 1,0 ha

Ägare: Privat

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Potential: -

Naturtyp: Hällmark

Skötselplan: Nej

Värdebeskrivning: Halvö med hällmarker. Gott om sjöfågel som ejder och fisktärna finns runt ön.

Trädskikt: -

Buskskikt: Vresros 1

Fältskikt: Trift, smällglim, käringtand, renfana, bergsyra, kärleksört, stensöta, skörbjuggsört

Intressantare arter: Ejder NT med ungar, fisktärna EU, strandfloka (HBF)

Värdefulla strukturer: Hällmarker, blommande örter

Hävd: -

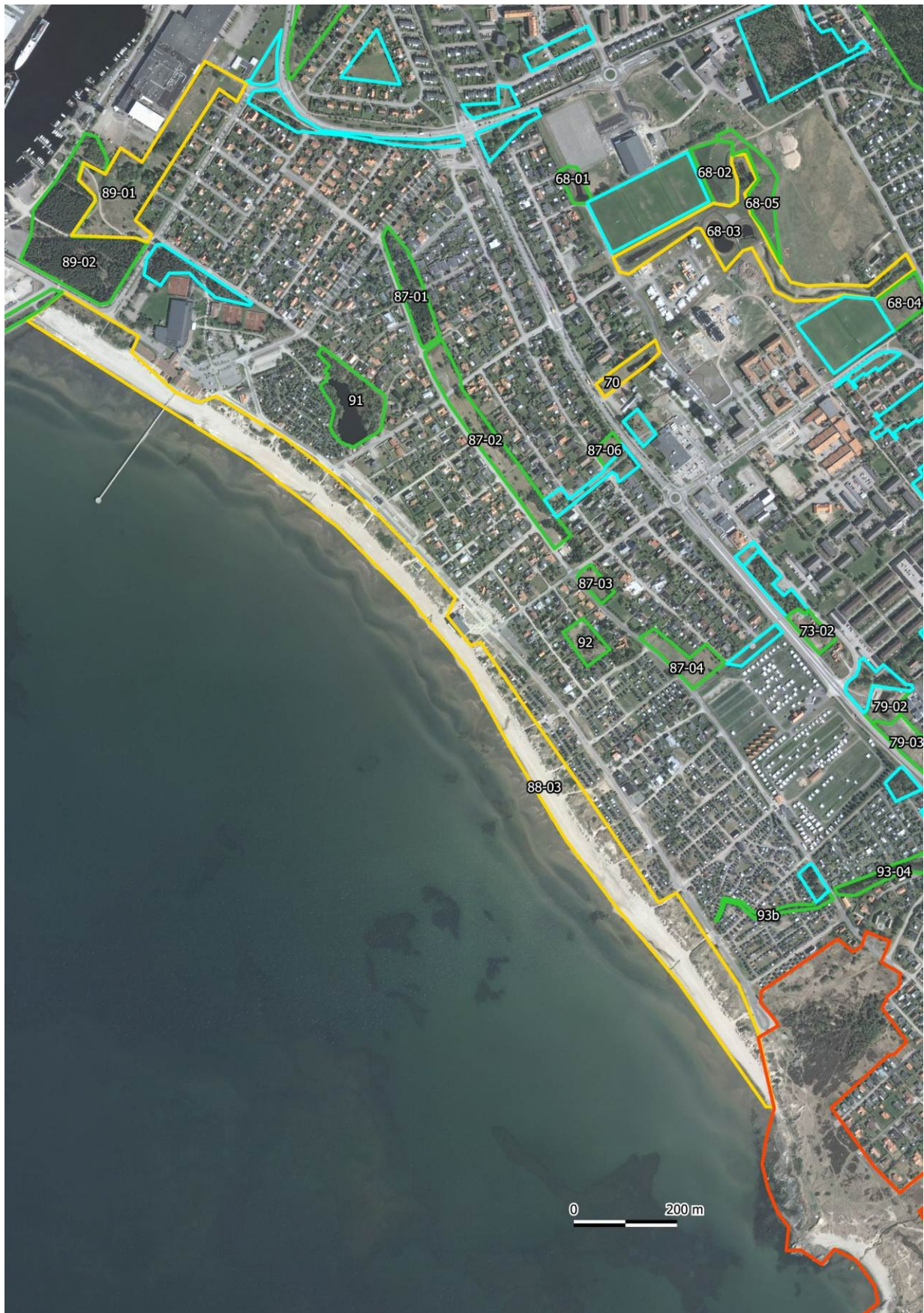
Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: Riksintresse Skreastrand, Hallands Botaniska Förening HBF, Falkenbergs naturvårdsplan

Beskrivningar av biotopytor 89-01, 89-02, 91, 92 och 93-04

Biotopyta 89-01, Skrea strand

Bivarg vid bohål

Area: 3,2 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Sandmark, hagmark

Värdebeskrivning: Blomrik sandmark med ängsväxter som backtimjan och bra förutsättningar för ovanliga bin och andra gaddsteklar. Den södra delen är värdefullast.

Trädskikt: Klibbal, hägg, sälg, tall, ask

Buskskikt: Fläder

Fältskikt: Renfana 2, röllika 2, flockfibbla 2, kärleksört, gullris 1, blåmunkar, gulmåra, ljung 1, harklöver, gråfibbla, höstfibbla

Intressantare arter: Bivarg, backtimjan 2, rotfibbla 2, liten blåklocka, åkervädd

Värdefulla strukturer: Stig, sandblottor, blommande örter, buskar och träd

Hävd: Slitage genom stigar

Hot: -

Förslag: Inventering av gaddsteklar. Öppna upp mellan norra och södra delen, skapa sandblottor.

Övrigt: Gångväg

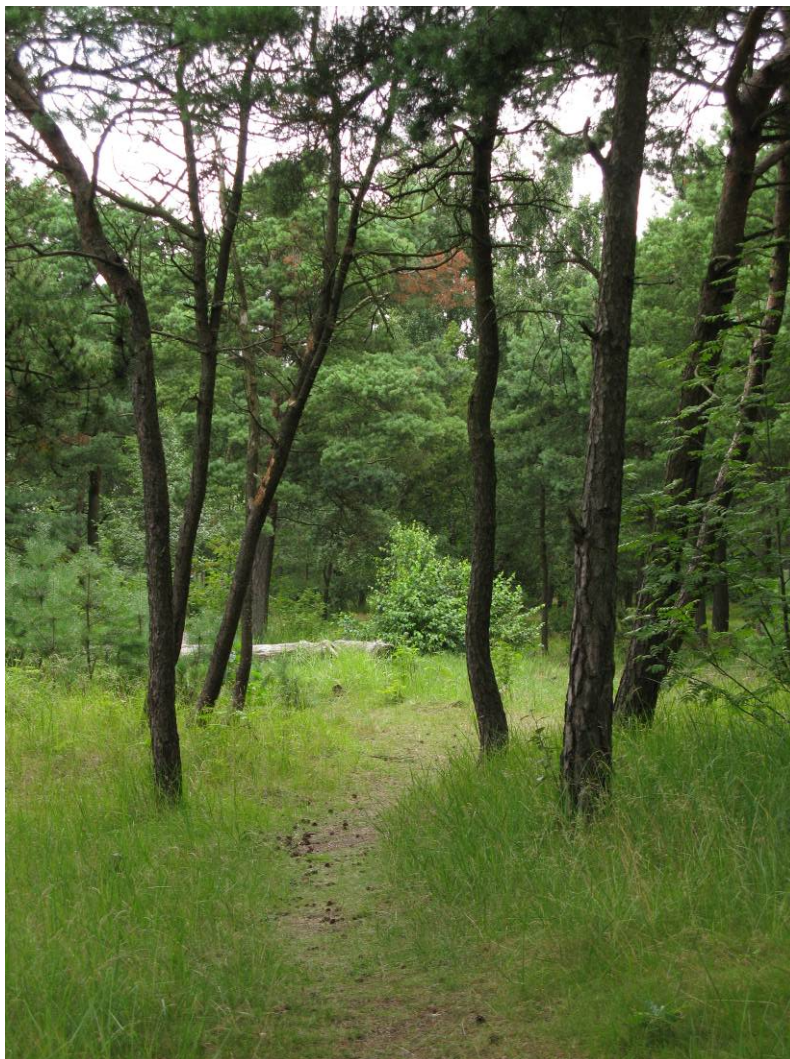
Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun (delvis)

Potential: Tämlichen hög på kort sikt

Skötselplan: -

Biotopyta 88-02, Skrea strand

Area: 3,5 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Tallskog, sandmark

Värdebeskrivning: Yngre tallskog på sandig mark. En glänta ger solbelyst sandig mark som är värdefull för bl a gaddsteklar.

Trädskikt: Tall 3, björk 1

Buskskikt: -

Fältskikt: Bergrör

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Sandigt, stig

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Skapa flera större gläntor så att solexponerade och vindskyddade sandytor med blommande örter uppstår.

Övrigt: Gångväg, stig

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun, privat

Potential: Mycket hög på kort sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 91, Knölaberget

Area: 1,4 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Större damm.

Trädskikt: Ek, klibbal, björk, tall

Buskskikt: -

Fältskikt: Kaveldun

Intressantare arter: Sydbläddra (HBF), vanlig padda 2005, rörhöna 2005

Värdefulla strukturer: -

Hävd: -

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: Hallands Botaniska Förening, Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg 2005

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 92, Skrea strand

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Hällmark

Värdebeskrivning: Bergklack med en del träd och blommande örter som är värdefulla för vildbin och fjärilar.

Trädskikt: Rönn, tall, björk, ek, oxel

Buskskikt: En

Fältskikt: Ljung 3, flockfibbla 2, kärleksört 1, gulsporre 2

Intressantare arter: Rotfibbla 2

Värdefulla strukturer: Hällar, blommande örter och träd

Hävd: -

Hot: Igenväxning

Förslag: Rökning i framtiden.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta 93-04, Kvicksandsbäcken

Area: 0,8 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Bäck, triviallövskog

Värdebeskrivning: Liten bäck kantad med lövträd.

Trädskikt: Klibbal 3, björk, rönn

Buskskikt: Björnbär, fläder, kaprifol, humle, gråvide, lönn, rönn

Fältskikt: Majbräken

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Vissa något äldre alar. Bäck. Blommande buskar och träd.

Hävd: -

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

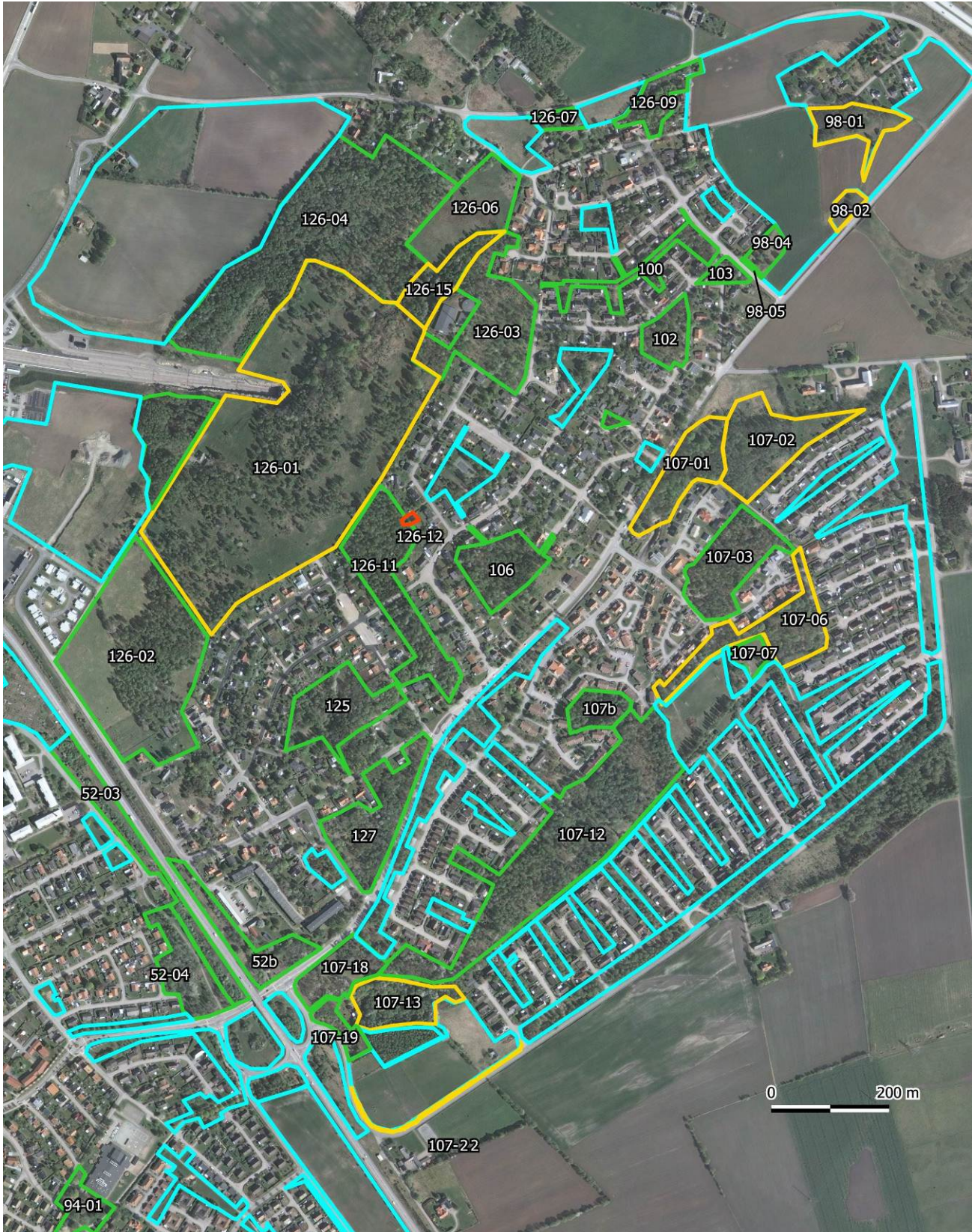
Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämligen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Beskrivningar av biotopytor 98-01, 98-02, 98-05, 102, 107-01 till 03, 107-06, 107-12, 107-13, 107-18, 107-22, 126-01, 126-03, 126-04, 126-12 och 126-15

Biotopyta 98-01, Tröingeberg

Area: 0,8 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd, hagmark

Värdebeskrivning: Kulle och sluttning med gräs och ett flertal krokiga senvuxna ekar samt några grövre och en del död ekved som ger förutsättningar för vedinsekter.

Trädskikt: Ek 3, björk 1

Buskskikt: Asp 2

Fältskikt: Gräs 3, gulmåra 3, gullris 1, röllika 2, ljung 1

Intressantare arter: Föränderlig spegelbock (gamla gnagspår), bockrot 3, liten blålocka 1, ängsvädd 1, vårbrodd 3, västlig rostticka

Värdefulla strukturer: Senvuxen ek 2, grov ek 2, döda träd 2, lågor 1, sandblottor 1, odlingsrösen, enkelmur, blommande örter

Hävd: Bete, fårstängsel antyder får

Hot: Igenväxning med asp, fårbete, kvävepåverkan

Förslag: Fortsatt bete, ingen gödning

Övrigt: Förhistoriska gravar, gräsvegetationen kvävepåverkad

Referenser: TUVÅ 27C-
IKX

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 98-02, Tröingeberg

Area: 0,2 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd, hagmark

Värdebeskrivning: Liten kulle med några medelgrova ekar. Den hotade dvärgserradellan är sedd i området.

Trädskikt: Ek 1

Buskskikt: -

Fältskikt: Gräs 3

Intressantare arter: Dvärgserradella EN (1998), liten blåklocka

Värdefulla strukturer: Gravkulle

Hävd: Bete

Hot: Igenväxning med asp, fårbete, kvävepåverkan

Förslag: Fortsatt bete, ingen gödsling eller besprutning, eftersök av dvärgserradella, eventuellt skapa jordblottor för att gynna arten

Övrigt: Förhistoriska gravar, gräsvegetationen kvävepåverkad

Referenser: TUVA EAF-YXU, ArtDatabanken

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 98-05, Tröingeberg

Area: 0,02 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Vägren

Värdebeskrivning: Sydvänt vägrensavsnitt med ängsväxter och bra förutsättningar för vildbin och andra gaddsteklar.

Trädskikt: Ek 1

Buskskikt: -

Fältskikt: Gråfibbla 2, renfana 2, tjärblomster 2, ljung, gulmåra, fältarv 23

Intressantare arter: Jungfrulin 2, bockrot

Värdefulla strukturer: Sydvästvänd torr sluttning, bara grusfläckar, blommande örter

Hävd: Vägslåtter

Hot: -

Förslag: Sen slåtter tidigast 15 augusti, skapa sandblottor.

Övrigt: Förutsättningar för dvärgserradella som finns i närheten mot NO.

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 102, Tröingeberg

Area: 0,7 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: Relativt klen lövskog som domineras av ek.

Trädskikt: Ek 3, bok 2

Buskskikt: Lönn 2, kaprifol 2, hallon 2, bok 2, rönn 2, hassel 2, fågelbär 2

Fältskikt: Vitsippa 3, rödblåra 2

Intressantare arter: Rödstjärt, storrams 2, bitbock

Värdefulla strukturer: Grövre tallhögstubbe 1, grövre låga

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Spara död ved, viss röjning av sly längs stig. I övrigt fri utveckling.

Övrigt: Stig

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 107-01, Tröingeberg

Area: 1,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Lövblandskog

Värdebeskrivning: Medelgrov lövskog med större inslag av ädellöv samt enstaka grov bok.

Trädskikt: Klibbal 2, ask 2, bok 2, ek 2, björk 2

Buskskikt: Rönn, brakved, hallon

Fältskikt: Vitsippa 2, ekorrbär, skogsstjärna, majbräken, getrams, brännässla

Intressantare arter: Storräms, rödstjärt, ask VU

Värdefulla strukturer: Grov bok, fuktigt dråg i nordost

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Håll öppet runt grövre ekar så att sikten är öppen och så att grova ekar kan utvecklas. Spara död ved.

Övrigt: gång-/cykelbanor

Referenser:

Gammelträdsinventering 2011

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 107-02, Tröingeberg

Area: 1,9 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd

Värdebeskrivning: Till stor del röjd mark med en friställd jätteek (475 cm omkrets), grov ask (240 cm omkrets) och klibbal.

Trädskikt: Ek, ask, klibbal

Buskskikt: Klibbal

Fältskikt: Gräs 3

Intressantare arter: Guldlockmossa, blodplättlav (på träd), ask VU

Värdefulla strukturer: Jätteträd (ek), grov ask, stamya med död ved

Hävd: Röjd yta

Hot: Askskottsjuka

Förslag: Fortsatt öppethållande runt grova träd.

Övrigt: -

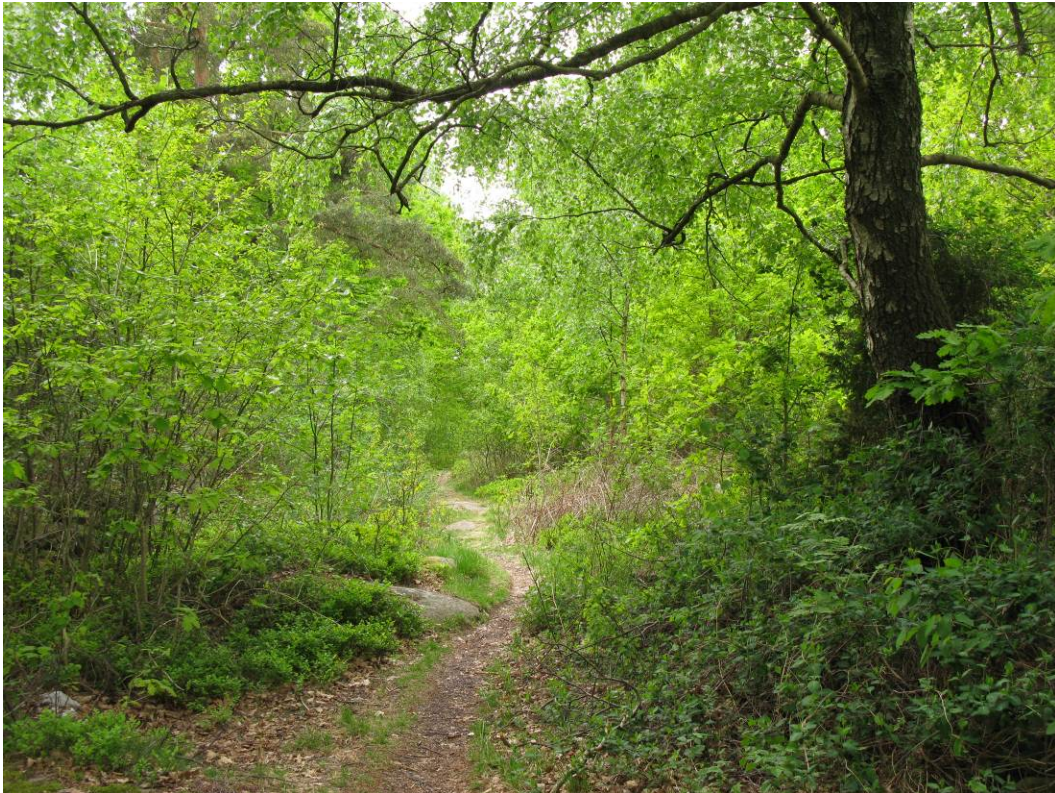
Referenser: Gammelträdsinventering 2011

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 107-03, Tröingeberg

Area: 1,7 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandlövsskog

Värdebeskrivning: Lövskog på mager mark med tätt buskskikt. Värdefull för fågellivet.

Trädskikt: Ek 2, björk 2, sälg, tall 1, bok 1

Buskskikt: En 2, ek, häggmispel, brakved, kaprifol, bok

Fältskikt: Blåbär, kruståtel

Intressantare arter: Rödstjärt, storrams 2, bitbock

Värdefulla strukturer: Stenmurar (fägata?), blommande träd och buskar

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Spara död ved, viss röjning av sly längs stigar. Annars fri utveckling.

Övrigt: Mycket stigar, stenbrott

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 107-06, Tröingeberg

Area: 1,6 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: Ädellövskog med tämligen grova träd. Värdefull miljö för fåglar.

Trädskikt: Bok 2, ek 2, björk, fågelbär

Buskskikt: Rönn, brakved, bok

Fältskikt: Vitsippa, ekorrbar, skogsstjärna, majbräken

Intressantare arter: Storräms, rödstjärt

Värdefulla strukturer: Björkhögstubbe 1, grov ek, blommande träd och buskar

Hävd: -

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: Gång-/cykelbanor

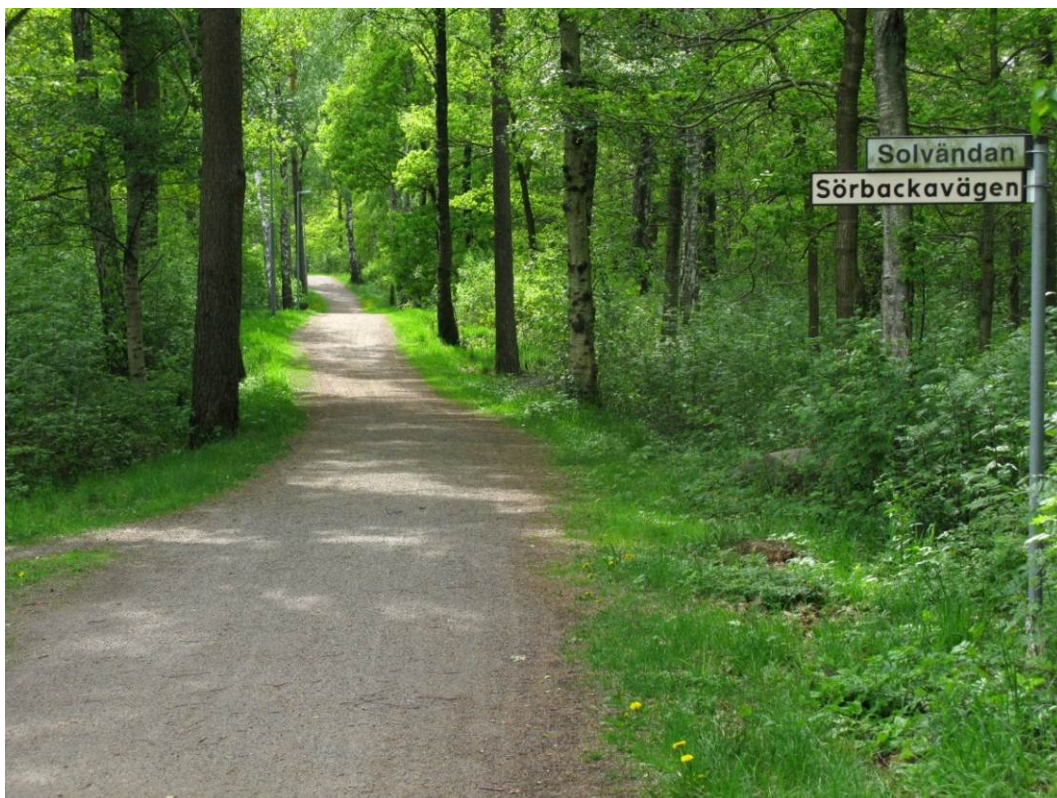
Referenser: Gammelträdsinventering 2011

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 107-12, Tröingeberg

Area: 6,3 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandlövsskog

Värdebeskrivning: Större lövskogsområde med inslag av ek och som är värdefullt värde för fågellivet.

Trädskikt: Björk 2, asp, ek, tall

Buskskikt: Rönn 3, kaprifol

Fältskikt: Vitsippa, ekorrbär, skogsstjärna, majbräken

Intressantare arter: Storräms, idegran

Värdefulla strukturer: Tämligen grov asp och björk 1, torraka tall 1

Hävd: Delvis röjt

Hot: -

Förslag: Rökning längs gångvägar (ca 20 m), gynna ek genom rökning, spara sälg, rönn, oxel.

Övrigt: Gång-/cykelbanor

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 107-13, Tröingeberg

Area: 1,1 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog

Värdebeskrivning: Näringsrikare lövsumpskog med gott om död ved som är värdefull för insekter, fåglar och svamp.

Trädskikt: Sälg 2, fågelbär 2, björk 2, lönn 1, klibbal, asp

Buskskikt: Lönn, brakved, druvfläder

Fältskikt: Majbräken 2, flenört 1, nejlikrot 2, brännässla 2, löktrav 2, blekbalsamin 2

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Vindfällda träd 3. Blommande träd och buskar.

Hävd: Delvis röjt

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Större delen privat

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 107-18, Tröingeberg

Area: 1,0 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Liten hagmark med en del blommor samt något grövre ekar. Värdefullt för vildbin, fjärilar och fåglar.

Trädskikt: Ek, asp, tall, rönn, sälg

Buskskikt: Nypon, asp 3

Fältskikt: Flockfibbla 2, gullris 2, röllika 2, harklöver, gråfibbla, höstfibbla

Intressantare arter: Gökärt, liten blåklocka, rotfibbla

Värdefulla strukturer: Skrovelbark på ek, stenmur, stenbrott. Blommande örter, buskar och träd.

Hävd: Bete (får)

Hot: Igenväxning av asp

Förslag: Vårbete och höstbete för att bli av med asp, betesuppehåll mellan 1 juni -15 augusti för blomning.

Övrigt: Nyligen röjt.

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Mycket hög på kort sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 107-22, Tröingeberg

Area: 0,1 ha

Ägare: Privat

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Potential: -

Naturtyp: Vägren

Skötselplan: Nej

Värdebeskrivning: Sydvänd blomrik vägren som är värdefull för vildbin och fjärilar.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Gråfibbla 2, renfana 2, gullris 3

Intressantare arter: Rotfibbla 3, liten blåklocka

Värdefulla strukturer: Torr mark, sydvänd, blomrikedom

Hävd: Slätter

Hot: Tidig slätter

Förslag: Sen slätter efter 30 augusti. Bekämpningsmedel eller gödsel får inte hamna i vägkanten.

Övrigt: -

Referenser: -

Biotopyta 126-01, Tröingeberg

Area: 16 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd, hagmark

Värdebeskrivning: Omväxlande hagmark med dungar och öppna ytor ger bra förutsättningar för fåglar, fladdermöss och insekter.

Trädskikt: Björk 2, ek, tall, fågelbär, apel, oxel

Buskskikt: En 2, nypon 2, hassel, björnbär 2, hagtorn 1, slån 1

Fältskikt: Gråfibbla 1, hundstarr, skogsviol, blåtåtel, maskros 2

Intressantare arter: Ängsvädd 1, vårbrodd 1, gökärt 1, ängsviol 1, rotfibbla 1, brudbröd (HBF), bitbock, vedmussling, törnsångare

Värdefulla strukturer: Stenmur, hållar 2, fuktstråk, odlingsrösen, bergbrant, grov granlåga 1, grov fläder 1, torraka 1, lågor 2, blommande träd och buskar

Hävd: Bete (nötdjur), delvis nyligen röjd

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete är viktigt

Övrigt: Stora delar kvävepåverkat, lämplig hasselmuslokal, stigar
Stora delar kvävepåverkat, lämplig hasselmuslokal, stigar

Referenser: Naturvärden och naturvårdsråd i områden tillhörande Falkenbergs kommun 1999

Gökärt och
korkmussling

Biotopyta 126-03, Tröingeberg

Area: 0,7 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: Relativt klen lövskog som domineras av ek.

Trädskikt: Ek 3, bok 2

Buskskikt: Lönn 2, kaprifol 2, hallon 2, bok 2, rönn 2, hassel 2, fågelbär 2

Fältskikt: Vitsippa 3, rödblåra 2

Intressantare arter: Rödstjärt, storrams 2, bitbock

Värdefulla strukturer: Grövre tallhögstubbe 1, grövre låga

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Spara död ved, viss röjning av sly längs stig. I övrigt fri utveckling.

Övrigt: Stig

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 126-04, Tröingeberg

Area: 7,7 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandlövskog

Värdebeskrivning: Fuktig lövskog som domineras av björk och som är värdefull för fågellivet. En hel del stormfälld gran är värdefull för vedskalbaggar.

Trädskikt: Asp 3, björk, rönn, gran

Buskskikt: Asp 3, björk, häggmispel, rönn

Fältskikt: Blåtåtel

Intressantare arter: Rödstjärt, storrams 2, bitbock

Värdefulla strukturer: Stormfälld gran 2

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling.

Övrigt: Dike genomkorsar området. Gångväg.

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun, privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 126-12, Tröingeberg

Area: 0,04 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Vegetationsrik damm med gott om vattenlevande småkryp och amfibier, bl a större vattensalamander och stor lekplats av vanlig groda.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Gropnate, klolånke, gäddnate, sjöfräken, svalting

Intressantare arter: Större vattensalamander EU (ref 2005), mindre vattensalamander (ref 2005), vanlig groda (lek, ref 2005)

Värdefulla strukturer: Variationsrik vattenvegetation

Hävd: Røjning runt dammen.

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: De intilliggande lövskogarna och betesmarkerna är värdefulla för amfibier,

Referenser: Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg, 2005

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 126-15, Tröingeberg

Area: 0,9 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Bergbrant, blandlövskog

Värdebeskrivning: Blockig sluttning med vissa grövre träd och död ved. Värdefullt område för fågellivet. Förutsättningar för intressantare mossflora finns.

Trädskikt: Ek 3, rönn, bok, björk 2, fågelbär, tall 1, tysklönn, sälg 1

Buskskikt: Kaprifol, rönn 2

Fältskikt: Blåbär 2, ekorrbär 2, skogsstjärna 2, kruståtel 2, getrams, vitsippa

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Blockig brant, blommande träd och buskar.

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: -

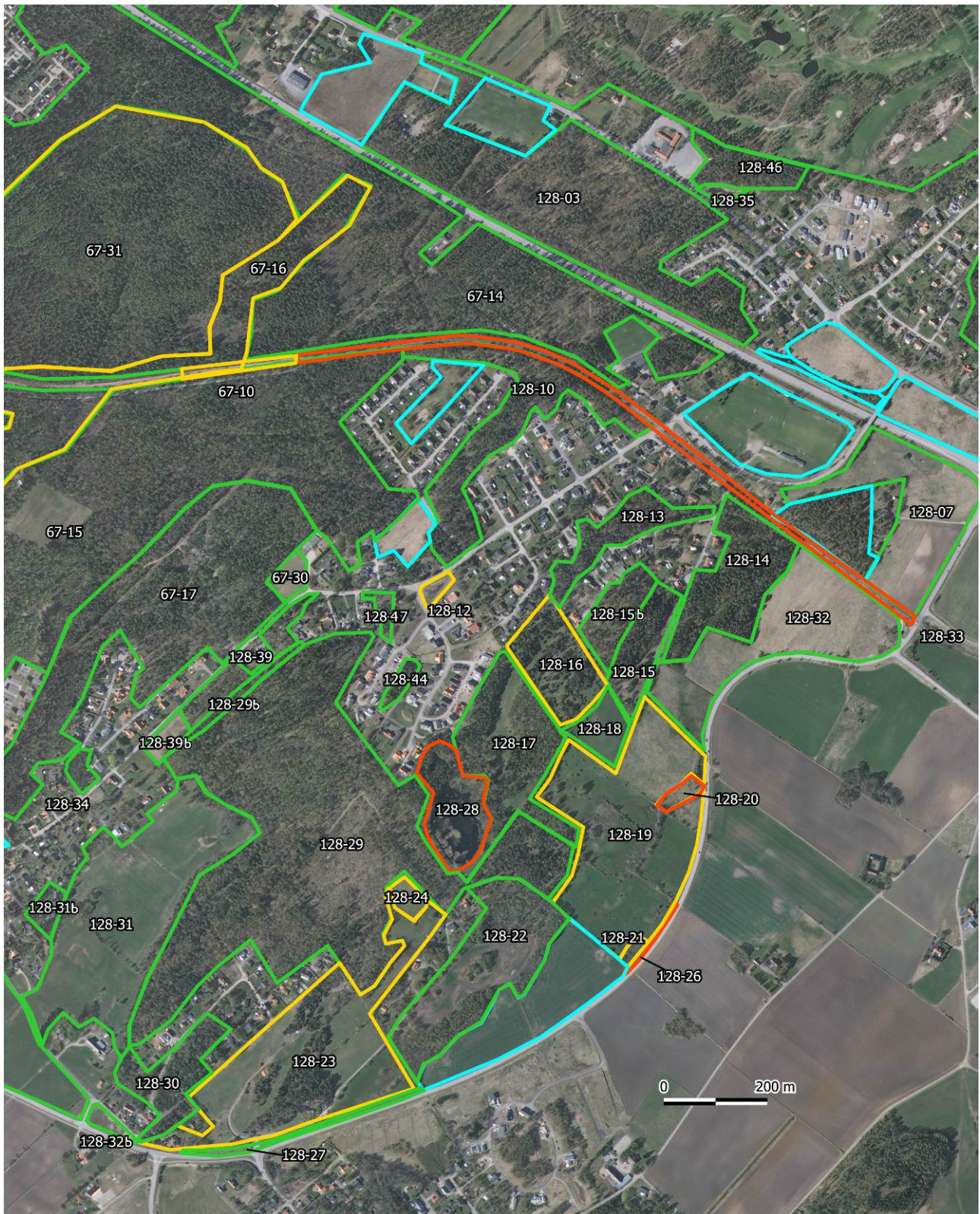
Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Beskrivningar av biotopytor 128-12, 128-16, 128-17, 128-19, 128-23, 128-24, 128-26, 128-28, 128-29, 128-31 och 128-33

Biotopyta 128-12, Mannaberg

Area: 0,2 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Grund våtmark med rik våtmarksvegetation och rikt liv av småkryp och amfibier. Torra och sandiga sluttningar mot söder är värdefulla bomiljöer för bin och andra gaddsteklar.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Gropnate, klorånke, gäddnate, sjöfräken, svalting

Intressantare arter: Mindre vattensalamander (ref 2009), groda (lek, ref 2009), vanlig padda (ref 2009), dvärgryggsimmare (ref 2009)

Värdefulla strukturer: Sandig sydvänd slänt

Hävd: Slätter

Hot: -

Förslag: Fortsatt röjning och sen slätter. Skapa sandblottor i den sydostvända sluttningen.

Övrigt: -

Referenser: Bedömning av flora och fauna i åtta nyanlagda dagvattendammar i Falkenberg 2009, ArtDatabanken

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 128-16, Mannaberg

Area: 2,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Betad kulle med ängsväxter och betad tallskog. Värdefullt område för flora, insekter och fåglar.

Trädskikt: Tall 2, sälg, rönn, ek, björk

Buskskikt: Druvfläder 2, en 2, nypon 2, björnbär 2, häggmispel

Fältskikt: Smörblomma, käringtand 2, gråfibbla 2, maskros, skogsviol, ekorrbar, svartkämpar

Intressantare arter: Bitbock, åkervädd 1, jungfrulin 1, rotfibbla 2

Värdefulla strukturer: Döda tallar, stenmurar (fägata). Blommande träd, buskar och örter.

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete

Övrigt: Stora delar kvävepåverkat, nyligen röjt

Referenser: TUVÅ 6C1-JEA, 877-SPK, ArtDatabanken

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 128-17, Mannaberg

Area: 5,0 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Nyligen röjd betad hagmark med viss ängsflora.

Trädskikt: Björk, ek, asp, tall.

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressanta arter: Rotfibbla 1, gökärt 1, svinrot 1, ärtstarr, hirsstarr, svingelgräsfjäril

Värdefulla strukturer: -

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete.

Övrigt: Nyligen röjt, stora delar kvävepåverkat.

Referenser: -

Ägare: Privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 128-19, Mannaberg

Area: 9,3 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Mosaikartad betesmark i sydostvärd sluttning med värden för fågelliv, flora och insekter.

Trädskikt: Björk

Buskskikt: Björnbär 2, en 2, nypon 2, olvon

Fältskikt: Åkervädd 2, käringtand 2, smörblomma, maskros, röllika, gulmåra

Intressantare arter: Brudbröd, jungfrulin, Jungfru Marie nycklar (TUVA), hämpling VU, ringtrast (rastande, FOF)

Värdefulla strukturer: Stenmurar 2, hållmark 2. Blommande örter och buskar.

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete

Övrigt: -

Referenser: TUVA 19C-BGY, Falkenbergs Ornitologiska Förening FOF

Ägare: Privat

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta 128-20, Mannaberg

Area: 1,1 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Sydvänd sluttning med ängssvampar och värdefull ängsflora.

Trädskikt: -

Buskskikt: Hagtorn, nypon

Fältskikt: Åkervädd 1, gråfibbla 2, ljung, gulmåra, käringtand 2,

Intressantare arter: Toppvaxing, gul vaxing, ängsvaxing, backtimjan, gökärt 2, svinrot 2, ängshavre, rotfibbla 2, knägräs 2, slättergräsfjälil

Värdefulla strukturer: Torr mark, sydsluttning, jordblottor, sandig jord, blomrikedom (örter och buskar)

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Betesuppehåll 1 juni-15 augusti

Övrigt: -

Referenser: TUVÅ 19C-BGY

Ägare: Privat

Potential: -

Skötselplan: Nej

Ängsvaxing

Biotopyta 128-23, Mannaberg

Area: 9,6 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark, buskmark, blandskog, blandlövskog

Värdebeskrivning: Sydvänd sluttning med mosaik av hagmark, trädungar och buskage. Bitvis förekommer hagmark med ängsflora och ängssvamp. Området värdefullt för insekter och fåglar.

Trädskikt: Fågelbär, rönn, apel, björk, lönn, asp, tall

Buskskikt: Hagtorn, björnbär 2, en 2, krypvide

Fältskikt: Gräs, höstfibbla 2, röllika 2, ljung, flockfibbla

Intressantare arter: Toppvaxing, ängsvädd 2, rotfibbla 2, åkervädd 1, liten blåklocka 1, skogsklöver 1, prästkrage 1, ringtrast (rastande, FOF)

Värdefulla strukturer: Hällar, stenmurar 2, mosaik, vägrenar, blomrikedom (örter, buskar och träd)

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete, betesuppehåll 1 juni till 15 augusti på magrare delar, skapa sandiga jordblottor på lämpliga platser

Övrigt: Magra marker med ängsflora finns främst i de övre delarna och runt hällar

Referenser: Falkenbergs Ornitologiska Förening FOF

Ägare: Privat

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Nej

Toppvaxing

Biotopyta 128-24, Mannaberg

Area: 0,4 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Hagmark

Värdebeskrivning: Betesmark med varmt mikroklimat där det växer rikligt med rotfibbla som är värdefullt för bl a vildbin.

Trädskikt: Ek 3, bok (norra delen)

Buskskikt: -

Fältskikt: Gråfibbla 2, fältarv, femfingerört

Intressantare arter: Rotfibbla 3

Värdefulla strukturer: Stenhällar, sydvänt och vindskyddat, blomrikedom

Hävd: Upphört bete?

Hot: Igenväxning med asp

Förslag: Rökning av aspuppslag, bete med betesuppehåll 1 juni-15 augusti. Om möjligt skapa sandiga jordblottor genom grävning. Inventering av gaddsteklar.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämigen hög på lång sikt

Skötselplan: Ja

Biotopyta 128-26, Mannaberg

Area: 0,1 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Vägren

Värdebeskrivning: Blomrik vägren med ovanliga vildbin och ängsflora.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Gråfibbla 2, gulsporre, getväppling 2, blåmunkar 2

Intressantare arter: Vädssandbi (3 honor) NT, slättergräsfjäril, prästkrage 2, åkervädd 2, rotfibbla 1, brudbröd, bockrot

Värdefulla strukturer: Sydvänd sluttning, blomrikedom

Hävd: Vägslätter

Hot: För tidig slätter?

Förslag: Sen slätter tidigast den 15 augusti, skapa sandblottor genom grävning

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Privat

Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: -

Vädssandbi

Biotopyta 128-28, Mannaberg

Area: 2,3 ha

Ägare: Privat

Naturvärde: 2, mycket höga naturvärden

Potential: -

Naturtyp: Våtmark

Skötselplan: Nej

Värdebeskrivning: Vegetationsrik våtmark med större vattensalamander och våtmarksfåglar

Trädskikt: Björk, tall

Buskskikt: -

Fältskikt: Kaveldun, starr, vass

Intressantare arter: Smådopping, sothöna med ungar, större vattensalamander (FNF)

Värdefulla strukturer: Öar

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete

Övrigt: -

Referenser: -

Biotopyta 128-29, Mannaberg

Area: 25 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Blandskog

Värdebeskrivning: Större skogsområde som är värdefullt för bl a fågellivet.

Trädsnitt: Tall 2, björk 2, ek 2, gran, lönn, asp, sälg, fågelbär 1, alm 1.

Buskskikt: Björk 3, rönn 3, asp 2, häggmispel, oxel, ek, gråvide, en, fågelbär, kaprifol 2, hallon

Fältskikt: Ekorrhör, blåbär, blåtåtel, blodrot, liljekonvalj, skogsstjärna, örnbräken

Intressanta arter: Härmsångare, hämpling (hygget), storrams, alm VU

Värdefulla strukturer: Torrakor tall 1, högstubbe björk 1, blommande träd och buskar

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Spara vissa träd så att grövre träd får utvecklas. Spara död ved.

Övrigt: Större hyggen, glest trädsnitt, stigar.

Referenser: Grön skogsbruksplan

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Tämigen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 128-31, Lyckan

Area: 10 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Betesmark

Värdebeskrivning: Större skogsområde som är värdefullt för bl a fågellivet.

Trädskikt: Rönn, fågelbär, hagtorn, björk, tall, asp

Buskskikt: En 1

Fältskikt: Röllika, gråfibbla 2

Intressanta arter: Åkervädd 1, hämpling, svingelgräsfjäril

Värdefulla strukturer: Sandiga jordblottor, hållar, stenmurar, blommande örter och träd

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Fortsatt bete så att sandiga jordblottor upprätthålls.

Övrigt: Tämligen kväverikt.

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun, privat

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta 128-33, banvallen

Area: 1,9 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Vägren

Värdebeskrivning: Blomrik vägren med ängsflora och som är värdefull för vildbin och ovanliga fjärilar.

Trädskikt: -

Buskskikt: Vide 2, björk, tall

Fältskikt: Strimsporre 3, kungsljus, sandvita 2, gulsporre, johannesört, flockfibbla, mjölkört, gulsporre, renfana, kärstistel, dunört, blåmunkar, gråfibbla, getväppling 2

Intressantare arter: Sexfläckig bastardsvärmare NT, slättergräsfjäril, åkervädd 2, liten blåklocka, rotfibbla, prästkrage, bockrot 2

Värdefulla strukturer: Blomrikedom, sandig mark

Hävd: Vägslätter

Hot: Igenväxning, beskuggning

Förslag: Røj uppväxande träd och buskar längs cykelbanan, spara vide. Inventering av sandmarksfaunan.

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Falkenbergs kommun

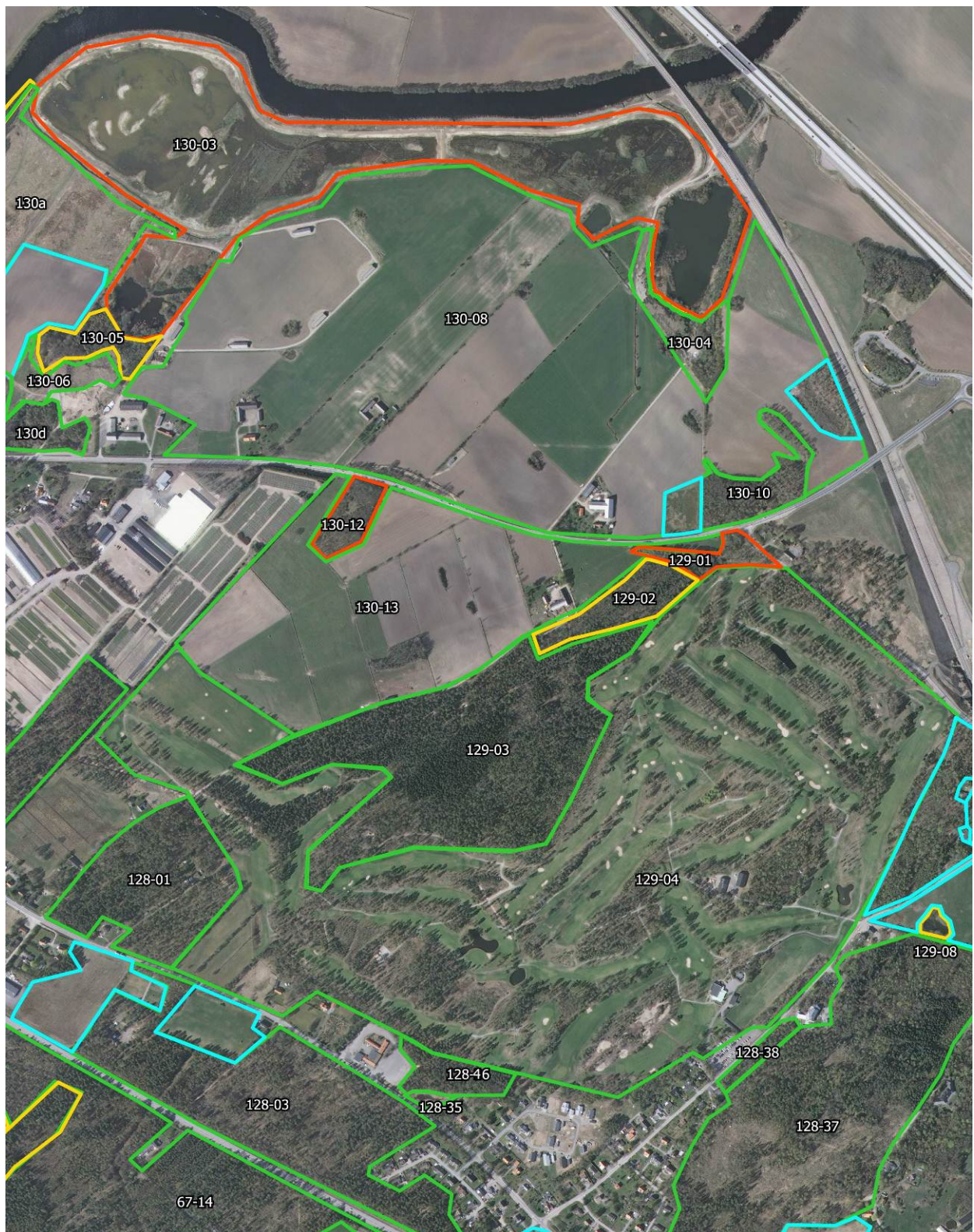
Potential: Hög på kort sikt

Skötselplan: Ja

*Sexfläckig
bastardsvärmare*

Beskrivningar av biotopytor 128-35, 128-38, 128-41, 129-01 till 04, 129-08, 130-05, 130-12 och 130-13

Biotopyta 128-35, Skrea motell

Area: 0,2 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Dagvattendamm

Värdebeskrivning: Vegetationsrik damm med bra förutsättningar för amfibier.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: (vattenväxter) Kaveldun, gäddnate, gropnate, slinke Nitella sp

Intressantare arter: groda (lekplats)

Värdefulla strukturer: Sandiga jordblottor, hållar, stenmurar

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: Røjning runt dammen vid behov.

Övrigt: -

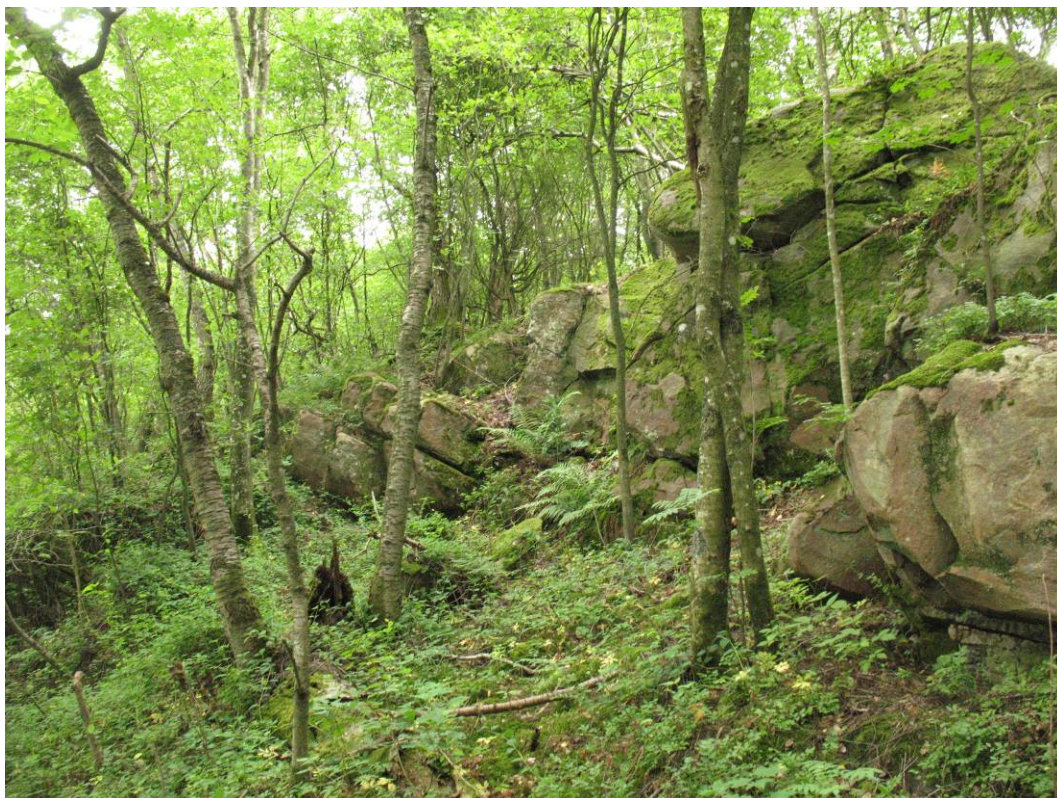
Referenser: Bedömning av flora och fauna i åtta nyanlagda dagvattendammar i Falkenberg 2009

Ägare: Privat

Potential: -

Skötselplan: Vivab

Biotopyta 128-38, golfbanan

Area: 0,6 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Bergbrant, blandlövkog, vägren

Värdebeskrivning: Nordvästvärd bergbrant beväxten med yngre blandlövkog. Vägren med gott om ängsskallra.

Trädskikt: Sälg, ek, björk, fågelbär

Buskskikt: Kaprifol

Fältskikt: Blåbär, majbräken, skogssallat, nejlikrot, ekorrbar, vitsippa, stensöta

Intressantare arter: Västlig hakmossa, ängsskallra 3

Värdefulla strukturer: Blockigt, björklåga. Blommande träd, buskar och örter.

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling i branten. Sen slåtter längs vägren..

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 128-41, Skrea

Area: 0,1 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd, park

Värdebeskrivning: Flera mycket grova ekar.

Trädskikt: Ek

Buskskikt: -

Fältskikt: Gräsmatta

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Jätteträd

Hävd: Gräsklippning

Hot: -

Förslag: -

Referenser: Trädportalen

Ägare: Privat

Potential: -

Skötselplan: -

Biotopyta 129-01, Lunnaberget

Area: 0,8 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Jätteträd, blandlövskog

Värdebeskrivning: Flera mycket grova ekar samt nordvärd sluttning. Ekarna har hål och ytor av död ved som är värdefullt för vedlevande insekter.

Trädskikt: Ek, björk

Buskskikt: Hassel

Fältskikt: Blåbär, ekorrbär, skogsbräken, stensöta, liljekonvalj, blekbalsamin, älggräs, mjölkört

Intressantare arter: Bålgeting

Värdefulla strukturer: Jätteträd 2, torraka 1, gammal vägbank

Hävd: Røjning

Hot: Igenväxning runt jätteekar

Förslag: Røjning runt grova ekar

Övrigt: -

Referenser: Trädportalen

Biotopyta 129-02, Lunnaberget

Area: 2,1 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Blandskog

Värdebeskrivning: Blandskog med stort inslag av ek som växer på stora relikta sanddyner.

Trädskikt: Ek 3, tall 2

Buskskikt: Hallon 2, brakved 2, hassel 2

Fältskikt: Ekorrhör

Intressantare arter: Storräms

Värdefulla strukturer: Gamla mycket höga sanddyner, stigar

Hävd: Rökning

Hot: Igenväxning runt jätteekar

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 129-03, Lunnaberget

Area: 18 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Barrskog

Värdebeskrivning: Barrskog som växer på stora relikta sanddyner.

Trädskikt: Tall 3, gran 2, ek 1, björk 1

Buskskikt: Ek

Fältskikt: Kruståtel, blåbär

Intressantare arter: ormvråk (häckar, FOF)

Värdefulla strukturer: Gamla mycket höga sanddyner, sandtag, stigar

Hävd: -

Hot: -

Förslag: På sikt avverkning av gran och övergång till ek och tall, skapa sandiga solexponerade öppningar i skogen.

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs Ornitologiska Förening

Ägare: Privat, Falkenbergs kommun

Potential: Tämigen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Biotopyta 129-04, golfbanan

Area: 86 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Golfbana

Värdebeskrivning: Mosaiker med lövträd och öppna ytor samt rester av ängsvegetation och torra sydvända sluttningar som är värdefulla för insekter.

Trädskikt: Björk 3, fågelbär 2, tall 2, ek 2, lönn 2, sälg 2, rönn, oxel, apel, asp, jolster, klibbal, bok 1, alm 1, gran 1, ask 1

Buskskikt: Olvon, fläder, druvfläder, kaprifol, brakved, nypon 2, vresros 1, en 2, gråvide, bindvide, krypvide, häggmispel, björnbär, hassel, hägg, benved 1

Fältskikt: Majbräken, skogsbräken, stensöta, sandstarr, vårstarr, ekorrbar, smörblomma, käringtand, blekbalsamin, ljung, lingon, blåbär, skogsstjärna, ängskovall

Intressantare arter: Bacsippa VU (ref 2000), vanlig nattviol (ref 2000), Junfru Marie nycklar (ref 2000), strandlumner NT (ref 2000), rotfibbla, prästkrage, blåmunkar, liten blåklocka, åkervädd, ängsvädd, backtimjan, blåeld, rödlånke NT, gökärt, skogsklöver 1, strutbräken 1, storrams 2, sandvide, raphöna NT (1994)

Värdefulla strukturer: Dammar, sydsluttningar, mager torr mark. Blommande träd, buskar och örter.

Hävd: Gräsklippning

Hot: Gräsklippning av marker med ängsväxter?

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: Skrea golfbana - florainventering 2000, ArtDatabanken

Biotopyta 129-08, Bondagården

Area: 0,2ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Våtmark

Värdebeskrivning: Vegetationsrik våtmark med bra förutsättningar för våtmarksarter. Den rödlistade vattenväxten rödlånke förekommer.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: Gråfibbla, höstfibbla, blåmunkar, mannagräs, veketåg

Intressantare arter: Rödlånke NT 3, vattenbi, liten blåklocka, rotfibbla

Värdefulla strukturer: Sydvänd slutning med bar jord

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

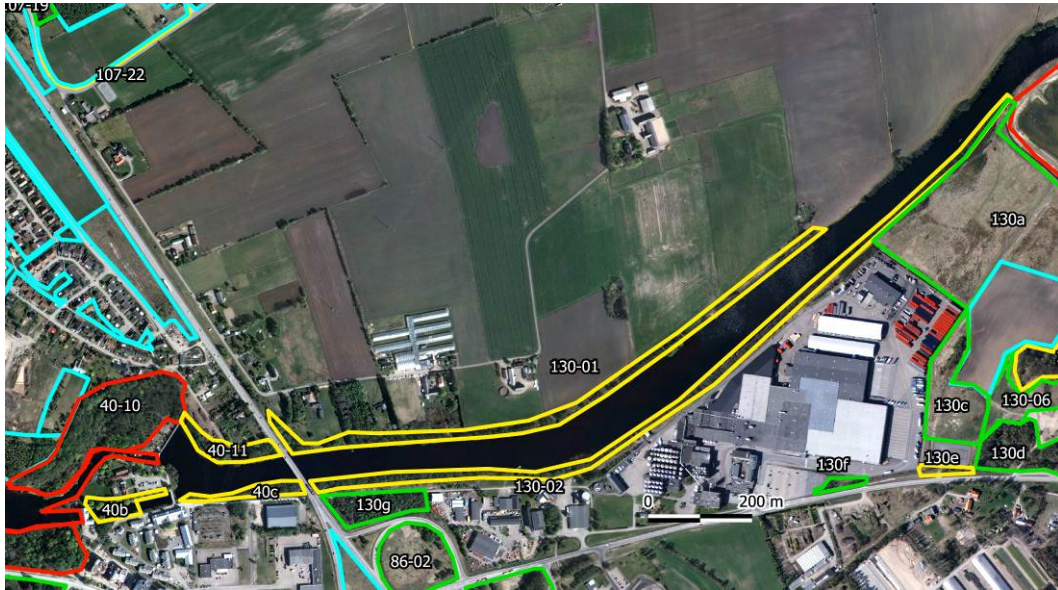
Förslag: Fortsatt bete. Viktigt att fisk inte släpps ut i dammen.

Referenser: -

Ägare: Privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: -

Biotopyta 130-01 och 02, Ätran

Area: 5,2 ha

Ägare: Falkenbergs kommun (-02)

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Potential: Hög på kort sikt

Naturtyp: Lövridå

Skötselplan: Ja

Värdebeskrivning: Bård med främst klibbal varav en hel del äldre träd som är värdefulla för insekter och fåglar. Överhängande grenar är viktiga för kungsfiskare.

Trädskikt: Klibbal 3, björk 1, asp, rönn

Buskskikt: Rönn

Fältskikt: -

Intressantare arter: Kungsfiskare (vinter, FOF)

Värdefulla strukturer: Äldre klibbal, hålträd

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Fri utveckling

Övrigt: -

Referenser: Falkenbergs naturvårdsplan (17. Ätrand dalgång), Falkenbergs Ornitologiska Förening

Biotopyta 130-03, Källstorps våtmark

Area: 31 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Våtmark

Värdebeskrivning: Vegetationsrik våtmark med rikt fågelliv varav ett större antal ovanliga arter rastar och häckar.

Trädskikt: -

Buskskikt: -

Fältskikt: -

Intressantare arter: Brun kärrhöök EU, vaktel NT (2009), hämpling VU 2007, skrattmåås, silltrut NT ruvande (2010) smådopping (FOF), gråhakedopping (FOF), svarthalsad dopping EN (FOF), småfläckig sumphöna VU (1992), skedand (FOF), årta VU (2010), stjärtand NT (2009), storspov VU (2010), sånglärka NT (2010), gräshoppsångare NT (2010), trastsångare NT (1994), rosenfink VU (2009), ortolansparv VU (2001), pungmes EN (2001), rödlånke (ref 2001), åkergroda EU (ref 2001), mindre vattensalamander (ref 2001), vanlig groda (ref 2001), vanlig padda (ref 2001), snok (ref 2001), dvärgryggsimmare (ref 2001), tidig mosaikslända (ref 2001)

Värdefulla strukturer: Grunda stränder

Hävd: Bete (nötdjur)

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: Källstorps våtmarker 2001, Skötselplan för Källstorps våtmarker i Falkenbergs kommun 2008, Bevarandeplan för Natura 2000-området Källtorps våtmarker 2005.

Biotopyta 130-05, Källstorps våtmark

Area: 1,4 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog, lövsumpskog

Värdebeskrivning: Lövskog med stort inslag av ädellöv och rikt fågelliv.

Trädskikt: Ek, fågelbär, björk, asp, sälg

Buskskikt: Havtorn 1

Fältskikt: Blekbalsamin

Intressantare arter: Härmsångare

Värdefulla strukturer: Tämligen grov ek

Hävd: -

Hot: -

Förslag: Røj runt grövre ekar, fri utveckling i sumpskog

Övrigt: Stigar

Referenser: Skötselplan för Källstorps våtmarker i Falkenbergs kommun 2008, Bevarandeplan för Natura 2000-området Källtorps våtmarker 2005

Ägare: Falkenbergs kommun

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: Finns sedan tidigare

Biotopyta 130-12, Källstorp

Area: 1,2 ha

Naturvärde: Klass 2, mycket höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövskog

Värdebeskrivning: En kulle med ett flertal krokiga senvuxna och gamla ekar. Flera har stamhåligheter och är värdefulla för insekter och fåglar.

Trädskikt: Ek 3, fågelbär 2, tall 1

Buskskikt: Häggmispel 3, en 1

Fältskikt: Harsyra, vitsippa, getrams, skogsstjärna, ekorrbär, kruståtel, blodrot

Intressantare arter: Rödstjärt

Värdefulla strukturer: Senvuxen ek 2, grov ek, hålträd, stenmur, bergknalle med hållar och brant. Blommande träd.

Hävd: bete (nötdjur)

Hot: Häggmispel, igenväxning

Förslag: Røj häggmispel

Övrigt: 50-tal intressanta ekar som behöver röjning.

Referenser: Gammelträdsinventering 2011

Ägare: Privat

Potential: Hög på lång sikt

Skötselplan: -

Biotopyta 130-13, Källstorp

Area: 24 ha

Naturvärde: Klass 4, naturvärden

Naturtyp: Åker, våtmark

Värdebeskrivning: Åker, betesvall och två märgelgravar.

Trädsikt: Rönn, klibbal

Busksikt: Vide

Fältsikt: Mjölkört

Intressantare arter: Liten blåklocka

Värdefulla strukturer: Märgelgrav (2 st), gårdsmiljö, stenmur 2, hällar, block. Blommande träd, buskar och örter längs stenmurar mm.

Hävd: Bete (nötdjur), åkerbruk

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Privat, mindre del Falkenberg

Potential: -

Skötselplan: Nej

Biotopyta 130e, Ågård

Area: 1,6 ha

Naturvärde: Klass 3, höga naturvärden

Naturtyp: Ädellövträd

Värdebeskrivning: Grova ekar varav en har brösthöjdsdiameter större än en meter.

Trädsikt: Ek

Busksikt: -

Fältsikt: -

Intressantare arter: -

Värdefulla strukturer: Jätteträd

Hävd: Gräsklippning

Hot: -

Förslag: -

Övrigt: -

Referenser: -

Ägare: Privat

Potential: Tämligen hög på lång sikt

Skötselplan: Nej

Referenser

Falkenbergs kommun. 2008. Skötselplan för Källstorps våtmarker i Falkenbergs kommun. Kommunledningskontoret och Stadsbyggnadskontoret

Grahn, J, Nilsson, E. & Fagerström, J. 1999. Naturvärden och naturvårdsråd i områden tillhörande Falkenbergs kommun.

Länsstyrelsen Hallands län. 2005. Natura 2000 Halland - Bevarandeplan för Natura 2000-området Källtorps våtmarker. SE0510134. Fastställd 2005-12-28.

Nolbrant, P. 1999. Djur och växter i Falkenbergs dagvattendammar. Falkenbergs Vatten & Renhållning AB.

Nolbrant, P. 2002. Källstorps våtmarker 2001 – inventering av amfibier och vattenlevande evertetrater.

Nolbrant, P. 2004. Flora- och faunautveckling i Falkenbergs dagvattendammar. Falkenbergs Vatten & Renhållning AB.

Nolbrant, P. 2005. Inventering av 24 dagvattendammar och våtmarker i Falkenberg – bedömning av förutsättningar för våtmarksberoende arter och förslag till skötsel. Falkenbergs Vatten & Renhållning AB.

Nolbrant, P. 2009. Bedömning av flora och fauna i åtta dagvattendammar i Falkenberg 2009. Falkenbergs Vatten & Renhållning AB. Vatten & Miljö i Väst AB.

Skogsstyrelsen. 2006. Grön Skogsbruksplan Skrea 9:26 med flera.

Skogsstyrelsen. 2006. Grön Skogsbruksplan Källstorp 1:16

Skogsstyrelsen. 2006. Grön Skogsbruksplan Stafsinge-Arvidstorp 2:204

Ullstadius, S. 2000. Skrea golfbana – florainventering 2000.

Hemsidor

www.artfakta.se Artfakta – rödlistade arter

www.tradportalen.se Trädportalen

<https://etjanst.sjv.se/tuva2/site/index.htm> Ängs- och betesmarksinventeringen

<http://svalan.artdata.slu.se> Artportalen

<http://minasidor.skogsstyrelsen.se/skogensparlor> Skogens pärlor

Bilaga 1. Naturvårdsintressanta arter

Arter som påträffats eller tidigare uppgifter som noterats vid inventeringen 2011.

NT, VU, EN, CR = rödlistekategorier. EU = EU:s fågel- eller habitatdirektiv

Årtal = uppgiften är från ArtDatabanken efter 1986 (senaste rapporterade årtal anges)

FOF = Falkenbergs Ornitologiska Förening. HBF = Hallands Botaniska Förening

AB = Alice Bengtsson, PN = tidigare uppgift från Peter Nolbrant (se referenslista)

Kärlväxter

Strandlummer NT, 2000
Alm VU
Sandmålla CR, HBF
Grusnejlika EN, 2000
Lundarv (signalart skog)
Riddarsporre NT, 2004
Backsippa VU
Vanlig åkerrättika NT, 2001
Brudbröd (indikatorart ängsmark)
Dvärgserradella EN, 1998
Hårginst NT, 2009
Jungfrulin (indikatorart ängsmark)
Rödlånke NT
Ask VU
Hjärtstilla VU, 1994
Backtimjan (indikatorart ängsmark)
Ängsskallra (indikatorart ängsmark)
Stor blåklöcka (indikatorart ängsmark)
Kärrfibbla (signalart skog)
Rotfibbla (indikatorart ängsmark)
Storrams (signalart skog)
Jungfru Marie nycklar (indikatorart ängsmark) 2000
Vanlig nattviol (indikatorart ängsmark) 2000
Spindelblomster (signalart skog) HBF
Knärot NT (signalart skog) HBF
Skärmstarr (signalart skog)
Vanlig kavelhirs NT, 2010
Källgräs VU, 2008
Knägräs (indikatorart ängsmark)
Darrgräs (indikatorart ängsmark)

Fåglar

Skedand FOF
Årta VU, 2010
Stjärtand NT, 2009 (endast rastande)
Ejder NT
Rapphöna NT, 2009
Vaktel NT, 2009
Smådopping
Gråhakedopping FOF
Svarthalsad dopping EN, FOF
Brun kärnhök EU
Pilgrimsfalk VU 2011
Småfläckig sumphöna VU, 1992
Kornknarr NT, 2007
Drillsnäppa NT, 2006
Dubbelbeckasin NT, 2000 (endast rastande)
Storspov VU, 2010
Gråtrut NT
Silltrut NT, 2010
Fisktärna EU
Småtärna VU
Turkduva NT, 2010

Nattskärna NT 2009
Tornseglare NT
Kungsfiskare VU, FOF
Mindre hackspett NT
Göktyta NT, 2010
Sånglärka NT
Backsvala NT
Fältpiplärka EN, 1986
Svart rödstjärt,
Ringtrast (endast rastande, FOF)
Gråshoppångare NT, 2010
Trastsångare NT, 1994
Lundsångare VU, 1993
Pungmes EN, 2001
Sommargylling EN, 1998
Ortolansparv VU, 2001
Gulhämpling VU
Hämpling VU
Rosenfink VU, 2010

Insekter

Väddsandbi *Andrena hattorfinan* NT
Bivarg *Philanthus triangulum* (indikatorart sandmark)
Sexfläckig bastardsvärmare *Zygaena filipendulae* NT
Nattsländan *Setodes punctatus* VU 2007
Bläcksländan *Brachyptera braueri* VU 1993
Bibagge *Apalus bimaculatus* NT 2007
Dykaren *Rhantus notaticollis* (tidigare rödlistad) PN
Dvärgryggsimmare *Plea minutissima* (tidigare rödlistad) PN
Tidig mosaikslända *Brachytron pratense* (indikatorart våtmarker) PN

Lavar

Glansfläck *Arthonia spadicea* (signalart skog)

Amfibier/reptiler

Större vattensalamander EU, PN
Åkergroda EU, PN
Snok PN

Däggdjur

Hasselmus EU, Artportalen 2010

Fiskar

Ål CR, 2008
Havsnejonöga NT, 2008
Lax

Svampar

Läderboll *Mycenastrum corium* VU, AB
Toppvaxing *Hygrocybe conica* (indikatorart ängsmark)
Gul vaxing *Hygrocybe chlorophana* (indikatorart ängsmark)
Ängsvaxing *Hygrocybe pratensis* (indikatorart ängsmark)
Blodsopp *Boletus luridiformis* (signalart skog) AB

Bilaga 2. Metod för naturvärdesbedömning

Naturvärdesbedömningar är ingen exakt vetenskap utan bygger på den samlade kunskapen som finns inom naturvård, ekologi och naturgeografi där många aspekter värderas och vägs samman.

Syftet är att bedöma ett enskilt områdes betydelse för att bevara och återskapa den biologiska mångfalden lokalt, regionalt, nationellt och globalt. Vid bedömningarna används i första hand ett regionalt perspektiv där områdena jämförs med andra områden inom regionen. Syftet är att bedömningarna ska kunna användas som underlag vid samhällsplanering, MKB, för att kunna ta hänsyn i areella näringar, vid naturvårdande åtgärder och naturskydd.

Naturvärdesbedömningarna bör präglas av öppenhet gentemot markägare, företag och myndigheter och presenteras på ett sådant sätt att markägare och andra berörda aktörer inspireras till att bevara naturvärden.

Bedömningen görs dels genom vilka arter samt växt- och djursamhällen som påträffas och dels genom förekomst av strukturer och processer. Rödlistade arter¹, signalarter² och indikatorarter för ängsmarker³ är viktiga vid denna bedömning. Dessutom är strukturer, geologi, geomorfologi samt naturliga processer och kulturhistoria som ger förutsättning för skyddsvärda arter eller växt- och djursamhällen en viktig utgångspunkt vid bedömningen. Arter är beroende av miljöer och strukturer vilket i sin tur förutsätter processer som nyskapar och upprätthåller strukturerna⁴.

Naturgeografiska objekt kan ha naturvärden i sig själva utan att ha några särskilda biologiska värden. Dessa objekt bör dock bedömas enligt särskild metod⁵. Betydelse för friluftsliv, tätortsnära natur, forskning, landskapsbild eller kulturhistoria ingår inte i naturvärdesbedömningen. Där dessa aspekter bedöms vara viktiga anges de separat som tilläggsinformation.

Förekomster som noteras vid naturvärdesbedömning

- Värdefulla strukturer i miljöerna (t ex gamla träd, död ved, skrovelbark, branter, block, grässvål, blomrikedom, sandblottor, erosionsbranter, sandbankar, grusbottnar mm).
- Intressanta miljöfaktorer (t ex mikroklimatet, luftfuktighet, beskuggning, solexponering, kalkrikedom, ytligt grundvatten, utströmning av grundvatten, strömmande vatten).
- Pågående värdefulla former av skötsel/processer (t ex slåtter, bete, brand, erosion, sedimentation, naturlig vattenståndsväxning, isskjuvning).
- Intressant geomorfologi eller strukturer på landskapsnivå (t ex större sandavlagringar, ravinsystem, meandrande åar, mosaiklandskap mm).
- Tecken på lång kontinuitet av naturtyper, miljöfaktorer, strukturer eller processer.
- Kulturhistoriska spår.
- Intressanta välutvecklade växt- och djursamhällen.
- Signalarter (indikatorarter).
- Rödlistade arter.
- Regionalt ovanliga arter.

¹ ArtDatabanken. 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010.

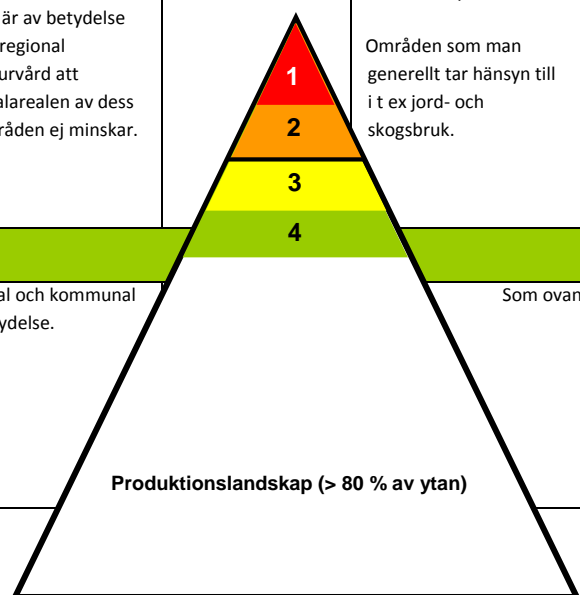
² Skogsstyrelsen. 2002. Handbok för inventering av nyckelbiotoper. Skogsstyrelsen.

³ Naturvårdsverket. 1987. Inventering av ängs- och hagmarker.

⁴ <http://www.biodivers.se/node/22>

⁵ Kling, T. 1995. Partille blir till – en geovetenskaplig inventering och naturvärdesbedömning. Partille kommun.

KLASS 1 Högsta naturvärde				
Kriterier	Exempel	Betydelse	Miljömål	Planering/Miljöbalken
<ul style="list-style-type: none"> • Uppfyller ett eller flera kriterier för urval.* • Biotoper med livskraftiga populationer av hotade arter. • Lång historisk kontinuitet och särskilt stor ekologisk betydelse. • Kärnområden som är viktiga för arters överlevnad i regionen. • Större sammanhängande miljöer eller kluster av värdefulla miljöer. • Mycket svåra att återskapa. 	De finaste exemplen ur klass 2.	Det enskilda området har stor betydelse på regional och nationell nivå. Få motsvarigheter i regionen.	För att miljömålen ska uppfyllas krävs att områdena bevaras och sköts på ett sådant sätt att deras värde består	"Ekologisk särskilt känsliga områden" enligt MB 3 kap 3 § och PBL.
KLASS 2 Mycket höga naturvärden				
<ul style="list-style-type: none"> • Uppfyller ett eller flera kriterier för urval.* • Särskilt artrika miljöer, ovanliga eller välbevarade naturtyper eller geologiska formationer. • Naturliga eller kulturskapade biotoper som är svåra eller omöjliga att återskapa. 	Artrikare äldre skogsbiotoper, ogödslade naturbetesmarker, hagmarker med grova hagmarksträd, stora högmossar, opåverkade vattendrag och våtmarker, viktiga fauna- eller floralokaler. De flesta nyckelbiotoper i skogen och nyckelbiotoper i vatten. Naturtyper enligt EU:s habitatdirektiv som är välutvecklade..	Betydelse på regional och nationell nivå. Viktiga spridningscentra och värdekärnor.	För att miljömålen ska uppfyllas krävs att områdena bevaras och sköts på ett sådant sätt att deras värde består	"Ekologisk särskilt känsliga områden" enligt miljöbalken 3 kap 3 §.
KLASS 3 Höga naturvärden				
<ul style="list-style-type: none"> • Artrikare miljöer än "vardagslandskapet" men utan stor artrikedom eller livskraftiga populationer av särskilt skyddsvärda populationer. • Vissa av dessa områden kan på sikt eller med särskilda åtgärder uppnå klass 2. 	Alla ädellövskogar över 2 ha, alla odikade våtmarker över 10 ha, delvis gödslade naturbetesmarker. Nyckelbiotoper utan dokumenterade rödlistade arter samt många naturvärdesobjekt. Skyddsområden, randområden och spridningskorridorer i anslutning till klass 1-2 områden..	Betydelse på kommunal nivå för biologisk mångfald; spridning av arter och variation i landskapet. Det är av betydelse för regional naturvård att totalarealen av dess områden ej minskar.	Arealen får inte minska utan snarare öka för att miljömålen ska uppfyllas.	En del av de arealmässigt små miljöerna omfattas av generellt biotopskydd enligt miljöbalken 7 kap 11 § och förordning (1998:1252) om områdesskydd 5§. Områden som man generellt tar hänsyn till i t ex jord- och skogsbruk.
KLASS 4 Vissa naturvärden				
Områden som skapar variation i vardagslandskapet även om de inte har några dokumenterade biologiska värden.	Områden som man generellt tar hänsyn till i t ex jord- och skogsbruk. En del av dessa områden omfattas av generellt biotopskydd. Alla sjöar, vattendrag, våtmarker, stenmurar, åkerholmar, lövdungar, branter och raviner	Lokal och kommunal betydelse.		Som ovan

*) Viktiga kriterier vid urval och värdering

- a) Biotoper med stor **artrikedom** och **rödlistade arter** eller riklig förekomst av goda **signalarter**.
- b) **Hög ekologisk funktion**, t ex reproduktionsområden, rastplatser och uppväxtmiljöer. Ofta är området viktigt för att upprätthålla **livskraftiga populationer** av rödlistade arter inom regionen.
- c) Naturliga eller kulturskapade biotoper med **lång kontinuitet**, t ex naturskogar, högmossar eller naturbetesmarker.
- d) Miljöer och arter som är **ovanliga** i landskapet i övrigt.
- e) Områden som är **opåverkade** av mänskliga ingrepp. Detta gäller inte alltid, t ex inte i odlingslandskapet där skötsel är en förutsättning för naturvärdenas bevarande.
- f) Miljöer som innehåller rikligt med **strukturer** eller pågående **processer** som är nödvändiga för krävande och specialiserade arter och där sannolikheten är mycket hög att finna sådana arter.
- g) **Mångformiga** miljöer eller miljöer som bidrar till att skapa **mosaiklandskap** av ett flertal naturtyper som finns inom nära avstånd vilket ger förutsättningar för skyddsvärda arter.
- h) Områden med särpräglade, särskilt tydliga eller vetenskapligt värdefulla **geologiska formationer**.

Ytterligare stöd vid bedömningen

- i) Ett **större område** har högre värde än ett mindre, som för övrigt är likvärdiga. Storleken har särskild betydelse för naturtyper som hyser arealkrävande arter.
 - j) Större **helheter** av mindre delområden eller **kluster** av mindre områden för ett högre naturvärde när de bedöms som en helhet än de enskilda delområdenas naturvärden om de bedöms var för sig.
 - k) En naturvärdesklassning av ett område kan höjas om det utgör en **del av en större helhet** eller om det ligger i närheten av andra liknande områden varifrån skyddsvärda arter har möjlighet att sprida sig.
- Gemensamt för många högt värderade områden (klass 1-2) är att **”de har värden som är svåra eller omöjliga att få tillbaka om de försvinner”**

Potential

Ibland bedöms även ett områdes potential till högre naturvärden samt om hur lång tid det tar för naturvärdet att höjas. Potentialen bedöms i en tregradig skala som: Tämligen hög, Hög eller Mycket hög. Hög potential finns ofta när ett område ligger nära andra områden med höga naturvärden där skyddsvärda arter kan sprida sig till området. En höjning av naturvärde på ”Kort sikt” bedöms vara när höjningen kan ske på under 10 år och en höjning av naturvärde på ”Lång sikt” när höjningen bedöms ske på längre än 10 år.

Bilaga 3. Några begrepp

EU:s habitatdirektiv och fågeldirektiv

Detta är en sammanställning av olika naturtyper och olika arter som länderna i EU har särskilt ansvar att skydda (Cederberg & Löfroth 2000, Löfroth 1997). Ett av syftena är att bevara arter och skyddsvärda naturtyper i ett *sammanhängande europeiskt ekologisk nätverk* av områden som kallas *Natura 2000*. Sverige och EU som helhet har undertecknat FN-konventionen om skyddet av biologisk mångfald som tillkom på den stora miljökonferensen i Rio de Janeiro 1992.

Skogliga signalarter

Vid skogsvårdsstyrelsen arbete med att peka ut skogsområden med särskilt höga naturvärden (nyckelbiotoper) använder man bl a sig av skogliga signalarter (Norén 1995). Dessa visar på att området har en lång historisk kontinuitet av träd, gamla träd eller död ved. För att signalarten ska fylla sin funktion ska den vara någorlunda spridd, lätt att känna igen och se, endast finnas i områden med historisk kontinuitet och visa att det med stor sannolikhet finns en koncentration av rödlistade arter i området.

Indikatorarter för naturliga fodermarker

Vid ängs- och hagmarksinventeringarna som har gjorts i Sverige för att kartlägga förekomsten av de kvarvarande ängsmarkerna har ”indikatorarter för hävdad ogödslad mark” använts (Naturvårdsverket 1987). Riklig förekomst av dessa arter indikerar alltså att marken har en lång historisk kontinuitet av hävd genom slåtter och bete och att den inte gödslats. Igenväxning när hävden upphör och gödsling slår ut ängsväxterna och gynnar konkurrensstarka växter som hundkäx och bredbladiga gräs.